

## Kaders die richting geven aan de uitvoeringsstrategie 2026-2029 voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH)

De raad van de gemeente Westland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 9 september 2025, nummer 25-0120139, met de volgende bijlage(n):

- Uitvoerings-en handhavingsstrategie Kaders
- Oplegger Koersnota VTH deel 1

gelet op het bepaalde in artikel 108 van Gemeentewet;

gehoord het advies van de commissie Bestuur en Economie van 9 oktober 2025 en gehoord de beraadslagingen van onderhavige vergadering;

### besluit:

1. De kaders die richting geven aan de uitvoeringsstrategie 2026-2029 voor vergunningen, toezicht en handhaving (VTH) vast te stellen.

### DEEL I: KADERS UITVOERINGS- EN HANDHAVINGSSTRATEGIE

#### **EEN GEMEENTEBREDE KOERSNOTA VOOR DE TAKEN OP HET GEBIED VAN VERGUNNINGEN, TOEZICHT EN HANDHAVING**

#### **2026-2029**

#### **Inleiding, samenvatting en leeswijzer**

Voor u ligt deel I van de Koersnota Vergunningen, Toezicht en Handhaving. Met deze Koersnota bepaalt gemeente Westland de strategische richting en uitgangspunten voor de uitvoering van haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De Koersnota reikt verder dan de wettelijk verplichte ruimtelijke VTH-keten en is een bundeling van alle gemeentelijke bevoegdheden rondom het verlenen van vergunningen en beschikkingen, toekennen van voorzieningen, toezicht houden en handhavend optreden.

#### **Opbouw Koersnota**

De Koersnota Vergunningen, Toezicht en Handhaving wordt, gelet op de rol- en taakverdeling van de gemeenteraad en het college, in twee delen vastgesteld:

- **Deel I** legt de kaders vast waarbinnen de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie wordt vormgegeven. Het bevat de richtinggevende keuzes over de samenwerking tussen de domeinen, wijze van prioriteren en de inzet van publieke middelen. De kaders uit deel I sluiten aan bij de relevante (beleids-)ontwikkelingen en strategische koers van gemeente Westland. De gemeenteraad heeft hierin nauwe betrokkenheid door het mede bepalen van de kaders en de bevoegdheid om deze vast te stellen.
- **Deel II** is het uitvoeringsdocument van de Uitvoerings- en handhavingsstrategie. Hierin is uitgewerkt hoe de kaders uit deel I in de praktijk worden toegepast, inclusief concrete acties, werkwijzen en uitvoeringsstrategieën. Dit uitvoeringsdocument kan pas worden opgesteld zodra de kaders zijn vastgesteld. Deel II wordt vastgesteld door het college van B&W, in lijn met het duale bestuursmodel. Deze onderverdeling voorkomt onduidelijkheden over de rollen en bevoegdheden.

Voorliggend document (deel I) betreft dus de kaders van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie en vormt samen met deel II één integraal document. De Koersnota voldoet aan de wettelijke vereisten uit het Omgevingsbesluit, maar gaat ook nadrukkelijk verder. De tweedelige Uitvoerings- en Handhavingsstrategie brengt samenhang aan tussen de verschillende domeinen en vormt de basis voor een toekomstgerichte en responsieve uitvoeringspraktijk. De twee delen zijn dus onlosmakelijk met elkaar verbonden en dragen samen bij aan het borgen van kwaliteit, transparantie en doelmatigheid in het handelen van gemeente Westland.

#### **Integrale samenhang**

Formeel zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving domeingericht georganiseerd. In de praktijk lopen de opgaven van het ruimtelijk domein, veiligheidsdomein en sociaal maatschappelijk domein echter steeds vaker in elkaar over. Met name de maatschappelijke opgaven waarmee gemeente Westland wordt geconfronteerd – zoals bevolkingsgroei, vergrijzing, woningdruk, leefbaarheidsproblemen, on-

dermijning en druk op sociale voorzieningen – overstijgen steeds vaker de grenzen van de afzonderlijke beleidsvelden. Gemeente Westland heeft daarom gekozen voor een integrale Koersnota, waarin de drie domeinen in samenhang worden benaderd. Door vanuit een gedeelde visie en gezamenlijke doelstellingen te werken, ontstaat meer samenhang en stimuleert gemeente Westland doelgericht, rechtmatig, efficiënt en effectief handelen. Domeinoverstijgend en integraal werken is hierbij geen doel op zichzelf, maar een belangrijk uitgangspunt dat in dienst staat van een hoger maatschappelijk doel: het realiseren van een leefomgeving die prettig, veilig en gezond is voor iedereen.

De Koersnota verbindt de wettelijke en beleidsmatige kaders aan de uitvoeringspraktijk en geeft richting aan de inzet van mensen en middelen. Door te werken volgens deze Koersnota en in te zetten op een integrale benadering, kan gemeente Westland met een beperkte capaciteit toch maximaal maatschappelijk rendement te behalen. Hierbij staan transparantie, rechtsgelijkheid en rechtmatigheid centraal bij het inrichten en uitvoeren van de gemeentelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De Koersnota versterkt bovendien de samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie en met externe partners. Op deze manier kan gemeente Westland optreden als één overheid die samenhangend en domeinoverstijgend werkt, waardoor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen rekenen op effectieve en toegankelijke dienstverlening.

### **Rechtstatelijke en gemeentelijke beginselen**

Het gemeentelijk handelen is stevig verankerd in de rechtsstaat, wat betekent dat het altijd plaatsvindt binnen wettelijke kaders en in lijn met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, zoals zorgvuldigheid, transparantie en evenredigheid. Deze beginselen zijn richtinggevend bij elke beslissing en waarborgen een eerlijke en navolgbare afweging van belangen. Daarnaast hanteert gemeente Westland een aantal aanvullende beginselen. Zo staat inwonergegericht werken centraal, waarbij de uitvoering aansluit bij de leefwereld van inwoners en ondernemers. Tegelijk wordt risicogericht en doelmatig opgetreden, zeker waar capaciteit beperkt is. Verder zijn heldere communicatie, voorspelbaarheid en transparantie over keuzes en de werkwijze essentieel om het draagvlak en vertrouwen te versterken.

### **Ontwikkelingen**

Gemeente Westland staat voor een breed scala aan ontwikkelingen die de komende beleidsperiode van invloed zullen zijn. Demografische verschuivingen, zoals bevolkingsgroei en toenemende druk op zorg en publieke voorzieningen, vragen om een responsieve en inclusieve overheid. Tegelijkertijd stelt de dynamiek in wet- en regelgeving, het bestuur en beleidsontwikkelingen gemeente Westland voor de voortdurende opgave om processen, kennis en aanpak actueel te houden. Verder spelen digitalisering en technologische innovatie een steeds grotere rol. Tot slot vraagt een steeds onvoorspelbaarder wordend maatschappelijk speelveld om wendbaar beleid en adaptieve strategievorming. Deze ontwikkelingen vormen het uitgangspunt voor het formuleren van de beleidsdoelstellingen, waarmee gemeente Westland vooruitkijkt en anticipeert op wat komen gaat.

### **Beleidsdoelstellingen**

Om de strategische koers te vertalen naar concrete uitvoering, heeft gemeente Westland vier overkoepelende doelstellingen vastgesteld:

- Een leefbaar en veilig Westland
- Betrouwbaar en transparant handelen
- Risicogericht en meetbaar werken
- Integrale benadering van opgaven

Deze beleidsdoelstellingen geven richting aan het werk binnen de drie domeinen als geheel. Ze worden uitgewerkt in een reeks subdoelstellingen die waar mogelijk als meetbare en uitvoerbare acties zijn opgesteld, evenals gekoppeld aan de maatschappelijke opgaven. De subdoelstellingen worden uitgewerkt in deel II (uitvoering).

### **Risico's en prioritering**

Toezicht en handhaving zijn essentieel voor een veilige en leefbare gemeente, maar de beschikbare capaciteit beperkt is. Om deze reden kiest gemeente Westland voor een gerichte inzet op basis van risico's en prioriteiten. Doormiddel van een ambtelijke risicoanalyse is op systematische wijze in kaart gebracht waar de grootste risico's liggen als niet wordt opgetreden. Tegelijkertijd is nadrukkelijk gezocht naar inbreng van verschillende perspectieven, waarbij input is opgehaald uit een inwonersenquête, raadsessie en bestuurlijke afstemming. Zo is het risicogestuurd werken niet alleen een technische exercitie, maar worden ook maatschappelijke, politieke en bestuurlijke inzichten meegewogen. De tot stand gekomen prioritering vormt het fundament voor een programmatische inzet, waarvan de verdere uitwerking is terug te vinden in deel II.

### **Borging**

Om de strategie daadwerkelijk tot uitvoering te brengen, is structurele borging binnen de organisatie essentieel. Dit betekent dat de strategische uitgangspunten worden vertaald naar heldere werkprocessen, voorspelbare aansturing en een uitvoeringscultuur die aansluit bij de ambities. Gemeente Westland maakt hiervoor gebruik van de BIG-8 cyclus. De BIG-8 is een integraal sturingsmodel dat beleid en uitvoering met elkaar verbindt en ruimte biedt voor cyclisch leren en verbeteren. Dit model vormt het fundament van de borging, met aandacht voor monitoring, inzet van middelen, periodieke herprioritering, organisatorische randvoorwaarden en bestuurlijke sturing. Gezien de brede scope van de strategie en de maatschappelijke opgaven die ermee gemoeid zijn, is het borgen van kwaliteit, continuïteit en leervermogen van cruciaal belang. Alleen zo blijft gemeente Westland in staat om effectief, wendbaar en betrouwbaar te opereren in een dynamische uitvoeringspraktijk.

### Leeswijzer

De Koersnota is opgebouwd volgens een duidelijke structuur, waarin de samenhang tussen beleid, uitvoering en maatschappelijke opgaven centraal staat. Elk hoofdstuk bouwt voort op de voorgaande onderdelen, maar is ook afzonderlijk leesbaar. Deel I begint met het duiden van de maatschappelijke en organisatorische context (hoofdstuk 1) en werkt vervolgens toe naar concrete beginselen (hoofdstuk 2), ontwikkelingen (hoofdstuk 3) en beleidsdoelstellingen (hoofdstuk 4). Hierna volgt een toelichting over de wijze waarop de risico's en prioritering tot stand komen (hoofdstuk 5) en wordt afgesloten met een uitleg over de borging van de Koersnota (hoofdstuk 6).

### Doelgroep

De strategie is bedoeld voor inwoners, ondernemers, bestuurders, management, beleidsmedewerkers, toezichthouders en handhavers, evenals externe partners die betrokken zijn bij de uitvoering van de gemeentelijke taken. Kortom: de doelgroep is breed. Voor wie inzicht zoekt in de *waaromvraag*, geven hoofdstukken 1 tot en met 3 context en richting. Voor wie zich oriënteert op *wat* gemeente Westland doet, zijn met name hoofdstukken 4, 5 en deel II relevant. Hoofdstuk 6 biedt tot slot praktische handvatten voor de organisatorische borging en sturing.

### Begrippenlijst

- **Aanwijzingsbesluit toezichthouders:** Een officieel besluit waarin is vastgelegd welke medewerkers zijn aangewezen als toezichthouder en in welk wettelijk kader zij toezicht mogen uitoefenen.
- **Beleidsontwikkeling:** Het proces van het ontwikkelen van beleidsmaatregelen op basis van strategie, visie en maatschappelijke behoeften.
- **Boa (Buitengewoon opsporingsambtenaar):** Ambtenaren met opsporingsbevoegdheid in een specifiek domein:
  - o Domein I: Openbare ruimte (o.a. parkeren, afval)
  - o Domein III: Leerplicht, kinderopvang (o.a. toezicht op naleving leerplichtwet)
  - o Domein V: Sociaal Maatschappelijk Domein (Participatiewet, Wmo en Jeugdwet)
- **BRP (Basisregistratie Personen):** Landelijke database met persoonsgegevens van alle inwoners van Nederland. Essentieel voor gemeentelijke taken zoals handhaving en vergunningverlening.
- **Beschikkingen:** Een schriftelijk besluit van een bestuursorgaan dat rechtsgevolgen heeft voor een individu of groep (bijvoorbeeld het verlenen van een vergunning of het opleggen van een boete).
- **BuitenBeter-app:** Een app waarmee inwoners eenvoudig meldingen kunnen doen over de buitenruimte (zoals zwerfvuil, kapotte lantaarns), die vervolgens bij gemeente Westland terechtkomen.
- **Doelmatig:** Handelen naar de geest van de wet, de bedoeling, het doel of de reden waarom de wet- en regelgeving is opgesteld.
- **DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet):** Digitale infrastructuur waarin inwoners, bedrijven en overheden informatie vinden en aanvragen kunnen doen onder de Omgevingswet.
- **Domein:** Een specifiek beleidsveld of werkgebied binnen de overheid (bijv. sociaal maatschappelijk, ruimtelijk, veiligheid).
- **Domeinoverstijgend:** Samenwerking of problematiek die meerdere beleidsdomeinen raakt, zoals bij multiproblematiek of integrale handhaving.
- **Effectieve samenwerking:** Werkwijze waarbij partners duidelijke rollen hebben, informatie delen, expertise benutten en afstemming zoeken over inzet en resultaten.
- **Handhaving:** Acties gericht op het naleven van wet- en regelgeving, inclusief corrigerende of sanctionerende maatregelen (bijv. boetes of herstelmaatregelen).
- **HALT:** Organisatie die alternatieve straffen aanbiedt voor jongeren die lichte strafbare feiten hebben gepleegd, gericht op gedragsverandering.
- **Integrale werkwijze:** Samenhangende aanpak waarin beleidsontwikkeling, uitvoering en toezicht niet los van elkaar functioneren, maar op elkaar zijn afgestemd.
- **Integraliteit:** Het in samenhang ontwikkelen en uitvoeren van strategie, beleid en uitvoering, met continue toetsing van de gekozen koers en gezamenlijke sturing.
- **Leerplicht:** Verplichting voor jongeren om onderwijs te volgen; toezicht hierop valt vaak onder Boa's domein III.

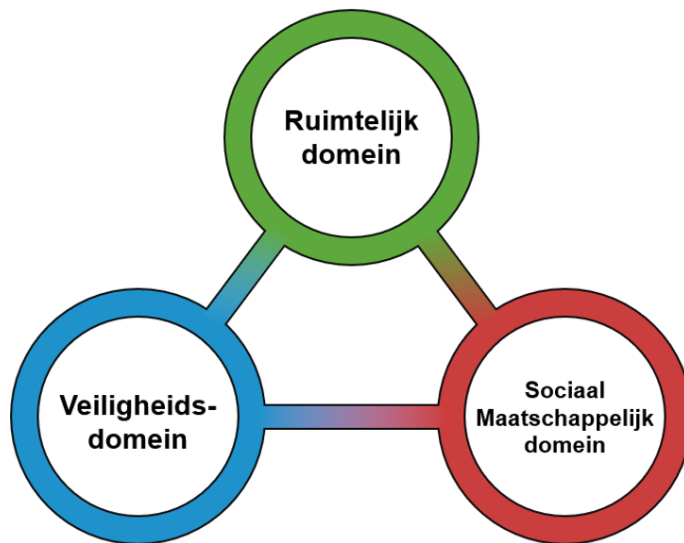
- **Leefbaarheidskring:** een overlegorgaan waarin zowel bredere leefbaarheidsvraagstukken als individuele casussen, die een leefbaarheidsprobleem veroorzaken, worden afgestemd met als doel het creëren van een evenwichtige en efficiënte aanpak ontstaat.
- **LSO (Lokaal signalen overleg):** Overleg waarin interne en externe partners signalen delen en afstemmen over zorg, veiligheid en multiproblematiek.
- **Jeugdhulp:** Ondersteuning voor jeugdigen tot 18 (soms 23) jaar met opgroei- of opvoedproblemen, psychische problemen of een verstandelijke beperking. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de toegang, inkoop en regie van jeugdhulp.
- **Management:** Stuurt op uitvoering van beleid, samenwerking, taakverdeling en resultaten. Verantwoordelijk voor de samenhang tussen strategie, beleid en uitvoering.
- **Multiproblematiek:** Situaties waarbij meerdere problemen tegelijk spelen bij één huishouden of persoon, zoals schulden, verslaving en overlast, en waarvoor domeinoverstijgende samenwerking nodig is.
- **ODH (Omgevingsdienst Haaglanden):** Regionale uitvoeringsdienst die taken op het gebied van milieu, vergunningverlening, toezicht en handhaving uitvoert voor gemeenten en provincies.
- **Rechtmatig:** Handelen volgens geldende wet- en regelgeving.
- **Rechtvaardig:** Eerlijke en proportionele toepassing van regels, met oog voor menselijke maat en maatschappelijke context.
- **Ruimtelijk domein:** Beleidsveld dat zich bezighoudt met ruimtelijke ordening, bouwen, milieu en infrastructuur.
- **Samenwerkingspartners:** Instanties zoals politie, GGD, ODH, SKT, Patijnenburg, jeugdzorg of woningcorporaties waarmee wordt samengewerkt in toezicht, handhaving of hulpverlening.
- **Schuldhelpverlening:** Begeleiding en ondersteuning van mensen met financiële problemen. Doel is stabilisatie, sanering van schulden en bevordering van financiële zelfredzaamheid. Gemeenten bieden dit aan op basis van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs).
- **Sociaal maatschappelijk domein:** Beleidsveld gericht op zorg, welzijn, participatie, jeugdzorg, werk & inkomen.
- **Strategie:** De richtinggevende visie en lange termijn koers voor het beleid en uitvoering binnen toezicht en handhaving.
- **Taakvelden:** De verschillende werkgebieden waarin gemeente Westland taken uitvoert om de leefomgeving, veiligheid en maatschappelijke ondersteuning te regelen. Voorbeelden zijn ruimtelijke ordening (bouwen, milieu), handhaving van regels (zoals de APV), zorg en ondersteuning (Wmo, jeugdhulp), en toezicht op de openbare ruimte.
- **THOR (Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte):** Afkorting gebruikt voor gemeentelijke teams die toezien op de naleving van regels in de openbare ruimte.
- **Toezicht:** Het controleren of wetten, regels en vergunningen worden nageleefd. Kan preventief of repressief zijn.
- **Veiligheidsdomein:** Beleidsveld gericht op openbare orde, veiligheid, ondermijning en criminaliteitspreventie.
- **Vergunningen:** Officiële toestemmingen van de overheid voor een bepaalde activiteit, zoals bouwen, evenementen of milieuactiviteiten.
- **Voorziening:** Een dienst, faciliteit of hulpbron die beschikbaar wordt gesteld om te voorzien in een bepaalde behoefte of om ondersteuning te bieden. Dit kan bijvoorbeeld een gebouw, een hulpverleningsaanbod of materiële ondersteuning zijn, bedoeld om mensen te helpen of een bepaalde taak te faciliteren.
- **VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving):** Samenhangend werkveld binnen gemeenten en omgevingsdiensten dat zich richt op uitvoering van regels, vergunningverlening, controle en handhaving.
- **Welstandstoets:** Beoordeling of een bouwplan past binnen de esthetische eisen van gemeente Westland en is onderdeel van de vergunningsprocedure.
- **WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning):** Wet waarmee gemeenten verantwoordelijk zijn voor ondersteuning van mensen die hulp nodig hebben bij zelfstandig wonen, participatie of mantelzorg. Denk aan huishoudelijke hulp, dagbesteding, woningaanpassing of begeleiding.
- **WCT (Westlands Controle Team):** Integraal handhavingsteam in gemeente Westland dat domeinoverstijgend controleert op onder andere woonfraude, ondermijning en milieudelicten.

## 1. Aanleiding en achtergrond

### 1.1 Inleiding: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Gemeente Westland staat voor het creëren en onderhouden van een leefomgeving die prettig, veilig, gezond en toekomstbestendig is. Een plek waar iedereen – inwoners, ondernemers en bezoekers – zich thuis voelt. Een plek waar ruimte is voor ontwikkeling, ontmoeting en rust. Om dit te bereiken zetten talloze mensen, binnen en buiten de gemeentelijke organisatie, zich dagelijks in, samen en individueel. De inzet richt zich onder andere op het realiseren en behouden van een groene en gezonde leefomgeving, een duurzame en klimaatbestendige ruimtelijke inrichting, meer woningbouw, het versterken van de gemeenschapszin, cultuur, en het stimuleren van innovatie, en de economische vitaliteit binnen de

glastuinbouwsector en daarbuiten<sup>1</sup>. Vergunningverlening, toezicht houden en handhavend optreden zijn één van de instrumenten om aan deze bredere gemeentelijke verantwoordelijkheden en ambities, zoals hiervoor genoemd te werken. De instrumenten vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn bij de gemeente Westland te verdelen over drie domeinen:



**Figuur 1. Overzicht van de drie domeinen**

Onder het ruimtelijk domein valt het behouden en waar mogelijk verbeteren van de fysieke leefomgeving. Het veiligheidsdomein is actief op het borgen van de openbare orde en (het gevoel van) veiligheid in Westland. Binnen het sociaal maatschappelijk domein gaat in deze context over het waarborgen van de kwaliteit van zorg, ondersteuning en begeleiding, maar ook het voorkomen of aanpakken van onrechtmatig gebruik van sociale voorzieningen.

Onder alle vergunningverlening en alle toezicht- en handhavingstaken verstaat gemeente Westland de volgende activiteiten binnen de drie domeinen.

**Beschikking-, voorziening- en vergunningverlening (hierna: vergunningen):** het vooraf toetsen of een activiteit of voorziening voldoet aan wet- en regelgeving en beleid. Hieronder vallen ook meldingsplichtige activiteiten. Ter illustratie per domein een voorbeeld:

- *Ruimtelijk domein:* het behandelen van aanvragen om omgevingsvergunningen voor het verrichten van bouwactiviteiten.
- *Veiligheidsdomein:* het behandelen van aanvragen om evenementenvergunningen voor het organiseren van een evenement.
- *Sociaal maatschappelijk domein:* toekennen van een Wmo-voorziening (beschikking).

**Toezicht:** het controleren op de naleving wet- en regelgeving, zowel preventief als reactief (Ter illustratie per domein een voorbeeld:

- *Ruimtelijk domein:* controleren of een activiteit voldoet aan de bouw- of gebruiksregels.
- *Veiligheidsdomein:* controleren de voorschriften van een evenementenvergunning worden nageleefd of het inzetten van politie bij mogelijke ordeverstoringen.
- *Sociaal maatschappelijk domein:* controle op rechtmatig gebruik van toegekende voorzieningen of controle op declaraties van aanbieders van Wmo en Jeugdhulp.

**Handhaven:** het toepassen van een maatregel bij geconstateerde overtredingen met als doel het herstellen of beëindigen van de overtreding. Dit kan variëren van het geven van een waarschuwing tot bestuursdwang of bestuurlijke boete.

- *Ruimtelijk domein:* het opleggen van een last onder dwangsom tot het beëindigen van een overtreding van het Omgevingsplan.
- *Veiligheidsdomein:* een stop-gesprek voeren met een persoon die overlast heeft veroorzaakt bij het samenscholen.

1) Omgevingsvisie Westland

- *Sociaal maatschappelijk domein*: opvragen van aanvullende stukken, ingrijpen bij onrechtmatig gebruik van voorzieningen, proces verbaal opmaken of een maatregel toepassen.

### **1.2 Aanleiding: vergunningverlening, toezicht en handhaving als onderdeel van maatschappelijk opgaven**

Traditioneel wordt vergunningverlening, toezicht en handhaving domeingericht ingezet, maar in de praktijk lopen de genoemde drie domeinen steeds vaker in elkaar over. De drie domeinen zijn verweven en beïnvloeden elkaar wederzijds. Dit is met name merkbaar bij maatschappelijke opgaven die zich steeds minder beperken tot het beleidsveld van één domein, maar afspelen op het snijvlak van de meerdere domeinen. Denk hierbij aan woningtekort, vergrijzing, armoedebestrijding, bevolkingsgroei, ondermijning en druk op de leefruimte. Ter illustratie:

*Een woningeigenaar heeft zijn woning zonder omgevingsvergunning gesplitst in meerdere verblijfsruimten en verhuurt deze aan personen met een kwetsbare sociaaleconomische positie, waaronder iemand die een bijstandsuitkering ontvangt. De woning ligt in een wijk waar al sprake is van leefbaarheidsdruk. De bewoner ontvangt onterecht een uitkering omdat hij niet staat ingeschreven op zijn werkelijke woonadres. Tegelijkertijd voldoet de woonruimte niet aan brandveiligheidseisen, waardoor er ook sprake is van risico's voor de fysieke veiligheid.*

*Een glastuinbouwbedrijf loost structureel afvalwater in nabijgelegen sloten, wat leidt tot bodem- en watervervuiling. De sloten grenzen aan een woonwijk met een relatief kwetsbare populatie, waaronder gezinnen met jonge kinderen en ouderen. Er ontstaan gezondheidsklachten en er is toenemende onrust in de wijk over de kwaliteit van de leefomgeving. De lozingen vinden deels plaats buiten werktijden en zijn lastig vast te stellen. Tegelijkertijd heeft het bedrijf economische waarde voor de regio.*

Dit zijn slechts twee voorbeelden die de noodzaak van een samenhangende uitvoerings- en handhavingsstrategie laten zien. Binnen het grondgebied van gemeente Westland zijn veel voorbeelden te herkennen. Een effectieve samenwerking tussen de drie domeinen is daarom juist nu belangrijk. Met een integrale benadering kan de gemeentelijke Westland doelen blijven realiseren in tijden van groeiende complexiteit en verwevenheid van maatschappelijke opgaven.

### **1.3 Missie, visie en ambitie van de strategie: maatschappelijke opgaven vragen om integraliteit**

#### **Missie**

De gemeente Westland heeft een 213a onderzoek uitgevoerd. Hierin is gekeken naar de effectiviteit van de Uitvoerings- en handhavingsstrategie 2022 – 2025. Uit dit onderzoek (en andere rapporten<sup>2</sup>) blijkt ook dat en binnen het Westland veel maatschappelijke opgaven complex en enverweven zijn. Het sectoraal (of per domein) organiseren van toezichts- en handhavingswerkzaamheden schiet tekort. Dit is niet alleen een organisatorische uitdaging, maar heeft ook invloed op het vertrouwen in de overheid. Voor inwoners is het namelijk niet relevant onder welk domein een probleem valt; zij ervaren overlast, onveiligheid of ongelijkheid als één geheel.

Onderzoek van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) laat verder zien dat kwetsbare en afhankelijke inwoners vaak onderdeel of onderwerp zijn van zogenoemde domeinoverstijgende toezichts- en handhavingsvraagstukken<sup>3</sup>. Het landelijke samenwerkingsverband Toezicht Sociaal Domein (TSD<sup>4</sup>) benoemt dan ook expliciet als ambitie om het sociaal maatschappelijk domein te betrekken bij toezichts- en handhavingsvraagstukken. Ook buiten dit domein is er behoefte aan meer integraliteit. Zo is de verbrede reikwijdte van het stelsel van de Omgevingswet een oproep aan overheden om meer integraal te gaan werken<sup>5</sup>.

Dit tezamen maakt dat gemeente Westland kiest voor een integrale aanpak bij vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hierbij is het gericht op effectieve inzet van het juiste middel op het juiste moment, waar nodig in samenwerking met samenwerkingspartners. Zo ontstaat er voor inwoners, ondernemers en (maatschappelijke) partners één herkenbare overheid die zorgvuldig en samenhangend handelt. De gemeente Westland kijkt naar de leefomgeving bekijken als geheel. Niet alleen vanuit interne organisatie, of beperkt door domeingrenzen. Het integrale werken is daarin geen doel op zich. Het staat in dienst van een hogere maatschappelijk en organisatorische doelen. Dit alles is samengevat in de onderstaande missie:

2) Berenschot rapport, B&C, interviews, Ambtelijk overleg

3) Whitepaper toezicht en handhaving: vangrail van de samenleving! VNG

4) Een verband dat zich richt op maatschappelijke problemen rondom onderwijs, jeugd, zorg, welzijn, wonen, veiligheid, werk en inkomen.

5) Artikel 2.1 Omgevingswet

*'Gemeente Westland staat voor een veilige, gezonde, inclusieve en duurzame leefomgeving door het zorgvuldig, rechtmatig en transparant toepassen van vergunningverlening, toezicht en handhaving in alle relevante domeinen. Zo beschermt gemeente Westland wat waardevol is en maakt zij ontwikkeling mogelijk.'*

De missie laat zien dat gemeente Westland als overheidsorgaan dienstbaar is richting haar inwoners. Bovendien benadrukt de missie dat toezicht en handhaving geen afstandelijke of puur technische taken zijn, maar juist direct bijdragen aan een leefomgeving die prettig, veilig, gezond en toekomstbestendig is.

### **Visie**

Gemeente Westland gelooft in een overheid die zichtbaar, transparant en in samenwerking optreedt, zonder dat interne organisatiegrenzen daaraan in de weg staan. Hiermee bouwt gemeente Westland aan een overheid die beter aansluit bij het dagelijks leven van inwoners. Zo ontstaan duurzame oplossingen voor overtredingen en maatschappelijke problemen, waarbij efficiënt toezicht en eventuele handhaving plaatsvindt.

De visie van gemeente Westland is niet alleen richtinggevend naar buiten, maar biedt ook naar binnen. Deze strategie geeft richting aan de uitvoering van de taken binnen de drie domeinen. De werkzaamheden en daarbij horende risico's zijn niet altijd hetzelfde, waardoor keuzes maken noodzakelijk is. Deze strategie helpt gemeente Westland daarbij: het biedt kaders voor het inzetten van mensen en middelen, het stellen van prioriteiten en het zorgvuldig afleggen van verantwoording aan het bestuur en de samenleving. Daarom kiest gemeente Westland voor onderstaande visie:

*Gemeente Westland is, intern en extern, één overheid die integraal, samenhangend en duurzaam werkt aan een sterke en leefbare gemeente Westland – voor nu en voor de toekomst.*

### **Ambitie**

De ambitie van gemeente Westland is om te komen tot een strategie die het ruimtelijk, veiligheids- en sociaal maatschappelijk domein verbindt als middel om brede gemeentelijke verantwoordelijkheden te realiseren en te behouden. Deze strategie is enerzijds gericht op het bevorderen van de naleving van rechtsregels en rechtsgelijkheid, en anderzijds op het versterken van effectiviteit van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Een inwoner, bedrijf of maatschappelijke organisatie moet uit kunnen gaan van kwalitatief goede gemeentelijke dienstverlening.

Het uitgangspunt hiervoor is één antwoord op de vraag en één gerichte aanpak voor het probleem. Bij voorkeur ook één aanspreekpunt. Gemeente Westland formuleert daarom in deze strategie gezamenlijke, concrete en waar mogelijk meetbare doelstellingen, en schrijft domeinoverstijgende uitgangspunten op alle onderdelen van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

### **Integrale aanpak**

Deze integrale aanpak wordt verder uitgewerkt in de vorm van een zogenaamde 'integrale werkwijze toezicht en handhaving', een intern document waar de gemeentelijke organisatie mee gaat werken. In deze werkwijze staan onder andere afspraken over het delen van kennis, adequaat signaleren van domeinoverstijgende problemen, afstemmen van capaciteit en aanspreekpunten. De integrale aanpak heeft als doel om een veilige, gezonde, inclusieve en duurzame leefomgeving te creëren. Vergunningverlening, toezicht houden en handhaving zijn daarbij geen doelen op zich, maar middelen om dat doel te bereiken. Door de drie domeinen te verbinden kan gemeente Westland expertise delen, de samenwerking versterken en beter inzicht krijgen in het leven van de inwoner met als doel maatwerk te kunnen leveren.

### **BIG-8 cyclus**

Vergunningverlening, toezicht houden en handhaven zijn zoals eerder besproken geen op zichzelf staande opgaven. De taakvelden moeten worden gezien als onderdeel van een bredere beleids- en uitvoeringscyclus. Enerzijds betekent dit dat hetgeen wat in de praktijk wordt gedaan, ook zichtbaar wordt vastgelegd in beleid. Anderzijds moet wat in het beleid staat, ook daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Er is actieve terugkoppeling aan beleid over bevindingen uit de praktijk, zoals signalen, trends en knelpunten. Op deze manier komen leerpunten naar voren om waar nodig doelen en werkwijzen aan te passen. Daarnaast zijn in beleid bevoegdheden van toezichthouders en handhavers geborgd, zodat zij optimaal kunnen werken. Omgekeerd worden beleidsdoelen concreet vertaald naar uitvoerbare acties, toezichtstaken en handhavingsmaatregelen. Op deze manier sluiten beleid en uitvoering beter op elkaar aan. De cyclische benadering van het BIG-8 model (figuur 2) hanteert gemeente Westland hierbij en

maakt deze strategie adaptief. Door zoveel mogelijk en actief in te zetten op monitoren, evalueren en rapporteren, is er betere afstemming op de uitvoeringspraktijk.



**Figuur 2. BIG-8 cyclus**

#### 1.4 Doel en functie van de strategie

Deze strategie is hét beleidsdocument waarin de strategie voor Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) binnen gemeente Westland. De strategie beschrijft het samenspel tussen domeinen en de keuzes die worden gemaakt op weg naar een leefomgeving die aantoonbaar prettig, veilig, gezond en toekomstbestendig is voor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

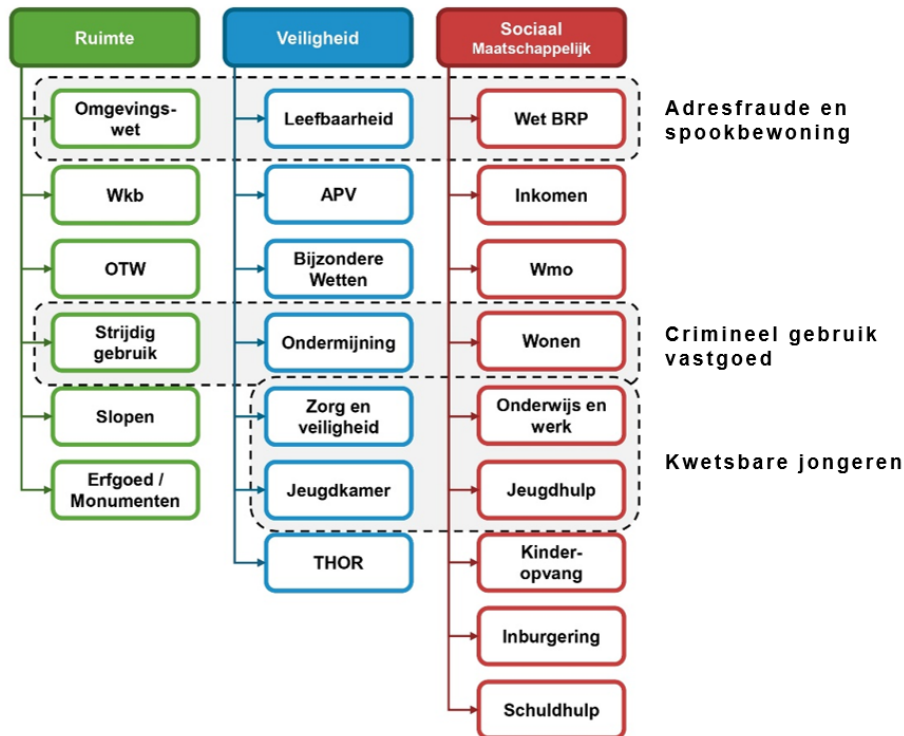
Het dient als richtinggevend en sturend kader voor de inzet van mensen en middelen, het bepalen van risico's en bijbehorende prioriteiten en het vastleggen van de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd aan de samenleving en het bestuur.

De strategie heeft een belangrijk doel: in de periode 2026–2029 een samenhangende, integrale en effectieve aanpak van vergunningverlening, toezicht en handhaving realiseren binnen gemeentegrenzen van Westland.

#### 1.5 Afbakening en scope

De strategie van gemeente Westland richt zich op beschikkingen, voorzieningen, vergunningen, toezicht en handhaving. De strategie heeft betrekking tot de taken die gemeente Westland zelf uitvoert, en ook taken die (gedeeltelijk) zijn belegd bij externe overheidsorganisaties en samenwerkingspartners, zoals de Omgevingsdienst Haaglanden, politie, Veiligheidsregio Haaglanden, GGD, Jeugdgezondheidszorg, Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, de Sociale Verzekeringsbank, Servicebureau jeugdhulp Haaglanden en Onderwijsinspectie, en het Sociaal Kernteam. Een totaaloverzicht van de samenwerkingspartners is opgenomen in bijlage 7.1.

De gemeentelijke taken zijn te verdelen over zogenoemde taakvelden. De taakvelden waar deze strategie over gaat worden schematisch weergegeven in figuur 3 en inhoudelijk toegelicht in bijlage 7.2. In het onderstaand figuur zijn ook een drietal domeinoverstijgende verbanden gevisualiseerd. Dit zijn voorbeelden ter illustratie: in de praktijk is de hoeveelheid integrale casuïstiek een stuk hoger.



**Figuur 3. Organogram taakvelden**

### 1.6 Wettelijke en beleidsmatig kader

De strategie beschrijft het werkveld van drie domeinen. Het wettelijk en beleidsmatig kader is daarmee ook groot. In deze paragraaf staan de kaders van de strategie toegelicht. Een volledig overzicht van het geldende beleid, wet- en regelgeving is opgenomen in bijlage 7.3.

#### 1.6.1 Wettelijke verplichting

De wettelijke noodzaak voor een strategie op vergunningverlening, toezicht en handhaving op het gebied van Omgevingsrecht komt voort uit het stelsel van de Omgevingswet.<sup>6</sup> Deze verplichting is opgenomen in artikel 13.5 van het Omgevingsbesluit. Uit het Omgevingsbesluit volgt bijvoorbeeld ook dat het bevoegd gezag voor het ruimtelijk domein moet vastleggen hoe toezicht wordt gehouden op naleving van regels, hoe wordt opgetreden bij overtredingen, welke prioriteiten gelden en hoe de samenwerking met samenwerkingspartners wordt ingericht.

Naast de werkzaamheden binnen het ruimtelijk domein richt deze strategie zich ook op taken onder de invloedssfeer van andere wet- en regelgeving. Anders dan bij het Omgevingsrecht is er voor deze wet- en regelgeving geen verplichting om op een soortgelijke manier vast te leggen hoe toezicht en handhaving zijn vormgegeven. Wel vraagt deze wet- en regelgeving om een goed functionerend stelsel van beschikking, voorzieningen, vergunningen, toezicht en waar nodig handhaving. Dit gaat om bijvoorbeeld bijzondere wetten zoals de Alcoholwet, Wet op de Kansspelen of de Opiumwet, maar bijvoorbeeld ook om de Participatiewet (Pw), de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet (Jw), de Wet Kinderopvang of de Wet publieke gezondheid (zie bijlage 7.3).

#### 1.6.2 Beleidsmatige context

Naast een grote hoeveelheid verplichte wet- en regelgeving is er ook veel gemeentelijk beleid waar gemeente Westland met deze strategie op aansluit. De drie belangrijkste beleidstukken staan hieronder genoemd.

#### Omgevingsvisie Westland

De Omgevingsvisie Westland is een strategisch beleidsdocument dat de lange termijnambities van gemeente Westland beschrijft. Hierin gaat het met name om de fysieke leefomgeving. Denk hierbij aan thema's zoals wonen, infrastructuur, duurzaamheid, economie en gezondheid. De omgevingsvisie vormt het beleidsmatig kader voor het omgevingsplan, evenals de omgevingsprogramma's en projecten.

6) Voorheen Wet algemene bepaling omgevingsrecht

De omgevingsvisie beïnvloedt directe beleidskeuzes en (indirect) de uitvoeringsprioriteiten. Gemeente Westland heeft verplicht dat de visie wordt betrokken bij het uitwerken van gerelateerd beleid zoals deze strategie. Zie de Omgevingsvisie 2.0 Westland voor meer informatie over de belangrijkste speerpunten.

### **Westlands Veiligheidsbeleid**

Het Westlands Veiligheidsbeleid (Wvb) is een strategisch beleidsdocument dat zich richt op het bevorderen van een veilige en leefbare gemeente. In dit beleid zijn diverse speerpunten en randvoorwaarden vastgelegd voor de samenwerking tussen gemeente, politie en andere partners op het gebied van openbare orde en veiligheid. Omdat het waarborgen van de openbare orde en veiligheid hand in hand gaat met een goede ruimtelijke ordening, een kwalitatief goed woon- en leefklimaat en het bieden van bestaanszekerheid aan inwoners bestaat de behoefte om het Westlands Veiligheidsbeleid integraal onderdeel uit te laten maken van de voorliggende strategie. De belangrijkste speerpunten uit het beleid zijn terug te vinden in het Westlands Veiligheidsbeleid 2023-2026 (tot de herijking in 2026, waarna een nieuwe versie wordt vastgesteld).

In de Gemeentewet is bepaald dat de burgemeester verantwoordelijk is voor de handhaving van de openbare orde en voor het Westlands Veiligheidsbeleid (Wvb). Dit is de basis voor de wijze waarop de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan toezicht houdt op de openbare orde en veiligheid en handhavend optreedt. Oftewel: de basis waarop de burgemeester wil bouwen aan een veilig en leefbaar Westland.

### **Strategisch Beleidskader Sociaal Domein**

Het Strategisch Beleidskader Sociaal Domein (SBSD) vormt de basis voor het gemeentelijke beleid binnen het sociaal maatschappelijk domein. Hierin staat het versterken van het eigen en collectieve probleemoplossende vermogen centraal, evenals het toegankelijk houden van zorg en het garanderen van bestaanszekerheid. Gemeente Westland faciliteert passende sociale voorzieningen, maar houdt ook toezicht op het gebruik ervan. Waar nodig wordt handhavend opgetreden om misbruik te voorkomen of om, in uiterste gevallen, betrokkenheid bij passende ondersteuning af te dwingen. Dit gaat niet enkel om het verstrekken van financiële voorzieningen zoals uitkeringen, maar ook over voorzieningen in de Jeugdhulp of Wmo. Hierbij betreft het zowel de kwaliteit van zorgaanbieders als om de rechtmatigheid van de zorgvraag. Met deze strategie wordt richting gegeven aan de toezichhoudende en handhavende taken binnen het sociaal maatschappelijk domein. Zie het Strategisch Beleidskader Sociaal Domein gemeente Westland voor meer informatie over de belangrijkste speerpunten.

## **2. Rechtstatelijke en gemeentelijke beginselen**

In dit hoofdstuk staan de beginselen uiteengezet die richtinggevend zijn voor het handelen van gemeente Westland. Deze zijn gebaseerd op zowel wettelijke normen als lokale normen. Daarnaast besteedt dit hoofdstuk aandacht aan integriteit, rolverdeling en de betekenis van transparantie en navolgbaarheid. Hierbij zijn de verschillende doelgroepen en bijbehorende rollen en taken toegelicht.

### **2.1 Beginselen**

Gemeente Westland geeft uitvoering aan haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving vanuit een stevig fundament van wettelijke en beleidskaders. De basis van de uitvoering van taken, en daarmee deze strategie, rust op twee pijlers: enerzijds de beginselen die voortvloeien uit wetten in formele zin en anderzijds de gemeentelijke beleidsprincipes die invulling geven aan de ambitie om slagvaardig, navolgbaar en in verbinding met de samenleving op te treden. Dit tezamen vormt het kompas voor het handelen van gemeente Westland binnen de beschreven taakvelden. Ze maken duidelijk hoe gemeente Westland haar verantwoordelijkheid neemt als uitvoerder én als partner in de samenleving.

#### **2.1.1 Pijler 1: Rechtstatelijke beginselen**

Het handelen van gemeente Westland is, naast datgene dat bepaald is in diverse wetten, onlosmakelijk verbonden met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Beginselen die zich richten op de waarborging van een zorgvuldig, eerlijk en transparant bestuur. Deze beginselen zijn ook richtinggevend voor alle onderdelen binnen het verlenen van vergunningen tot het uitvoeren van toezicht en het inzetten van handhavingsmaatregelen. Zo staat gemeente Westland garant voor een zorgvuldige besluitvorming, waarbij op basis van een totaalbeeld feiten en belangen op een evenwichtige wijze worden afgewogen. De afweging wordt te allen tijde helder gemotiveerd en toegelicht. Inwoners en bedrijven moeten er immers op kunnen rekenen dat zij begrijpen hoe en waarom een besluit tot stand is gekomen. Binnen de keten en taakvelden van vergunningverlening, toezicht houden en handhavend optreden is invulling gegeven aan het evenredigheidsbeginsel. Binnen het handhavend optreden geldt daarvoor in ieder geval dat het middel moet passen bij de ernst van de overtreding en de omstandigheden van het geval. Verder staat gemeente Westland voor een gelijke behandeling in gelijke gevallen. Daarnaast hecht gemeente Westland aan het vertrouwensbeginsel, waarin recht wordt gedaan aan de redelijke verwach-

tingen die inwoners mogen hebben ten aanzien van het handelen van de overheid. Eenieder - van wethouder tot ambtenaar - binnen de gemeentelijke organisatie is zich hiervan bewust en werkt binnen de aan hem of haar toegekende bevoegdheden.

Het dualistisch gemeentelijk stelsel scheidt de rollen van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad helder. Voor deze strategie betekent dit dat het college van burgemeester en wethouders verantwoordelijk is voor de uitvoering van de strategie Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving, het operationaliseren en de concrete inzet van toezicht en handhaving. De gemeenteraad stelt daarvoor de strategische kaders vast en ziet erop toe dat het college hier op doelmatige en rechtmatige wijze uitvoering aan geeft. De strategie maakt deze rolverdeling expliciet door inzicht te geven in beleidskeuzes, prioriteiten en beoogde effecten, waarmee het college verantwoording kan afleggen aan de raad en aan de samenleving. Deze rolverdeling tussen raad en college draagt bij aan het borgen van rechtmatigheid en rechtsgelijkheid, bewaakt de scheiding tussen kaderstelling en uitvoering, en verkleint het risico op politieke druk. Bovendien voorkomt het situaties in het rechtsbeschermingsproces dat bedoeld is om besluiten op onafhankelijke wijze te toetsen. De verantwoordingsplicht van het college naar de raad en daar op transparante en zorgvuldige wijze invulling aangeven, zorgt voor vertrouwen in het bestuurlijk proces. Hiermee ontstaat ruimte om van incident gedreven bestuur op de uitvoering over te gaan naar beleidsmatige sturing waarbij individuele gevallen kunnen worden gebruikt als signaal voor structurele knelpunten.

Hiermee ontstaat ruimte om van incident gedreven bestuur op de uitvoering over te gaan naar beleidsmatige sturing waarbij individuele gevallen kunnen worden gebruikt als signaal voor structurele knelpunten.

### **2.1.2 Pijler 2: gemeentelijke beginselen**

Naast de geschetste wettelijke kaders werkt gemeente Westland vanuit eigen beleidsmatige beginselen. Deze beleidsmatige kaders geven richting aan een toekomstbestendige en maatschappelijk verankerde aanpak. Hiermee bouwt gemeente Westland aan een keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving die niet alleen rechtmatig en doelmatig is, maar ook verbindend, zichtbaar en maatschappelijk relevant. In deze paragraaf licht gemeente Westland de gemeentelijke beleidsbeginselen toe. Deze vormen de basis voor de strategie met betrekking tot de uitvoerende taken en communicatie (uitgewerkt in deel II).

#### *Inwonergezicht*

Gemeente Westland streeft naar een uitvoeringspraktijk die aansluit op de leefwereld van inwoners en ondernemers. Dit zie je terug in de prioritering van de taakvelden, maar ook bij zaken zoals dienstverlening en handhaving. Inzetten op duidelijkheid, eenduidigheid, toegankelijkheid en rechtmatigheid is voor gemeente Westland daarom belangrijk. Preventie en dialoog met inwoners en ondernemers vormen hierbij het uitgangspunt en waar mogelijk wordt ingezet op gedragsverandering en naleving van rechtsregels door middel van informatie en ondersteuning. Ook wil gemeente Westland kwetsbare inwoners, van jong tot oud, kunnen beschermen tegen aanbieders (van jeugdhulp of Wmo) die ondersteuning van onvoldoende kwaliteit leveren of misbruik maken van deze kwetsbare positie.

#### *Risicogericht*

Toenemende maatschappelijke opgaven in relatie tot beperkte middelen en capaciteit maakt dat gemeente Westland keuzes maakt ten aanzien van de prioritering. Dit gebeurt op basis van een risicobenadering, waarbij toezicht en handhaving prioriteit krijgt in situaties waar de impact op *gezondheid, veiligheid, leefbaarheid* het grootst is. Door risicogericht te werken, zet gemeente Westland de beschikbare middelen en capaciteit doelmatig in en kan snel en doeltreffend opgetreden worden waar dat het meest nodig is. Onderdeel van deze risicobenadering is, in het verlengde van het beginsel 'inwonergezicht', ook het inzetten van middelen en capaciteit op situaties die inwoners en ondernemers belangrijk vinden.

#### *Helder en duidelijk*

Gemeente Westland wil dat inwoners, ondernemers en samenwerkingspartners weten waar zij aan toe zijn. Om die reden hanteert gemeente Westland eenduidig beleid, begrijpelijke communicatie en handelt voorspelbaar. In de uitwerking van regelgeving, beleidsregels en uitvoeringsrichtlijnen wordt ingezet op consistentie en begrijpelijkheid.

#### *Transparant en navolgbaar*

Gemeente Westland maakt de prioritering inzichtelijk, hoe besluiten tot stand komen en op welke wijze toezicht en handhaving plaatsvinden. Onderdeel hiervan is de structurele werkwijze volgens een navolgbare werkwijze. Dit actief en zorgvuldig inzichtelijk maken versterkt het vertrouwen van de maatschappij in gemeente Westland als overheidsorgaan.

### *Integrale benadering (integraliteit)*

Toezicht en handhavingvraagstukken worden daar waar mogelijk domeinoverstijgend opgepakt, zodat er meer zicht op samenhang van belangen in een gebied of casus ontstaat. Hiermee wil gemeente Westland proactief en gebiedsgericht sturen op naleving van maatschappelijke waarde. De strategie overstijgt mede om deze reden de individuele beleidsterreinen.

Binnen de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving bestaat ook samenhang. Ook deze onderdelen zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden en moeten als één keten functioneren:

- Vergunningverlening schets het kader waarbinnen activiteiten mogen plaatsvinden.
- Toezicht bewaakt naleving van geldende rechtsregels inclusief de voorschriften van een vergunning, beschikking of melding. Hierbij wordt opgemerkt dat het uitvoeren van de toezichthoudende taak specifieke kennis vereist per wetgeving, maar soms ook andere middelen van onderzoek én andere samenwerkingspartners.
- Inzet van handhaving volgt als rechtsregels worden overtreden en dit leidt tot maatschappelijke schade of risico's. Het is hiermee een uiterst, maar essentieel middel, om naleving van rechtsregels te garanderen.

In alle onderdelen van de keten van vergunningverlening, toezicht en handhaving is integriteit een belangrijk element. De uitoefening van taken binnen het werkveld van vergunningverlening, toezicht en handhaving raakt direct aan de (machts)positie van de overheid en het vertrouwen in de overheid: gemeente Westland heeft de bevoegdheid om activiteiten toe te staan of te beperken, om in te grijpen in het leven van de inwoner, en om handhavend op te treden bij overtredingen met alle mogelijke gevolgen van dien. Daarom blijft gemeente Westland inzetten op het voorkomen van belangenverstremming en beïnvloeding, het professioneel en onafhankelijk afwegen van feiten, normen en belangen, het zorgvuldig omgaan met vertrouwelijke informatie en het doelmatig inzetten van bevoegdheden. De gemeentelijke organisatie is zich hierbij bewust dat dit eveneens een cultuurvraagstuk betreft en dat ook binnen de organisatie aandacht is voor tegenspraak, reflectie en lerend vermogen.

## **2.2 Transparantie en doelgroep**

Transparantie over taken, rollen, prioriteiten en doelstellingen is essentieel om vertrouwen te wekken, samenwerking te bevorderen, verantwoording mogelijk te maken en de gestelde ambities waar te maken. Daarom is bij het opstellen van de strategie geïnventariseerd welke doelgroepen erbij betrokken zijn en welke rol of taak zij daarin vervullen. Het is van belang dat alle rollen en verantwoordelijkheden worden ingevuld, met het oog op een goede balans en wederzijdse controle (checks and balances). In hiernavolgend figuur is te zien welke doelgroepen en verantwoordelijkheden primair zijn geïnventariseerd.

<b>Doelgroep</b>	<b>Rol en taken</b>
<b>Samenleving</b>	Recht op een veilige, leefbare en rechtvaardige omgeving en speelt een signalerende rol. Bewoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties zijn belangrijke partners in het vroegtijdig herkennen van knelpunten en het toetsen van de effectiviteit van de strategie in de praktijk.
<b>Gemeenteraad</b>	Vervult een kaderstellende en controlerende rol als volksvertegenwoordiging. De raad stelt de strategische uitgangspunten vast, bewaakt de uitvoering en toetst of het beleid in lijn is met de maatschappelijke opgaven en politieke doelen.
<b>Burgemeester</b>	De burgemeester is voorzitter van de gemeenteraad en fungeert bovendien als zelfstandig bestuursorgaan ten aanzien van het handhaven van de openbare orde.
<b>College van burgemeester en wethouders</b>	De rol van het college is breed. Het college draagt bijvoorbeeld de bestuurlijke verantwoordelijkheid voor de uitvoering van het beleid. Het college stuurt ook op prioriteiten, zorgt zij voor integrale afwegingen tussen domeinen en legt verantwoording af aan de raad.
<b>Ambtelijke organisatie</b>	Is verantwoordelijk voor de beleidsontwikkeling, uitvoering, monitoring en evaluatie van de strategie. Zij vertaalt de strategische doelen naar operationele inzet en draagt zorg voor de uitvoering in samenwerking met interne en externe partners. Onderdeel hiervan is ook de (beleidsmatige) regie op integraliteit en de beleids- en uitvoeringscyclus.
<b>Externe uitvoeringspartners</b>	Vervullen een uitvoerende of ondersteunende rol bij toezicht, handhaving of vergunningverlening. Ze zijn essentieel in het realiseren van de doelstellingen en het naleven van wettelijke kaders.
<b>Samenwerkings partners</b>	Zij dragen bij aan de integraliteit en effectiviteit van de aanpak door informatie te delen, gezamenlijke acties te coördineren en toezicht en handhaving in sa-

menhang uit te voeren. Hierbij kan gedacht worden aan de politie, Omgevingsdienst, GGD, Veilig Thuis.

### 3. Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk licht gemeente Westland de ontwikkelingen toe die zij in de komende beleidsperiode op zich af ziet komen. Deze ontwikkelingen zijn zowel domeinoverstijgend als domeinspecifiek. De ontwikkelingen dragen bij aan het opstellen van de doelstellingen voor de komende beleidsperiode. Hiermee is het streven om vooraf rekening te houden met de relevante ontwikkelingen.

#### 3.1 Demografie en samenleving

##### 3.1.1 Groei van de lokale bevolking en bedrijvigheid

Gemeente Westland verwacht de komende jaren een groei van zowel de bevolking als de bedrijvigheid (Westland in Cijfers). Daarnaast is er sprake van vergrijzing en een stijging in diversiteit van de bevolking. Dit zorgt voor een toenemende werklast voor de gemeentelijke organisatie. Een tekort aan ruimte dreigt, waardoor inwoners en bedrijven dichter op elkaar komen te zitten. Dit heeft gevolgen voor ruimtelijke ordening, veiligheid en sociale cohesie. Om de groei op te vangen, moeten ruimtelijke ontwikkelingen hand in hand gaan met voldoende capaciteit voor infrastructuur, zorg en onderwijs. Concreet is dit ook belangrijk met het oog op de komst van Flora Campus Westland en de opgaven rondom de modernisering van de glastuinbouwsector. Zonder tijdige uitbreiding dreigt druk op voorzieningen, verkeersopstoppingen en capaciteitsproblemen bij publieke diensten. Dit vraagt om een plan waarin gemeente Westland verder kijkt dan bijvoorbeeld alleen woningbouw. Hierdoor ligt het voor de hand dat mensen dichter op elkaar komen te wonen, elkaar meer zien en meer last van elkaar ervaren.

Verder is er landelijk sprake van een verhoogde instroom van migranten als gevolg van geopolitieke spanningen, zoals conflicten in Oekraïne en het Midden-Oosten. Op het moment van vaststellen is er nog steeds sprake van een toename in de eerdergenoemde spanningen. Hieruit voortkomende conflicten verhogen de kans op een toename van instroom. Een landelijke toename van instroom draagt eveneens bij aan de groei van de lokale bevolking en bedrijvigheid. Gemeente Westland is zich bewust van een mogelijke verandering in de instroom en de daarbij horende uitdagingen rondom huisvesting en voorzieningen.

##### 3.1.2 Druk op zorg en publieke voorzieningen

De bevolkingsgroei brengt een toename van de druk op publieke voorzieningen met zich mee, met name op het gebied van zorg en welzijn (hulp en ondersteuning). In gemeente Westland is dit al merkbaar door een stijging in zorg-gerelateerde beschikkingen. Dit is merkbaar bij zowel gemeente Westland als haar partners (Sociaal Kernteam Westland (SKT), GGD en Vitis Welzijn). De verwachting is dat deze druk gedurende de beleidsperiode van deze strategie verder toeneemt. Er is daarnaast ook sprake van oneigenlijk gebruik van sociaal maatschappelijke voorzieningen<sup>7</sup>. Deze trend is landelijk, en binnen gemeente Westland ook merkbaar. Samenwerking tussen het sociaal maatschappelijk domein en het veiligheidsdomein wordt mede hierom steeds belangrijker.

Dat er door maatschappelijke ontwikkelingen de druk op publieke voorziening toeneemt, is ook vanuit samenwerkingspartners zichtbaar. De politie, het OM en bureau Halt kampen met beperkte capaciteit. Vanuit de politie krijgt gemeente Westland via de buitengewoon opsporingsambtenaren (Boa's) er steeds meer bevoegdheden bij. De Boa wordt daarmee een belangrijke speler ten aanzien van politietaken. Het is van belang dat gemeente Westland hier afspraken over maakt met de politie.<sup>8</sup>

##### 3.1.3 Complexere zorgvragen en personen met onbegrepen gedrag

Naast reguliere zorg is er een toename van complexe zorgvragen en incidenten met verwarde personen. Gemeente Westland wordt vaker gevraagd om bij te dragen aan complexe casussen en moet vaker ingrijpen bij incidenten. De politie en medewerkers van team Openbare Orde en Veiligheid, maar ook partners zoals de GGZ en SKT spelen hierin een belangrijke rol. Dit vraagt om versterkte samenwerking binnen bestaande overlegstructuren.

##### 3.1.4 Vertrouwen in de overheid

Sinds de coronapandemie is de maatschappij deels verhard: polarisatie neemt toe en het vertrouwen in instituties daalt. Dit wordt versterkt door het medialandschap en de toenemende invloed van sociale media. Bovendien hebben specifieke incidenten zoals de toeslagenaffaire het vertrouwen in een eerlijke

7) Bron van deze ontwikkeling

8) Bijvoorbeeld in een handhavingarrangement

en rechtvaardige overheid verder geschaad. Voor gemeentelijke medewerkers leidt dit soms tot moeilijkheden bij de uitvoering van hun werk.

### **3.1.5 Veranderend speelveld veiligheid en overlast**

Er is een verschuiving gaande als het gaat om overlast en criminaliteit. Een concreet voorbeeld van het veranderende speelveld is de toegenomen inzet op digitale veiligheid en online criminaliteit. Waar criminaliteit voorheen vooral fysiek zichtbaar was, zoals woninginbraken of straatgeweld, verplaatst een deel van de dreiging zich nu naar het digitale domein. Denk hierbij aan online oplichting en de werving van jongeren via sociale media voor criminele activiteiten zoals drugskoeriers of katvangers. Deze vormen van criminaliteit zijn lastiger te signaleren met traditionele handhavingsmiddelen en vragen om andere vormen van samenwerking, bijvoorbeeld met scholen, jeugdhulp, politie en digitale opsporingsteams. Ook ziet gemeente Westland een veranderend beeld van overlast. Zo daalt overlast vanwege de verkoop en het gebruik van lachgas, maar stijgt bijvoorbeeld de overlast door het gevaarlijk gebruik van fatbikes. Tot slot is er ook een groeiende zorg over potentiële radicalisering, ook onder jeugd. Gemeente Westland merkt op dat meer kennis/deskundigheid op dit gebied nodig is.

Het veranderde speelveld binnen veiligheid en overlast vraagt dat gemeente Westland wendbaarder wordt en bij vroegtijdige onderkenning van dergelijke trends het beleid en de uitvoering daarop aanpast.

## **3.2 Bestuur, beleid en regelgeving**

### **3.2.1 Integraal werken**

Veel van de eerdergenoemde ontwikkelingen gaan verschillende domeinen aan. Integraal werken wordt daarmee, naast een bestuurlijke wens, ambtelijk noodzakelijk geacht. In hoofdstuk 1 is de ambitie ten aanzien van integraliteit toegelicht. De ontwikkelingen laten in samenhang zien dat ook de veranderende maatschappij behoefte heeft aan een gemeente die zo integraal mogelijk werkt.

### **3.2.2 Incidentgedreven bestuur**

Westland is een gemeente vol ambitie met een betrokken bestuur. Het bestuur staat dicht op de maatschappij. Inwoners of bedrijven nemen daarom ook regelmatig rechtstreeks contact op met relevante wethouders of volksvertegenwoordigers. Dit is positief; het bestuur staat dicht bij de samenleving, reageert snel op urgente kwesties en toont betrokkenheid. Dit is terug te zien in de vergaderpunten in de periode 2022 – 2025. Zo is in de periode 2022–2025 structureel een aanzienlijk aandeel van de vergaderpunten gericht op individuele gevallen, acute incidenten of korte-termijn interventies. Dit kan worden omschreven als incident gedreven bestuur. Hoewel dit door velen als positief wordt ervaren, brengt het ook uitdagingen met zich mee. Zo kan de manier van werken die hierdoor ontstaat voor de gemeentelijke organisatie ook worden omschreven als het werken in “de waan van de dag”. Hiermee wordt bedoeld dat de uitvoeringsorganisatie zich richt op wat er de dag van vandaag moet gebeuren en hierdoor minder tijd heeft voor vastgestelde beleidsambities. Dit kan betekenen dat er onvoldoende ruimte is om vooruitkijken. Een risico hiervan is dat er willekeurig ontstaat terwijl er behoefte is aan maatwerk.

Met voorliggende strategie wil gemeente Westland zich inzetten om een directe lijn te leggen tussen signalen gemeld bij of van volksvertegenwoordigers en de ambtelijke organisatie. Door deze signalen via gestructureerde en georganiseerde kanalen te vertalen naar de uitvoeringspraktijk, ontstaat ruimte om signalen gemeld bij of van volksvertegenwoordigers te verbinden aan breder integraal beleid, prioritering aan te brengen binnen de beschikbare uitvoeringscapaciteit en te voorkomen dat incidentele signalen structurele beleidslijnen ondermijnen. Dit sluit aan bij de beginselen zoals benoemd in hoofdstuk 2 van voorliggende strategie, waar integraliteit, transparantie en maatschappelijke responsiviteit centraal staan.

### **3.2.3 Nieuw college**

De vorming van een nieuw college van burgemeester en wethouders in 2026 brengt veranderingen met zich mee. Een nieuwe gemeenteraad en een nieuw college kunnen andere prioriteiten en beleidsaccenten noodzakelijk vinden, wat invloed heeft op de uitvoering van bestaand beleid, waaronder deze strategie. Voor de uitvoeringsorganisatie betekent dit mogelijk een aanpassing aan nieuwe beleidsrichtingen en werkwijzen (manieren van werken). Het is belangrijk dat gemeente Westland en haar beleid in dit opzicht flexibel is.

### **3.2.4 Organisatieontwikkeling**

Gemeente Westland zit op het moment in het eerste stadium van een ontwikkeling richting een nieuwe organisatiestructuur. Met deze nieuwe structuur wordt gewerkt aan een slagvaardige en betrouwbare gemeentelijke organisatie, die met durf, verbondenheid en vakmanschap werkt aan een samenleving waar inwoners fijn kunnen wonen, werken en leven. De reorganisatie markeert het begin van de veran-

dering waarmee durf, verbondenheid en vakmanschap tot wasdom komt. Dit gebeurt via drie pijlers: leiderschap en sturing, cultuur en basis op orde.

De pijler leiderschap en sturing zet in op het werken met dienend en persoonlijk leiderschap, waar wordt gestuurd op resultaat en men elkaar helpt. De pijler cultuur gaat over het ontwikkelen van een organisatiecultuur, waarin mensen betrouwbaar, betrokken en bekwaam zijn en continu blijven leren. De pijler basis op orde zoomt in op de processen en systemen die het werk faciliteren.

Alle drie de pijlers zijn belangrijk voor deze strategie, maar met name de pijler leiderschap en sturing en de pijler cultuur. Dit gaat immers met name over rolzuiverheid en de manier van werken. Ondanks dat met reorganisatie een positief effect wordt beoogd is niet uit te sluiten dat dit voor een bepaalde periode onzekerheid en onduidelijkheid met zich meebrengt.

### 3.2.5 Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie 2.0 van gemeente Westland is vastgesteld als strategisch kader voor de ontwikkeling van de fysieke leefomgeving tot 2030. De visie legt doelen vast voor de lange termijn en dient als basis voor onder andere omgevingsprogramma's, het omgevingsplan en deze strategie. De visie is opgesteld met input van inwoners, ondernemers en andere belanghebbenden. Voor meer informatie en de belangrijke speerpunten zie de Omgevingsvisie Westland 2.0.

Binnen de BIG-8 beleidscyclus speelt de Omgevingsvisie een centrale rol. De visie dient als vertrekpunt voor het ontwikkelen van andere kerninstrumenten uit het stelsel van de Omgevingswet zoals programma's, maar legt ook een basis voor uitvoeringsstrategieën. De invulling van deze instrumenten en bijbehorende strategieën en werkwijze spelen de komende beleidsperiode een belangrijke rol. \

### 3.2.6 Transitie naar omgevingsplan

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is gemeente Westland verplicht om één integraal omgevingsplan op te stellen voor het gehele grondgebied. Dit plan vervangt de bestaande bestemmingsplannen en bevat regels over de fysieke leefomgeving, zoals bouwwerken, infrastructuur, water, bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel erfgoed.

De transitie naar één omgevingsplan is een complex proces dat gefaseerd wordt uitgevoerd. Om de overgang te faciliteren heeft gemeente Westland middelen nodig in de transitiefase. Deze middelen zijn bijvoorbeeld nodig voor de uitwerking van beleidsplannen, het maken en implementeren van programma's en het toepasbaar maken van regels. Dit omvat onder andere het bijwerken van beleidsplannen, het ontwikkelen en monitoren van programma's, opleidingen en borging van nieuw gedachtegoed.

Gedurende deze transitie blijft gemeente Westland operationeel ("de winkel blijft open"). Dit vraagt om het vrijmaken of inhuren van capaciteit en kennis om de noodzakelijke opgaven vorm te geven. Dit heeft impact op een deel van de beleidsterreinen. De integrale aanpak vereist dat medewerkers binnen deze domeinen beter afgestemd samenwerken en zich aanpassen aan nieuwe regels en procedures. Dit betekent ook dat beleid en uitvoering nauwer op elkaar moeten aansluiten om vertragingen en miscommunicatie te voorkomen. Daarnaast heeft de transitie specifiek veel invloed op vergunningverlening, toezicht en handhaving in met name het ruimtelijk en veiligheidsdomein. Nieuwe omgevingsregels vragen om bijstelling van handavingsstrategieën en een scherpere afstemming tussen beleidsontwikkeling en uitvoering.

### 3.2.7 Westland Veiligheidsbeleid (WVB) 2023- 2026 (incl. nieuw veiligheidsbeleid)

Het Westlands Veiligheidsbeleid 2023–2026 vormt het strategisch kader voor de aanpak van veiligheid en openbare orde binnen gemeente Westland. Het beleid legt de focus op vier hoofdthema's: leefbaarheid en veiligheid, zorg en veiligheid, jeugd en veiligheid, ondermijning en het veiligheidsfundament. Deze thema's vormen de pijlers van de gemeentelijke aanpak om de veiligheid te waarborgen en incidenten te voorkomen. Voor meer informatie over de belangrijke speerpunten wordt verwezen naar het Westlands Veiligheidsbeleid 2023 – 2026.

Het huidige beleid loopt tot eind 2026. Evaluatie, domeinoverstijgend afstemmen en waar nodig bijsturen zijn de komende periode bij het herzien van dit beleidsstuk belangrijk om de integraliteit en verbinding met andere beleidstukken (zoals deze strategie) te borgen.

### 3.2.8 Strategisch Beleidskader Sociaal Domein

Gemeente Westland heeft in juni 2025 een nieuw strategisch beleidskader voor het sociaal maatschappelijk domein vastgesteld. Dit beleidskader geeft mede vorm aan deze strategie, maar vooral ook de manier van werken. Dit is gericht op het normaliseren en versterken van een ieders vermogen om zelf en samen met anderen oplossingen te vinden, zorg toegankelijk te houden, de sociale basis te versterken

en bestaanszekerheid te garanderen. Voor meer informatie over voornoemde punten wordt verwezen naar het Strategisch Beleidskader Sociaal Domein.

Het nieuwe beleidskader legt de nadruk op integraal handelen (ook in het toezichthouden- en eventueel handhaven). Dit betekent in veel opzichte dat problemen die raken aan zowel sociale veiligheid, leefomgeving als welzijn, in te toekomst structureel en in samenhang moeten worden aangepakt.

### **3.3 Digitalisering en innovatie**

#### **3.3.1 Data gestuurd en efficiënt werken**

Gemeente Westland zet steeds meer in op data gestuurd werken om beleidskeuzes efficiënter en doelgerichter te maken. Door gebruik te maken van actuele data kunnen signalen vanuit de samenleving sneller worden opgepakt en teruggekoppeld naar beleid. Dit maakt het mogelijk om vroegtijdig te anticiperen op problemen en tijdig bij te sturen. Sturing op meetbare doelen is hierbij belangrijk. Hiervoor is het nodig om met concrete Key Performance Indicators (KPI) te werken. Hiermee kan de voortgang en effectiviteit van beleid gemeten worden en wordt het monitoren en sturen op beleidsdoelstellingen gefaciliteerd. Deze sturingsinformatie maakt het vervolgens mogelijk om snel bij te schakelen waar dat nodig is. Gemeente Westland streeft er voor de komende beleidsperiode naar om daar waar nog geen concrete KPI's beschikbaar zijn, zoveel mogelijk onderdelen van de dienstverlening meetbaar te maken. Op deze manier is snel duidelijk waar resultaten worden geboekt en waar bijstelling nodig is. Deze aanpak moet de komende periode samen met regelmatig evalueren zorgen voor een betere verbinding tussen beleid en uitvoering (en dus een betere borging van de BIG-8, zie hoofdstuk 1.3).

#### **3.3.2 Kunstmatige Intelligentie (AI)**

De inzet van Kunstmatige Intelligentie (AI) neemt toe binnen de overheid, maar ook in de bredere samenleving. Voor Westland biedt AI-kansen om processen te versnellen, patronen in data te ontdekken en beleidsmatige keuzes beter te onderbouwen. Denk hierbij aan de automatische detectie van overtredingen, risicovoorspelling op het gebied van sociale problematiek en het sneller verwerken van vergunningsaanvragen. Tegelijkertijd roept AI-vragen op over ethiek, privacy en de rol van menselijke controle. Een kritische blik en een flexibele houding zijn noodzakelijk om de voordelen te benutten en risico's te beperken. Gemeente Westland houdt de komende beleidsperiode de ontwikkelingen rondom AI goed in de gaten en beoordelen of en in hoeverre AI toegepast kan worden. Bij de eventuele integratie van AI in overheidssystemen is het belangrijk om kritisch te blijven, na te denken over privacy en de daartoe aangewezen personen en gezagen in te horen.

#### **3.3.3 Digitale veiligheid**

Digitalisering brengt ook nieuwe risico's met zich mee. Denk aan cybersecurity (of cyber veiligheid). Gemeentelijke diensten en digitale loketten zijn in sommige opzichten kwetsbaar voor aanvallen, wat directe gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van dienstverlening, de privacy van inwoners en het vertrouwen van de inwoner in gemeente Westland als overheidsorgaan. Om deze risico's te beperken, moet gemeente Westland de digitale infrastructuur versterken en weerbaar zijn.

### **3.4 Onzekerheid, de toekomst en strategievorming**

De komende vier jaar kenmerken zich door grote maatschappelijke dynamiek en onzekere omstandigheden. Geopolitieke spanningen, economische onzekerheid, toenemende digitalisering en wantrouwen in de overheid kunnen directe impact hebben op lokaal beleid en uitvoering. De val van het kabinet in 2025 benadrukt bovendien de politieke instabiliteit en het gebrek aan voorspelbaarheid op nationaal niveau. Deze onvoorspelbaarheid maakt het vormen van een lange termijnstrategie uitdagend, omdat niet alle ontwikkelingen vooraf te voorzien zijn. Toch zet gemeente Westland in op een flexibel en adaptief beleidskader, dat ruimte biedt voor bijsturing wanneer omstandigheden daarom vragen. Proactief zijn, snel signaleren, goed plannen en snel terugkoppelen vanuit de uitvoering zijn daarbij essentieel. Gemeente Westland houdt rekening met het feit dat beleid mogelijk moet worden aangepast bij onverwachte gebeurtenissen, zonder daarbij de kernwaarden van veiligheid, sociale cohesie en duurzaamheid uit het oog te verliezen. Gemeente Westland blijft wendbaar.

## **4. Doelstellingen**

In de voorgaande hoofdstukken heeft gemeente Westland haar ambitie beschreven: voorspelbaar, rechtmatig, integraal en doelgericht handelen binnen een veranderende samenleving. Tegelijkertijd zijn de (maatschappelijke) opgaven en de noodzaak om te blijven ontwikkelen groot (zie hoofdstuk 3). De beleidsperiode (2026-2029) vraagt dus om keuzes, maar ook flexibiliteit en lerend vermogen. Gemeente Westland heeft om deze reden gekozen voor een set van vier overkoepelende doelstellingen. Zij geven richting aan de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het ruimtelijk, veiligheids- en sociaal maatschappelijk domein. De doelstellingen zijn in deel II (uitvoering) uitgewerkt in meetbare subdoelstellingen, geordend per domein.

De set aan doelstellingen vormt een doorontwikkeling ten opzichte van eerdere strategieën. Waar voorheen minder expliciet werd gestuurd op uitkomsten, biedt deze aanpak ruimte voor monitoring, bijstelling en lerend vermogen. In hoofdstuk 6 is uitgewerkt hoe gemeente Westland de voortgang volgt en periodiek evalueert.



#### 4.1 Gemeente Westland zorgt ervoor dat Westland leefbaar en veilig blijft.

Gemeente Westland werkt in de komende beleidsperiode actief aan het waarborgen van de leefbaarheid en veiligheid binnen de samenleving. Door veranderingen zoals bevolkingsgroei, verdichting en maatschappelijke verharding, komen bijvoorbeeld (jeugd)overlastsituaties (zoals bij feestweken) mogelijk vaker voor. Ook de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en de leefomgeving komen onder meer druk te staan. Gemeente Westland zorgt ervoor dat de basis op orde is, door taken zorgvuldig, zichtbaar en toegankelijk uit te voeren. Daarbij wordt samengewerkt tussen de domeinen waar dat bijdraagt aan effectiviteit en begrip bij inwoners.

#### 4.2 Gemeente Westland is transparant en betrouwbaar in haar dienstverlening.

Gemeente Westland zorgt ervoor dat inwoners, ondernemers en partners kunnen rekenen op tijdige, duidelijke en uitlegbare communicatie over bijvoorbeeld voorzieningen, besluiten, maar ook procedures. Door consistent te handelen binnen vastgestelde (beleids-)kaders, maar ook ruimte te houden voor de mens, wil gemeente Westland het vertrouwen in haar dienstverlening behouden en versterken.

#### 4.3 Gemeente Westland zet haar middelen in, daar waar die het meest nodig zijn

Gemeente Westland zet capaciteit en middelen in waar deze de meeste impact hebben. Dit vraagt om heldere keuzes. Daarom wordt, waar mogelijk, gewerkt op basis van vooraf bepaalde prioriteiten. Door slim te organiseren ontstaat ruimte om in te spelen op spoedeisende situaties, maatschappelijke opgaven en bestuurlijke accenten.

Gemeente Westland wil daarbij niet alleen zorgen voor een goede uitvoering, maar ook inzicht verkrijgen in de effecten van haar inzet. Door toezicht en handhaving beter meetbaar te maken, is inzichtelijk wat werkt, waar bijgestuurd kan worden en hoe beschikbare middelen het meeste resultaat opleveren.

Niet al het werk leent zich in voor prioritering en meting. De komende beleidsperiode onderzoekt gemeente Westland daarom in welke mate en op welke wijze prioritering toepasbaar is binnen het veiligheids- en sociaal maatschappelijk domein, en hoe inzet het beste zichtbaar en meetbaar gemaakt kan worden.

#### 4.4 Gemeente Westland werkt waar nodig altijd integraal en verbetert de integrale aanpak van (maatschappelijke) uitdagingen

Uitdagingen rondom leefomgeving, zorg, veiligheid en ruimte hangen steeds vaker samen. Ontwikkelingen zoals maatschappelijke verharding, toename van complexe zorgvragen, overlast en wisselende prioriteiten vragen daarmee ook vaker om een gezamenlijke benadering. Gemeente Westland wil signalen vroegtijdig herkennen en opvolgen, en daarbij als één overheid handelen. Dat vraagt om een gedeelde werkwijze, vaste aanspreekpunten, goede samenwerking met ketenpartners en de mogelijkheid om (domein)grenzen te overstijgen wanneer dat nodig is.

Door domeinoverstijgend te organiseren (van signalering tot uitvoering) worden bijvoorbeeld overlast, misbruik en vertraging teruggedrongen en is er meer aandacht voor het individu.

## 5. Risico's en prioritering

In dit hoofdstuk wordt toegelicht hoe gemeente Westland haar toezicht- en handavingsinzet heeft bepaald en onderbouwd. Toezicht en handhaving zijn onmisbare instrumenten om de leefomgeving veilig, gezond en leefbaar te houden. Tegelijkertijd is de gemeentelijke uitvoeringscapaciteit beperkt. Het is daarom niet haalbaar om elke overtreding of elk signaal met dezelfde intensiteit op te volgen.

Door de risico's met inwoners, bedrijven, de uitvoeringsorganisatie en het bestuur in kaart te brengen, ontstaat een breed gedragen beeld bij waar de grootste potentiële impact ligt wanneer niet wordt ingezet op de overtreding of het signaal. Op basis hiervan worden de prioriteiten vastgesteld. De nadere uitwerking van de risicoanalyse en prioritering zijn terug te vinden in deel II (uitvoering).

### 5.1 Scope van de prioritering

De prioritering richt zich primair op toezicht en handhaving. Voor vergunningverlening is de ruimte om te sturen beperkt, omdat aanvragen binnen de wettelijke termijnen behandeld moeten worden en op alle relevante aspecten moeten worden getoetst. Bij toezicht en handhaving is het daarentegen juist noodzakelijk om keuzes te maken, vanwege de beperkte capaciteit én de beginselplicht tot handhaving. Om die keuzes zorgvuldig te kunnen maken, is een integrale benadering gehanteerd. Hierbij zijn de risico's in kaart gebracht met inbreng van inwoners, bedrijven, de uitvoeringsorganisatie en het bestuur.

### 5.2 Integrale benadering van risico's

In de Koersnota is vanwege de eerdergenoemde ambitie en noodzaak gekozen voor een samenhangende, domeinoverstijgende risicoprioritering. Elk domein heeft hierin haar eigen accenten, wettelijke kaders en operationele aandachtspunten, maar door een gezamenlijke aanpak te hanteren ontstaat gemeente breed één beeld van waar de grootste opgaven (risico's) liggen. Deze aanpak voorkomt versnippering en draagt bij aan een betere informatiepositie, efficiëntere inzet van middelen, meer draagvlak en consistente communicatie naar inwoners en partners. Het werken met een domeinoverstijgende risicoprioritering is nieuw en markeert een belangrijke stap richting een integrale benadering van toezicht en handhaving. In de komende beleidsperiode wordt deze werkwijze verder ontwikkeld en geborgd, met als doel de samenhang tussen de verschillende domeinen structureel te versterken.

Om te komen tot een integrale risicoprioritering is gestart met een ambtelijke risicoanalyse als fundament. Deze analyse heeft op systematische wijze in kaart gebracht waar de grootste risico's liggen als er niet wordt opgetreden en staat verder toegelicht in deel II (uitvoering). Tegelijkertijd is er nadrukkelijk gezocht naar de inbreng van verschillende perspectieven: die van inwoners, de gemeenteraad en het bestuur. Risico gestuurd werken is namelijk niet alleen een technische exercitie, maar vraagt ook om aansluiting bij wat maatschappelijk, bestuurlijk en politiek als belangrijk wordt gezien.

### Participatietraject

Om inwoners actief te betrekken bij het bepalen van de toezicht- en handavingsprioriteiten is een brede enquête uitgezet. Hierin konden inwoners aangeven welke onderwerpen zij het belangrijkste vinden voor de gemeentelijke toezicht en handhaving. De enquête leverde meer dan 400 reacties op en gaf waardevolle inzichten in wat inwoners ervaren als urgente of risicovolle situaties in hun leefomgeving. De uitkomst van het participatietraject wordt verder toegelicht in deel II (uitvoering).

### Werksessie gemeenteraad

De gemeenteraad is betrokken bij het bepalen van de prioriteiten via een werksessie. Tijdens deze sessie zijn raadsleden in gesprek gegaan over de verschillende taakvelden en hebben zij op basis van hun maatschappelijke en politieke afwegingen een prioritering aangebracht. Hiermee wordt gewaarborgd dat het risicobeeld ook aansluit bij de politieke opvattingen. De uitkomst van de raadsessie wordt besproken in deel II (uitvoering).

### Bestuurlijke afstemming

Het college van burgemeester en wethouders, evenals de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan, zijn ook betrokken geweest bij de totstandkoming van de prioritering. Door hen mee te laten denken over de afwegingen en keuzes in dit beleidsdocument sluit de inzet aan op de bestuurlijke ambities en prioriteiten.

## 6. Borging

Dit hoofdstuk beschrijft hoe gemeente Westland de strategie structureel verankert in de organisatie, werkprocessen en cultuur. Hierin wordt dus de vertaalslag gemaakt van strategie naar structuur, sturing

en gedrag. De BIG-8 beleids- en uitvoeringscyclus dient hierbij als leidend model voor de structurele borging, kwaliteitsbewaking en bijsturing.

De strategie vraagt namelijk om meer dan papier. Met hoge ambities, een brede scope en grote maatschappelijke opgaven is goede borging belangrijk om resultaat te behalen.

### 6.1 De BIG-8 als borgingsmodel

De BIG-8 is het integrale sturingsmodel dat gemeente Westland gebruikt voor de beleids- en uitvoeringscyclus (zie hoofdstuk 1.3). Het model verbindt strategie met de uitvoering en ondersteunt cyclisch leren en verbeteren<sup>9</sup>. De acht stappen uit de BIG-8 zijn gericht op het versterken effectiviteit, integraliteit en leervermogen, en vormen gezamenlijk basis voor structurele borging binnen de organisatie. De stappen uit de beleids- en uitvoeringscyclus zijn hieronder opgesomd.



**Figuur 5. Stappen BIG-8**

### 6.2 Monitoring en evaluatie (stap 6 en 7)

Zoals (meerdere malen) besproken zijn monitoring en evaluatie essentieel. Vooral ook voor het lerend vermogen van de organisatie. In de beleidsperiode 2026–2029 wordt daarom jaarlijks gerapporteerd op basis van de strategie. De focus ligt hierbij op:

- **Effecten:** Outcome, de maatschappelijke impact (doelstellingen)
- **Resultaten:** Output, waar mogelijk in de vorm van KPI's of specifieke acties (subdoelstellingen en ambities)
- **Signalen:** Knelpunten, ongewenste neveneffecten of onduidelijkheden (herijken strategieën en/of prioriteiten)
- **Drempels:** Capaciteitsdruk, tekorten in beschikbare middelen of andere uitvoeringsdrempels (herijken prioriteiten)

Waar dit in het ruimtelijk domein al verplicht is via het zogenoemde jaarverslag en uitvoeringsprogramma, wil gemeente Westland ook binnen het veiligheids- en sociaal maatschappelijk domein ervaring op gaan doen met structurele monitoring en evaluatie<sup>10</sup>. Beide domeinen rapporteren jaarlijks al los over de resultaten van de werkzaamheden. De voorgestelde aanpak betekent dat het monitoren van maatschappelijke effecten (outcome) en het jaarlijks evalueren van de doelstellingen nu ook een structurele plek krijgen.

Om dit proces structureel te borgen worden aan het begin van de jaarlijkse cyclus (waar nodig) per domein verantwoordelijken aangewezen. Zij werken gedurende het jaar aan de monitoring van de domeinen. Daarnaast worden de verantwoordelijken inhoudelijk betrokken bij het opstellen van de evaluatierapportage, evenals de (eventuele) voorbereiding op het uitvoeringsprogramma voor het aankomende jaar. De evaluatie vindt bij voorkeur domeinoverstijgend plaats. De bevindingen worden teruggekoppeld naar het beleid en vormen input voor de eventuele bijstelling van deze strategie, inclusieve de werkwijze en prioritering. Gemeente Westland borgt hiermee de aanbevelingen uit het in hoofdstuk 1.3 genoemde 213a-onderzoek.

9) Passend bij de kernwaarden van gemeente Westland als organisatie (van goed naar GOUD)

10) Artikel 13.8 en 13.11 Omgevingsbesluit

### 6.3 Beheer van middelen en uitvoering (stap 4 en 5)

#### Beschikbare middelen

De benodigde formatie is vastgelegd in de meerjarenbegroting en wordt op dit moment voor de uitvoerende taken (globaal) als voldoende aangemerkt om de taken te kunnen uitvoeren<sup>11</sup>. De hieraan verbonden financiële middelen zijn geborgd in de (sluitende) begroting van gemeente Westland.

Hoewel de beschikbare formatie op dit moment als voldoende wordt beoordeeld voor de uitvoering van de bestaande taken, brengt deze strategie een verbreding en verdieping van het gemeentelijk handelen met zich mee. De reikwijdte van de doelstellingen, het grotere belang van integraal werken, de impact van de nieuwe risico prioritering en de behoefte aan regelmatige monitoring en bijsturing op strategisch niveau kunnen in de praktijk leiden tot aanvullende capaciteitsbehoefte.

De mate waarin dit zich vertaalt naar structurele of tijdelijke inzet is op dit moment nog niet volledig in te schatten. Er wordt daarom ingezet op het stapsgewijs monitoren van de benodigde capaciteit per dossiertype en subdoelstelling. Gemeente Westland ziet dit als een transitieperiode, waarin minimaal op een incidentele basis extra middelen nodig zullen zijn om de strategie zorgvuldig te implementeren en te vertalen naar uitvoering, organisatieontwikkeling en monitoring.

#### Beheer en borging van middelen

Voor de implementatie van deze strategie richt gemeente Westland zich op duurzaam capaciteitsbeheer, waarin de juiste mensen, met de juiste competenties<sup>12</sup>, op de juiste momenten kunnen worden ingezet. De teammanagers zijn verantwoordelijk voor het bewaken van de werkvoorraad en stimuleren van integrale samenwerking. Hierover stemmen zij structureel af binnen én tussen de domeinen en organisatieelagen. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

- De formatieplanning sluit aan op de werkvoorraad, opgaves, beleidsprioriteiten en risico's.
- Er vindt structurele afstemming plaats tussen onder andere vergunningverleners, toezichthouders, handhavers en uitvoerend beleidsmedewerkers waar dit nodig is. Dit geldt zowel binnen de domeinen als domeinoverstijgend.
- Investeren in kennisontwikkeling, intervisies en evaluatietrajecten, vooral op het gebied van integraal (samen)werken en juridische deskundigheid.
- De inzet van personeel is voor circa 80% beleidsgestuurd (via vaste kaders) en 20% casusgestuurd. Hierdoor is het beleid leidend, maar blijft er ook ruimte om flexibel in te spelen op urgente situaties en maatschappelijke signalen.
- Er wordt ingezet op efficiënte samenwerking in de organisatie en tussen de domeinen, door (waar mogelijk) in te zetten op (tijdelijke) capaciteitsuitwisseling.

Het volgen van de BIG-8 systematiek maakt het mogelijk om een capaciteitstekort of -overschot tijdig te signaleren (stap 6 en 7). Bovendien kan op basis hiervan bijgesteld worden via het jaarlijkse (uitvoerings-)programma (stap 4). Bij de vaststelling van voorliggende strategie is geïventariseerd welke capaciteit beschikbaar is en hoe het ingezet wordt. Dit overzicht vormt het startpunt voor duurzaam capaciteitsbeheer. In het eerste evaluatiemoment volgt een uitspraak over de houdbaarheid van de huidige capaciteit en mogelijke bijsturing.

### 6.4 Herprioritering (stap 8)

Een strategie die niet meebeweegt met de praktijk verliest over tijd haar waarde en creëert enkel een papieren werkelijkheid. Daarom is een periodieke herijking van de prioriteiten structureel onderdeel van de implementatie (stap 8). Jaarlijks wordt de vigerende prioritering tegen het licht gehouden, wat indien nodig kan leiden tot een herprioritering op basis van onder andere:

- Nieuwe maatschappelijke of bestuurlijke opgaven;
- Wijzigingen in wet- en regelgeving;
- Structurele trends in meldingen of incidenten;
- Capaciteitsveranderingen;
- Bevindingen uit evaluaties of aanvullende risicoanalyses.

Bij acute druk op hoog geprioriteerde taken is ook buiten de jaarlijkse herijking ruimte voor bijsturing. Verder zijn de teammanagers verantwoordelijk voor het reserveren van capaciteit en middelen om tijdelijke druk op te vangen. Eventuele wijzigingen in de prioritering worden vastgelegd in de werkprocessen en het uitvoeringsprogramma. Dit zorgt ervoor dat bestuurlijke keuzes transparant en consistent blijven.

11) Een belangrijke kanttekening is dat nog niet alle capaciteit en taken die in de strategie worden besproken volledig in kaart zijn gebracht. Gemeente Westland heeft om deze reden (sub)doelstellingen verbonden aan het verder in kaart brengen van deze taken en capaciteit.

12) Voor in ieder geval het ruimtelijk domein in lijn met de landelijke kwaliteitscriteria.

## 6.5 Organisatorische borging en randvoorwaarden (stap 3 en 4)

Om te voorkomen dat de uitvoering van de strategie, en met name de integraliteit en samenhang afhankelijk zijn van individuele inzet, wordt dit organisatorisch geborgd. De organisatorische borging wordt verder geoperationaliseerd in de 'integrale werkwijze Toezicht en Handhaving'. Hierbij wordt in ieder geval nadrukkelijk ingezet op:

- Heldere taak- en rolverdeling tussen domeinen, afdelingen en functies;
- Zuivere uitvoering van deze taak- en rolverdeling;
- Borging van mandaten en werkafspraken, ook met aandacht voor domeinoverstijgende casuïstiek;
- Vaste overlegstructuren voor de prioritering, signalering en afstemming;
- Uniforme werkprocessen en zaaksystemen die samenwerking en informatie-uitwisseling faciliteren;
- Toezicht op de naleving van afspraken via bijvoorbeeld (kwartaal)rapportages en audits;
- Verwerken onderzoeksresultaten 213a-onderzoek.

Voor een succesvolle implementatie van de strategie wordt gestuurd op het verder ontwikkelen van een gemeenschappelijke cultuur op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Dit betekent een cultuur waarin de kernwaarden van de organisatie – durf, vakmanschap en leiderschap – vanzelfsprekend zijn.

## 6.6 Bestuurlijke verankering en sturing

De borging van de voorliggende strategie is zowel een ambtelijke als bestuurlijke verantwoordelijkheid. Om te zorgen voor legitimiteit, transparantie en continuïteit wordt de strategie verankerd in de (deels nieuwe) sturingslijnen van gemeente Westland, volgens de rolverdeling uit hoofdstuk 2.2.

Jaarlijks wordt aan het bestuur gerapporteerd over:

- Voortgang op de doelstellingen (zie deel II voor verdere uitwerking)
- Uitgevoerde toezicht- en handhavingstaken (incl. meldingen en effect)
- Evaluatiebevindingen en verbetermaatregelen
- Eventuele (her)prioriteringsvoorstellen voor het nieuwe jaar

De resultaten en inzichten van de monitoring en jaarlijkse evaluatie worden vertaald naar voorstellen voor verbetering en eventuele herprioritering. Hierover legt het college verantwoording af aan de raad. Dit borgt de transparantie richting de maatschappij en versterkt de samenwerking tussen strategie, uitvoering en bestuur, passend in het democratisch proces.

## 7. Bijlagen

### 7.1 Overzicht samenwerkingspartners

Samenwerkingspartner	Doel van de samenwerking
Ambulancezorg Haaglanden/ RAV	Samenwerking bij veiligheidsincidenten, zorgmeldingen en persoonsgerichte aanpak (via Veiligheidsregio Haaglanden of direct bij casuïstiek).
Belastingdienst/ FIOD	Samenwerking bij toezicht op woonfraude, bijstandsfraude, inkomensstoetsen en ondermijning.
Boa's van andere gemeenten of de omgevingsdienst	Integrale handhaving in regio's, zoals bij recreatiegebieden of grensoverschrijdende dossiers.
Commissie Omgevingskwaliteit	Advies bij vergunningsaanvragen op de welstand en beoordeling van bouwplannen en monumenten.
GGD/ GHOR Haaglanden	Samenwerking bij publieke gezondheid, Wmo, jeugdzorg, verslavingszorg, huisvesting en spoedhulp.
HEIT	Multidisciplinaire samenwerking in de aanpak van economische ondermijning.
Hoogheemraadschap van Delfland	Samenwerking bij waterveiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen en aanvragen nabij watergangen.
IND/ COA	Bij casussen rondom inburgering, illegaal verblijf of opvang.
Jeugdbescherming West	Jeugdbescherming West werkt samen met gemeente Westland binnen het Sociaal Kernteam om kwetsbare kinderen en gezinnen integraal te ondersteunen en beschermen.
Jeugdbeschermingstafels Haaglanden (Raad voor de Kinderbescherming)	Jeugdbescherming en afstemming over interventies bij jongeren en gezinnen.

<b>Lokale ondernemers</b>	Gemeente Westland werkt samen met lokale ondernemers via het Keurmerk Veilig Ondernemen om toezicht en handhaving te verbeteren en zo de veiligheid te vergroten.
<b>Netbeheerders/ nutsbedrijven</b>	Voor controles op onrechtmatige aansluitingen en gevaarlijke situaties (bijv. hennepsteelt).
<b>Omgevingsdienst Haaglanden</b>	Verantwoordelijk voor de milieutaken in het fysieke domein, waaronder energie, geluid en bodem. Structurele samenwerking bij dergelijke casuïstiek.
<b>Onderwijsinstellingen/ Leerplicht-ambtenaren</b>	Voor leerplichtcontroles, verzuim, zorgstructuren en jongerenaanpak.
<b>Openbaar Ministerie (OM)</b>	Juridische afstemming en strafrechtelijke handhaving (bijv. de Omgevingswet, ondermijning, jeugd, zorgfraude).
<b>Patijnenburg (verbonden partij)</b>	Een sociaal gemeentelijk werkbedrijf dat zich richt op re-integratie en het bieden van ontwikkelkansen aan mensen die ondersteuning nodig hebben om hun plek in de samenleving te vinden.
<b>Politie</b>	Samenwerking bij toezicht en handhaving, opsporing, openbare orde, veiligheidsincidenten, jeugdzorg en ondermijning.
<b>Provincie Zuid-Holland</b>	Afstemming bij regionale opgaven, ruimtelijke ordening, natuurbescherming, monumentenzorg en toezicht op gemeentelijk beleid.
<b>Reclassering/ DJI</b>	Voor toezicht op ex-gedetineerden en gedragsinterventies.
<b>Regionale wooncoöperaties/ huurverenigingen</b>	Samenwerking bij aanpak woonfraude, zorgbehoevende huurders, overlast en herhuisvesting.
<b>RIEC</b>	Informatie-uitwisseling en coördinatie bij ondermijning en georganiseerde criminaliteit.
<b>Rijksinspecties (zoals SZW, NVWA, ILT, IGJ, NZa)</b>	Samenwerking bij toezicht en handhaving van landelijke wetgeving op thema's zoals arbeid, voedselveiligheid, leefomgeving, zorg en vervoer.
<b>SKT (verbonden partij)</b>	Samenwerking voor het aanbieden van jeugdhulp.
<b>Sociaal wijkteam</b>	Samenwerking voor signalering, casusoverleg, Wmo en jeugdzorg.
<b>SVB</b>	Samenwerking in het sociaal maatschappelijk domein bij uitkeringen, AIO en kinderopvang.
<b>UWV</b>	Afstemming over arbeidsparticipatie, uitkeringen en controle op rechtmatigheid.
<b>Veilig Thuis Haaglanden</b>	Afstemming bij signalen van huiselijk geweld, kindermishandeling, en integrale jeugdaanpak.
<b>Veiligheidsregio Haaglanden/ Brandweer</b>	Voor crisisbeheersing, brandveiligheid, evenementenveiligheid en integrale controles.
<b>Vitis Welzijn</b>	Vitis Welzijn werkt samen met gemeente Westland door buurtinformatiepunten en vrijwillige huisbezoeken te organiseren, waarbij gemeentelijke doelgroepen vroegtijdig signaleren, ondersteunen en doorverwijzen binnen het sociaal maatschappelijk domein.
<b>Vluchtelingenwerk Westland</b>	Gemeente Westland en VluchtelingenWerk Westland werken samen door praktische ondersteuning, coördinatie en integratieprojecten te organiseren om vluchtelingen effectief te begeleiden naar zelfstandigheid.
<b>Zorgaanbieders</b>	Leveren in opdracht van gemeente Westland ondersteuning en zorg aan inwoners die via de Wmo hulp nodig hebben in het dagelijks leven.
<b>Overige samenwerkingspartners</b>	Flexibele of incidentele samenwerking met diverse regionale en lokale partijen, afhankelijk van het type overtreding, de doelgroep of beleidsopgave.

## 7.2 Taakvelden gemeente Westland

Ruimtelijk domein	
Taakveld	Toelichting

Omgevingswet	De Omgevingswet vormt het integrale kader voor ruimtelijke initiatieven in de fysieke leefomgeving, zoals bouwen, verbouwen, milieu, water en natuur. Aanvragen worden beoordeeld op basis van onder andere het omgevingsplan, het Bbl, de gemeentelijke regels en eventuele participatievereisten. Gemeente Westland zet in op een goede balans tussen het faciliteren van initiatieven en het bewaken van de omgevingskwaliteit. Toezicht en handhaving in het kader van de Omgevingswet richten zich op de naleving van vergunningsvoorwaarden, voorkomen van illegale bouw en herstel bij overtredingen.
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	De Wkb is een specifiek onderdeel van de Omgevingswet en wijzigt de manier waarop bouwtoezicht wordt uitgevoerd. Bij bouwwerken in gevolgklasse 1 nieuwbouw is de private kwaliteitsborger verantwoordelijk voor het technische toezicht tijdens de bouw, terwijl gemeente Westland toezicht houdt op de omgevingsplanactiviteit. Gemeente Westland blijft wel bevoegd gezag voor de handhaving. Zo kan opgetreden worden bij structurele tekortkomingen of risico's voor de leefomgeving.
Omgevingstafel Westland (OTW)	De OTW is een instrument binnen de Omgevingswet dat wordt ingezet bij complexe initiatieven die meerdere belangen en disciplines raken. Hier worden initiatiefnemers, de gemeentelijk experts en andere betrokken partijen vroegtijdig samengebracht om haalbaarheid, wenselijkheid, ruimtelijke inpassing en participatie te bespreken. Hoewel dit buiten het formele vergunningstraject valt, is het een belangrijk middel om de kwaliteit van plannen te verbeteren en procedures te versnellen. Gemeente Westland monitort of de uitkomsten van de omgevingstafel goed worden door vertaald in de uiteindelijke aanvraag.
Strijdig gebruik (Omgevingsplan)	Strijdig gebruik betreft situaties waarin gronden of gebouwen worden gebruikt in strijd met het omgevingsplan. Denk aan illegale bewoning, kamerverhuur of bedrijfsactiviteiten. Gemeente Westland ontvangt signalen via meldingen, controles of data-analyse. Na beoordeling wordt, indien nodig, handhavend opgetreden. De focus ligt op de naleving van het planologisch kader, het herstellen van de rechtmatige situatie en het voorkomen van precedentwerking.
Slopen	Sloopactiviteiten vallen onder de Omgevingswet, maar worden hier als afzonderlijk taakveld benoemd vanwege de specifieke risico's voor de veiligheid, gezondheid en het milieu (bijvoorbeeld bij asbestverwijdering). Gemeente Westland beoordeelt meldingen en aanvragen, en ziet toe op een veilige en zorgvuldige uitvoering. Toezicht en handhaving richten zich op naleving van de sloopmeldingsplicht, inzet van gecertificeerde bedrijven en het voorkomen van risico's voor de omgeving.
Erfgoed/ Monumenten	Ook monumentale panden en beschermde stads- of dorpsgezichten vallen onder de Omgevingswet. Vergunningverlening vindt plaats op basis van een toetsing aan de erfgoedwaarden en gemeentelijk beleid. Gemeente Westland bewaakt de balans tussen ontwikkeling en behoud. Toezicht en handhaving richten zich op het voorkomen van schade aan erfgoed en het optreden bij illegale wijzigingen of sloop.
<b>Veiligheidsdomein</b>	
<b>Taakveld</b>	<b>Toelichting</b>
Leefbaarheid	Leefbaarheid gaat over de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Binnen dit taakveld wordt ingezet op het voorkomen en bestrijden van overlast, verloedering en spanningen in buurten. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met bewoners, woningcorporaties en zorg- en veiligheidspartners. Meldingen van bewoners zijn vaak de aanleiding voor gerichte acties of een structurele aanpak. Toezicht en handhaving worden ingezet als middel om (sociale) veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving te bevorderen.
Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	De APV bevat lokale regels die bijdragen aan de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid binnen gemeente Westland. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om regels rond sluitingstijden van horeca, het gebruik van de openbare ruimte of het verbod op hinderlijk gedrag. Toezicht en handhaving zijn gericht op het voorkomen van overlast en het waarborgen van een veilige, leefbare omgeving. Bij overtredingen kan worden opgetreden met waarschuwingen, bestuurlijke maatregelen of sancties.

Bijzondere Wetten	Onder de bijzondere wetten vallen onder andere de Alcoholwet, de Opiumwet en de Wet op de Kansspelen. Deze wetgeving richt zich op toezicht op risicovolle activiteiten of branches met verhoogde maatschappelijke impact. Gemeente Westland houdt toezicht op vergunningplichtige activiteiten zoals alcoholverkoop, evenementen en seksinrichtingen, en treedt handhavend op bij overtredingen. De inzet is gericht op naleving, preventie van risico's en het beschermen van kwetsbare groepen.
Ondermijning	Ondermijning verwijst naar georganiseerde criminaliteit dat gebruikmaakt van legale structuren – zoals bedrijven, vastgoed of vergunningen – om illegale activiteiten mogelijk te maken of te verhullen. Denk aan drugscriminaliteit, witwassen of vastgoedfraude. Gemeente Westland werkt in een integrale aanpak samen met de politie, het RIEC, de belastingdienst en andere partners om signalen van ondermijning vroegtijdig op te sporen en te duiden. Daarbij worden bestuurlijke instrumenten ingezet, zoals de Wet Bibob, het weigeren of intrekken van vergunningen en het sluiten van panden. Toezicht en handhaving richten zich op het verstoren van criminele processen, het vergroten van weerbaarheid en het herstel van het gevoel van veiligheid in de wijk.
Zorg en veiligheid	De veiligheidskamer richt zich op inwoners bij wie sprake is van complexe en meervoudige problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Denk aan verward gedrag, overlast gevend gedrag of personen met een veiligheidsrisico. In een integrale aanpak worden signalen gebundeld en wordt afgestemd tussen gemeente Westland, de politie, zorgaanbieders en andere betrokkenen. Handhaving kan hier een rol spelen in het afdwingen van zorg of het beperken van risico's voor de omgeving.
Jeugdkamer	De jeugdkamer richt zich op jeugdigen die in aanraking komen met politie of die opvallen door zorgwekkend of grensoverschrijdend gedrag. In een vroeg stadium worden signalen gedeeld tussen gemeente Westland en partners zoals de politie, jeugdgezondheidszorg en leerplicht. Doel is om met een gezamenlijke aanpak escalatie te voorkomen en passende zorg of ondersteuning te organiseren. Waar nodig kan handhaving worden ingezet om veiligheid of schoolgang af te dwingen.
Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR)	De THOR, ook wel Boa's genoemd, houden toezicht op de naleving van gemeentelijke regels in de openbare ruimte, zoals foutparkeren, afvalovertredingen en overlast. Ze zijn zichtbaar aanwezig op straat en dragen bij aan het vergroten van de veiligheidsbeleving en het verbeteren van de leefbaarheid. Boa's werken nauw samen met de politie, wijkregisseurs en andere partners en fungeren als belangrijke schakel tussen bewoners en de overheid.
<b>Sociaal Maatschappelijk domein</b>	
<b>Taakveld</b>	<b>Toelichting</b>
Wet Basisregistratie Personen (BRP)	De Wet BRP stelt duidelijke eisen aan de juistheid, actualiteit en volledigheid van persoonsgegevens in de basisregistratie. De basisregistratie personen wordt door gemeente Westland gebruikt voor diverse administratieve taken, het controleren of burgers zich correct hebben ingeschreven en dat hun adres correct is. Bij onjuistheid of onvolledigheid kan gemeente Westland maatregelen treffen. In het kader van deze strategie wordt specifiek ingezoomd op de adresonderzoeken. Overige categorieën worden buiten beschouwing gelaten, omdat dit binnen de reguliere werkzaamheden valt die altijd uitgevoerd moeten worden. Denk hierbij aan het vaststellen van echtheid van persoonsgegevens en paspoorten.
Inkomen	Het bieden van financiële ondersteuning aan inwoners die niet genoeg eigen middelen hebben om rond te komen. Dit gebeurt onder andere door bijstandsuitkeringen en speciale regelingen voor jongeren, ouderen en zelfstandigen. Naast structurele uitkeringen is er ook extra hulp voor eenmalige noodzakelijke kosten via individuele inkomenstoelagen en bijzondere bijdragen. Er wordt gezorgd voor duidelijke procedures en begeleiding met aandacht voor naleving van verplichtingen en het voorkomen van misbruik.
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	De Wmo helpt inwoners die ondersteuning nodig hebben om zelfstandig te blijven wonen en mee te doen in de samenleving. Dit gebeurt onder andere via huishoudelijke hulp, begeleiding, hulpmiddelen, vervoer en woningaanpassingen. Voor veel Wmo-voorzieningen geldt een eigen bijdrage, afhankelijk van het inkomen. Ingezet wordt op het voorkomen van misbruik of oneigenlijk

	<p>gebruik van voorzieningen en om de kwaliteit van zorg en ondersteuning te waarborgen. Dit gebeurt bijvoorbeeld via rechtmatigheidsonderzoeken, controles bij aanbieders en signalering van zorgfraude. Gemeente Westland werkt hierbij samen met onder andere het Sociaal Kernteam en Vitis Welzijn.</p>
Wonen	<p>Gemeente Westland werkt vanuit de Woonvisie 2020–2030 aan voldoende, betaalbare en diverse woonruimte voor haar inwoners. Er wordt ingezet op de bouw van nieuwe woningen en ondersteuning geboden aan woningzoekenden, bijvoorbeeld via Woonnet Haaglanden of bij het aanvragen van urgentie. Er wordt ingezet op het bewaken van de kwaliteit en rechtmatigheid van woningbouw en bewoning. Dit betreft onder meer controle op vergunningen en huisvestingsverordeningen, zodat illegale bewoning en de verdeling van de woonruimtevoorraad wordt bewaakt.</p>
Onderwijs en werk	<p>Het bieden van een goede ontwikkeling van kinderen en jongeren met aandacht voor participatie, onderwijsdeelname en gelijke kansen. Jongeren die moeite hebben met het vinden van werk of een opleiding, kunnen ondersteuning krijgen via diverse trajecten. Ook vindt inzet plaats op onder andere de naleving van de Leerplichtwet. Leerplichtambtenaren en jongerenconsulenten houden toezicht op schoolverzuim en grijpen in wanneer jongeren zonder geldige reden niet naar school gaan. Hiermee draagt het toezicht bij aan de ontwikkeling van jeugd en het voorkomen van uitval.</p>
Jeugdhulp	<p>Dit gaat over ondersteuning en zorg voor kinderen, jongeren en hun ouders wanneer er problemen zijn in de ontwikkeling, opvoeding of het functioneren van het gezin. Het gaat bijvoorbeeld om hulp bij gedragsproblemen, psychische klachten, opvoedingsvragen, gezinsproblemen of een moeilijke thuissituatie. Jeugdhulp kan licht of intensief zijn en bestaat uit diverse vormen, zoals ambulante begeleiding, gezinstherapie, dagbehandeling, verblijf in een instelling of pleegzorg.</p> <p>Gemeente Westland is verantwoordelijk voor het organiseren en financieren van jeugdhulp, wat gebeurt via het Sociaal Kernteam (SKT), dat samen met gezinnen kijkt welke hulp nodig is en welke ondersteuning passend is. Jeugdhulp is meestal vrijwillig, maar kan in sommige situaties ook via de rechter worden opgelegd (bijvoorbeeld bij ondertoezichtstelling). Toezicht en handhaving spelen een rol bij het bewaken van de kwaliteit van hulpverlening, het voorkomen van wachtlijsten, het bestrijden van fraude en het naleven van jeugdbeschermingsmaatregelen. Zo draagt jeugdhulp bij aan een veilige, gezonde en kansrijke ontwikkeling van jeugdigen.</p>
Kinderopvang	<p>Het waarborgen van de kwaliteit van kinderopvang. Dit gebeurt onder andere door een registratie in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Deze registratie is alleen mogelijk als voldaan wordt aan wettelijke kwaliteitseisen op het gebied van veiligheid, pedagogiek en personele inzet. Jaarlijks laat gemeente Westland inspecties uitvoeren door de GGD, die toetst op onder andere groeps grootte, opleiding van medewerkers, pedagogisch beleid en veiligheid. Op basis van deze inspecties beoordeelt gemeente Westland of de opvang aan de voorwaarden blijft voldoen en kan handhavend opgetreden worden bij tekortkomingen.</p>
Inburgering	<p>Ondersteuning van nieuwkomers bij het inburgeren en meedoen in de Nederlandse samenleving. Inburgeraars worden begeleid via warme intakegesprekken, persoonlijke inburgeringsplannen (PIP's) en monitoring van de voortgang. Hiervoor werken consulenten, participatiecoaches en maatschappelijke begeleiders nauw samen. Onderdeel hiervan is het inburgeringsaanbod bij taalbureaus en instanties zoals Patijnenburg (B1- en Z-route), VluchtelingenWerk en de Bibliotheek Westland. Ook maatschappelijke organisaties zoals Vitis Welzijn bieden sociale deelname en ontmoeting. Daarnaast is er toezicht op de naleving van wettelijke verplichtingen. Gemeente Westland kan boetes of maatregelen opleggen bij nalatigheid, bewaakt kwaliteitseisen, voert evaluaties uit en zorgt voor administratieve afdoening van eigen bijdragen, onthefingen en verlengingen.</p>
Schuldhulp	<p>Ondersteuning van inwoners met (dreigende) schulden via een stapsgewijze schuldhelpverlening. Ook nazorg en financiële educatie maken deel uit van die ondersteuning. Via vroegsignalering ontvangt gemeente Westland meldingen van betalingsachterstanden (bijv. huur of energie) om snel hulp aan</p>



--	--

## DEEL II: UITVOERING UITVOERINGS- EN HANDHAVINGSSTRATEGIE

### **EEN GEMEENTEBREDE KOERSNOTA VOOR DE TAKEN OP HET GEBIED VAN VERGUNNINGEN, TOEZICHT EN HANDHAVING**

2026-2029

#### **Inleiding, samenvatting en leeswijzer**

Voor u ligt deel II van de Koersnota Vergunningen, Toezicht en Handhaving. Met deze Koersnota bepaalt gemeente Westland de strategische richting en uitgangspunten voor de uitvoering van haar taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). De Koersnota reikt verder dan de wettelijk verplichte ruimtelijke VTH-keten en is een bundeling van alle gemeentelijke bevoegdheden rondom het verlenen van vergunningen en beschikkingen, toekennen van voorzieningen, toezicht houden en handhavend optreden.

#### **Opbouw Koersnota**

De Koersnota Vergunningen, Toezicht en Handhaving wordt, gelet op de rol- en taakverdeling van de gemeenteraad en het college, in twee delen vastgesteld:

- **Deel I** legt de kaders vast waarbinnen de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie wordt vormgegeven. Het bevat de richtinggevende keuzes over de samenwerking tussen de domeinen, wijze van prioriteren en de inzet van publieke middelen. De kaders uit deel I sluiten aan bij de relevante (beleids-)ontwikkelingen en strategische koers van gemeente Westland. De gemeenteraad heeft hierin nauwe betrokkenheid door het mede bepalen van de kaders en de bevoegdheid om deze vast te stellen.
- **Deel II** is het uitvoeringsdocument van de Uitvoerings- en handhavingsstrategie. Hierin is uitgewerkt hoe de kaders uit deel I in de praktijk worden toegepast, inclusief concrete acties, werkwijzen en uitvoeringsstrategieën. Dit uitvoeringsdocument kan pas worden opgesteld zodra de kaders zijn vastgesteld. Deel II wordt vastgesteld door het college van B&W, in lijn met het duale bestuursmodel. Deze onderverdeling voorkomt onduidelijkheden over de rollen en bevoegdheden.

Voorliggend document (deel II) betreft dus de uitvoering van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie en vormt samen met deel I één integraal document. De Koersnota voldoet aan de wettelijke vereisten uit het Omgevingsbesluit, maar gaat ook nadrukkelijk verder. De tweedelige Uitvoerings- en Handhavingsstrategie brengt samenhang aan tussen de verschillende domeinen en vormt de basis voor een toekomstgerichte en responsieve uitvoeringspraktijk. De twee delen zijn dus onlosmakelijk met elkaar verbonden en dragen samen bij aan het borgen van kwaliteit, transparantie en doelmatigheid in het handelen van gemeente Westland.

#### **Integrale samenhang**

Zoals verder wordt toegelicht in deel I (kaders), ligt aan deze Koersnota een integrale, domeinoverstijgende benadering ten grondslag. Traditioneel zijn vergunningverlening, toezicht en handhaving domeingericht georganiseerd. In de praktijk lopen de opgaven van het ruimtelijk domein, veiligheidsdomein en sociaal maatschappelijk domein echter steeds vaker in elkaar over. Met name de maatschappelijke opgaven waarmee gemeente Westland wordt geconfronteerd – zoals bevolkingsgroei, vergrijzing, woningdruk, leefbaarheidsproblemen, ondermijning en druk op sociale voorzieningen – overstijgen steeds vaker de grenzen van de afzonderlijke beleidsvelden. Gemeente Westland heeft daarom gekozen voor een integrale Koersnota, waarin de drie domeinen in samenhang worden benaderd. Door vanuit een gedeelde visie en gezamenlijke doelstellingen te werken, ontstaat meer samenhang en stimuleert gemeente Westland doelgericht, rechtmatig, efficiënt en effectief handelen. Domeinoverstijgend en integraal werken is hierbij geen doel op zichzelf, maar een belangrijk uitgangspunt dat in dienst staat van een hoger maatschappelijk doel: het realiseren van een leefomgeving die prettig, veilig en gezond is voor iedereen.

De Koersnota verbindt de wettelijke en beleidsmatige kaders aan de uitvoeringspraktijk en geeft richting aan de inzet van mensen en middelen. Door te werken volgens deze Koersnota en in te zetten op een integrale benadering, kan gemeente Westland met een beperkte capaciteit toch maximaal maatschappelijk rendement te behalen. Hierbij staan transparantie, rechtsgelijkheid en rechtmatigheid centraal bij het inrichten en uitvoeren van de gemeentelijke taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De Koersnota verstevigt bovendien de samenwerking binnen de gemeentelijke organisatie en met externe partners. Op deze manier kan gemeente Westland optreden als één overheid die

samenhangend en domeinoverstijgend werkt, waardoor inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen rekenen op effectieve en toegankelijke dienstverlening.

### **Beleidsdoelstellingen**

Om de strategische koers te vertalen naar concrete uitvoering, heeft gemeente Westland vier overkoepelende beleidsdoelstellingen vastgesteld:

- Een leefbaar en veilig Westland
- Betrouwbaar en transparant handelen
- Risicogericht en meetbaar werken
- Integrale benadering van opgaven

Deze beleidsdoelstellingen geven richting aan het werk binnen de drie domeinen als geheel. Ze worden uitgewerkt in een reeks subdoelstellingen die per domein zijn geordend. Waar mogelijk zijn deze subdoelstellingen als meetbare en uitvoerbare acties opgesteld, evenals gekoppeld aan de maatschappelijke opgaven. Deze structuur brengt uitvoering en sturing dicht bij elkaar, en maakt het mogelijk om op activiteitsniveau bij te dragen aan een maatschappelijke impact.

### **Risico's en prioritering**

Omdat toezicht en handhaving essentieel zijn voor een veilige en leefbare gemeente, maar de beschikbare capaciteit beperkt is, kiest gemeente Westland voor een gerichte inzet op basis van risico's en prioriteiten. Via een ambtelijke risicoanalyse is op systematische wijze in kaart gebracht waar de grootste risico's liggen als niet wordt opgetreden. Tegelijkertijd is nadrukkelijk gezocht naar inbreng van verschillende perspectieven, waarbij input is opgehaald uit een inwonersenquête, raadsessie en bestuurlijke afstemming. Zo is het risicogestuurd werken niet alleen een technische exercitie, maar worden ook maatschappelijke, politieke en bestuurlijke inzichten meewogen. De tot stand gekomen prioritering vormt het fundament voor een programmatische inzet. Tegelijkertijd blijft ruimte voor actuele situaties en signalen vanuit de samenleving. Deze zogeheten 'flexibele schil' maakt het mogelijk om snel en doeltreffend in te spelen op urgente ontwikkelingen en verhoogt de legitimiteit van gemeente Westland als responsieve overheid.

### **Communicatie en rechtsbescherming**

Effectieve communicatie en rechtsbescherming zijn onmisbare pijlers voor een transparante en efficiënte uitvoeringsorganisatie. Onder communicatie valt zowel de interne als externe communicatie aan de hand van uitgangspunten als actief, helder en eerlijk, doel(groep)gericht en consistent. Heldere en tijdige communicatie versterkt het vertrouwen in de overheid, vergroot de rechtszekerheid en maakt verwachtingen duidelijk en inzichtelijk. Tegelijkertijd komt communicatie pas echt tot zijn recht wanneer deze wordt ondersteund door zichtbaar en betrouwbaar optreden. Rechtsbescherming vormt hierin het noodzakelijke tegenwicht en waarborgt een eerlijk speelveld tussen de overheid en de samenleving, zeker wanneer het gemeentelijk optreden diep kan ingrijpen in het dagelijks leven van mensen. Door communicatie en rechtsbescherming als samenhangende instrumenten in te zetten, waarborgt gemeente Westland een uitvoeringsorganisatie die aanspreekbaar, begrijpelijk en rechtvaardig is.

### **Beschikking-, voorziening- en vergunningverlening**

Beschikking-, voorziening- en vergunningverlening is een kerninstrument waarmee gemeente Westland publieke belangen beschermt en richting geeft aan de ontwikkelingen in de leefomgeving. Of het nu gaat om fysieke aanpassingen, veiligheidsvraagstukken of maatschappelijke voorzieningen – in alle gevallen geldt dat aanvragen zorgvuldig, transparant en rechtvaardig worden beoordeeld. Hierbij staat duidelijke communicatie richting aanvragers centraal, net als voorspelbaarheid in het proces en de besluitvorming. Gemeente Westland kiest voor een aanpak waarin rechtszekerheid wordt gecombineerd met begrip voor de context binnen heldere kaders. Door oog te hebben voor de specifieke situatie en rolzuiver te werken, ontstaat een betrouwbare uitvoeringspraktijk waarin inwoners en ondernemers weten waar zij aan toe zijn.

### **Toezicht**

Toezicht is de tweede kerntaak van gemeente Westland en speelt een cruciale rol in het waarborgen van een veilige, leefbare en rechtvaardige samenleving. Het richt zich op het vroegtijdig signaleren en herstellen van niet-naleving, met als doel om escalatie te voorkomen en naleving duurzaam te bevorderen. Hierbij is toezicht geen op zichzelf staande actie, maar onderdeel van de bredere gemeentelijke verantwoordelijkheid om publieke belangen te beschermen. Effectief toezicht vraagt om duidelijke regels, toegankelijke uitleg en een professionele houding van de toezichhouders. In elke situatie wordt gezocht naar evenwichtige en uitlegbare interventies, met oog voor de specifieke omstandigheden. Door actuele kennis te combineren met goede voorbereiding en samenwerking, kan gemeente Westland doelgericht en zorgvuldig optreden. Bovendien maakt transparante verslaglegging de verantwoording en verbetering van het toezicht mogelijk.

## Handhaven

Handhaving vormt de derde kerntaak en is vaak het sluitstuk van toezicht en signalering. Het gaat om het daadwerkelijk optreden bij overtredingen, met als doel om maatschappelijke normen en rechtsorde te beschermen. Handhaving is geen doel op zich, maar een noodzakelijk middel om de naleving van regels af te dwingen en rechtsgelijkheid te versterken. Zorgvuldigheid staat hierin centraal. Gemeente Westland handelt rechtmatig en voorspelbaar, enerzijds op basis van wet- en regelgeving, en anderzijds met oog voor de specifieke omstandigheden. In elke situatie wordt gezocht naar een evenredige en uitlegbare aanpak. Hierbij geldt het principe 'zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig'. Bovendien wordt ingezet op de preventieve werking van handhaving, waarbij duidelijkheid, zichtbaarheid en consequente opvolging bijdragen aan het vertrouwen en normbesef in de samenleving.

## Leeswijzer

De Koersnota is opgebouwd volgens een duidelijke structuur, waarin de samenhang tussen beleid, uitvoering en maatschappelijke opgaven centraal staat. Deel II (uitvoering) bouwt voort op de in deel I (kaders) toegelichte richtinggevende keuzes, maar is ook bijzonder leesbaar. Deel II begint met de beleidsdoelstellingen inclusief concrete subdoelstellingen (hoofdstuk 1) en een uitwerking van de risico's en prioritering (hoofdstuk 2). Hierna volgt een toelichting van de wijze van communicatie en rechtsbescherming (hoofdstuk 3). Vervolgens worden de uitvoeringsstrategieën nader uitgewerkt op het gebied van beschikking-, voorziening- en vergunningverlening (hoofdstuk 4), toezicht (hoofdstuk 5) en handhaven (hoofdstuk 6).

## Doelgroep

De strategie is bedoeld voor inwoners, ondernemers, bestuurders, management, beleidsmedewerkers, toezichthouders en handhavers, evenals externe partners die betrokken zijn bij de uitvoering van de gemeentelijke taken. Kortom: de doelgroep is breed. Voor wie zich oriënteert op *wat* gemeente Westland doet, zijn hoofdstukken 1 tot en met 6 relevant. Voor wie inzicht zoekt in de *waaromvraag*, geeft deel I (kaders) de context en richting. Bovendien worden in deel I de praktische handvatten voor de organisatorische borging en sturing besproken.

## Begrippenlijst

- **Aanwijzingsbesluit toezichthouders:** Een officieel besluit waarin is vastgelegd welke medewerkers zijn aangewezen als toezichthouder en in welk wettelijk kader zij toezicht mogen uitoefenen.
- **Beleidsontwikkeling:** Het proces van het ontwikkelen van beleidsmaatregelen op basis van strategie, visie en maatschappelijke behoeften.
- **Boa (Buitengewoon opsporingsambtenaar):** Ambtenaren met opsporingsbevoegdheid in een specifiek domein:
  - o Domein I: Openbare ruimte (o.a. parkeren, afval)
  - o Domein III: Leerplicht, kinderopvang (o.a. toezicht op naleving leerplichtwet)
  - o Domein V: Sociaal Maatschappelijk Domein (Participatiewet, Wmo en Jeugdwet)
- **BRP (Basisregistratie Personen):** Landelijke database met persoonsgegevens van alle inwoners van Nederland. Essentieel voor gemeentelijke taken zoals handhaving en vergunningverlening.
- **Beschikkingen:** Een schriftelijk besluit van een bestuursorgaan dat rechtsgevolgen heeft voor een individu of groep (bijvoorbeeld het verlenen van een vergunning of het opleggen van een boete).
- **BuitenBeter-app:** Een app waarmee inwoners eenvoudig meldingen kunnen doen over de buitenruimte (zoals zwerfvuil, kapotte lantaarns), die vervolgens bij gemeente Westland terechtkomen.
- **Doelmatig:** Handelen naar de geest van de wet, de bedoeling, het doel of de reden waarom de wet- en regelgeving is opgesteld.
- **DSO (Digitaal Stelsel Omgevingswet):** Digitale infrastructuur waarin inwoners, bedrijven en overheden informatie vinden en aanvragen kunnen doen onder de Omgevingswet.
- **Domein:** Een specifiek beleidsveld of werkgebied binnen de overheid (bijv. sociaal maatschappelijk, ruimtelijk, veiligheid).
- **Domeinoverstijgend:** Samenwerking of problematiek die meerdere beleidsdomeinen raakt, zoals bij multiproblematiek of integrale handhaving.
- **Effectieve samenwerking:** Werkwijze waarbij partners duidelijke rollen hebben, informatie delen, expertise benutten en afstemming zoeken over inzet en resultaten.
- **Handhaving:** Acties gericht op het naleven van wet- en regelgeving, inclusief corrigerende of sanctionerende maatregelen (bijv. boetes of herstelmaatregelen).
- **HALT:** Organisatie die alternatieve straffen aanbiedt voor jongeren die lichte strafbare feiten hebben gepleegd, gericht op gedragsverandering.
- **Integrale werkwijze:** Samenhangende aanpak waarin beleidsontwikkeling, uitvoering en toezicht niet los van elkaar functioneren, maar op elkaar zijn afgestemd.
- **Integraliteit:** Het in samenhang ontwikkelen en uitvoeren van strategie, beleid en uitvoering, met continue toetsing van de gekozen koers en gezamenlijke sturing.

- **Leerplicht:** Verplichting voor jongeren om onderwijs te volgen; toezicht hierop valt vaak onder Boa's domein III.
- **Leefbaarheidskring:** een overlegorgaan waarin zowel bredere leefbaarheidsvraagstukken als individuele casussen, die een leefbaarheidsprobleem veroorzaken, worden afgestemd met als doel het creëren van een evenwichtige en efficiënte aanpak ontstaat.
- **LSO (Lokaal signalen overleg):** Overleg waarin interne en externe partners signalen delen en afstemmen over zorg, veiligheid en multiproblematiek.
- **Jeugdhulp:** Ondersteuning voor jeugdigen tot 18 (soms 23) jaar met opgroei- of opvoedproblemen, psychische problemen of een verstandelijke beperking. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de toegang, inkoop en regie van jeugdhulp.
- **Management:** Stuur op uitvoering van beleid, samenwerking, taakverdeling en resultaten. Verantwoordelijk voor de samenhang tussen strategie, beleid en uitvoering.
- **Multiproblematiek:** Situaties waarbij meerdere problemen tegelijk spelen bij één huishouden of persoon, zoals schulden, verslaving en overlast, en waarvoor domeinoverstijgende samenwerking nodig is.
- **ODH (Omgevingsdienst Haaglanden):** Regionale uitvoeringsdienst die taken op het gebied van milieu, vergunningverlening, toezicht en handhaving uitvoert voor gemeenten en provincies.
- **Rechtmatig:** Handelen volgens geldende wet- en regelgeving.
- **Rechtvaardig:** Eerlijke en proportionele toepassing van regels, met oog voor menselijke maat en maatschappelijke context.
- **Ruimtelijk domein:** Beleidsveld dat zich bezighoudt met ruimtelijke ordening, bouwen, milieu en infrastructuur.
- **Samenwerkingspartners:** Instanties zoals politie, GGD, ODH, SKT, Patijnenburg, jeugdzorg of woningcorporaties waarmee wordt samengewerkt in toezicht, handhaving of hulpverlening.
- **Schuldhelpverlening:** Begeleiding en ondersteuning van mensen met financiële problemen. Doel is stabilisatie, sanering van schulden en bevordering van financiële zelfredzaamheid. Gemeenten bieden dit aan op basis van de Wet gemeentelijke schuldhelpverlening (Wgs).
- **Sociaal maatschappelijk domein:** Beleidsveld gericht op zorg, welzijn, participatie, jeugdzorg, werk & inkomen.
- **Strategie:** De richtinggevende visie en lange termijn koers voor het beleid en uitvoering binnen toezicht en handhaving.
- **Taakvelden:** De verschillende werkgebieden waarin gemeente Westland taken uitvoert om de leefomgeving, veiligheid en maatschappelijke ondersteuning te regelen. Voorbeelden zijn ruimtelijke ordening (bouwen, milieu), handhaving van regels (zoals de APV), zorg en ondersteuning (Wmo, jeugdhulp), en toezicht op de openbare ruimte.
- **THOR (Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte):** Afkorting gebruikt voor gemeentelijke teams die toezien op de naleving van regels in de openbare ruimte.
- **Toezicht:** Het controleren of wetten, regels en vergunningen worden nageleefd. Kan preventief of repressief zijn.
- **Veiligheidsdomein:** Beleidsveld gericht op openbare orde, veiligheid, ondermijning en criminaliteitspreventie.
- **Vergunningen:** Officiële toestemmingen van de overheid voor een bepaalde activiteit, zoals bouwen, evenementen of milieuactiviteiten.
- **Voorziening:** Een dienst, faciliteit of hulpbron die beschikbaar wordt gesteld om te voorzien in een bepaalde behoefte of om ondersteuning te bieden. Dit kan bijvoorbeeld een gebouw, een hulpverleningsaanbod of materiële ondersteuning zijn, bedoeld om mensen te helpen of een bepaalde taak te faciliteren.
- **VTH (Vergunningen, Toezicht en Handhaving):** Samenhangend werkveld binnen gemeenten en omgevingsdiensten dat zich richt op uitvoering van regels, vergunningverlening, controle en handhaving.
- **Welstandstoets:** Beoordeling of een bouwplan past binnen de esthetische eisen van gemeente Westland en is onderdeel van de vergunningsprocedure.
- **WMO (Wet maatschappelijke ondersteuning):** Wet waarmee gemeenten verantwoordelijk zijn voor ondersteuning van mensen die hulp nodig hebben bij zelfstandig wonen, participatie of mantelzorg. Denk aan huishoudelijke hulp, dagbesteding, woningaanpassing of begeleiding.
- **WCT (Westlands Controle Team):** Integraal handhavingsteam in gemeente Westland dat domeinoverstijgend controleert op onder andere woonfraude, ondermijning en milieudelicten.

## 1. Doelstellingen

In deel I (kaders) van deze strategie heeft gemeente Westland haar ambitie beschreven: voorspelbaar, rechtmatig, integraal en doelgericht handelen binnen een veranderende samenleving. Tegelijkertijd zijn de (maatschappelijke) opgaven en de noodzaak om te blijven ontwikkelen groot. De beleidsperiode (2026-2029) vraagt dus om keuzes, maar ook flexibiliteit en lerend vermogen. Gemeente Westland heeft om deze reden gekozen voor een set van vier overkoepelende doelstellingen. Zij geven richting aan de

uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving binnen het ruimtelijk, veiligheids- en sociaal maatschappelijk domein. De doelstellingen zijn uitgewerkt in concrete subdoelstellingen, geordend per domein.

De subdoelstellingen zijn waar mogelijk geformuleerd als meetbare en uitvoerbare acties. Deze acties zijn geen doel op zichzelf, maar vormen een stap richting maatschappelijke impact. Ze maken inzichtelijk wat gemeente Westland doet. Daarnaast leggen zij via de bovenliggende doelstelling uit waarom dat gebeurt, en hoe die inzet bijdraagt aan thema's zoals leefbaarheid, veiligheid en vertrouwen. Deze opzet maakt het mogelijk om uitvoering en sturing dichter bij elkaar te brengen. Door een koppeling te maken tussen maatschappelijke opgaven (zoals jeugdproblematiek, woningbouw of overlast) en specifieke acties wordt het mogelijk om ook op activiteitsniveau outcome te benoemen en zichtbaar te maken. De doelstellingen zijn opgesteld vanuit een domeinoverstijgende oogpunt. Domeinen leveren daarbij een individuele bijdrage via de subdoelstellingen en ambities. Zo is zowel de samenhang geborgd als de herkenbaarheid per domein vergroot.

De set aan doelstellingen vormt een doorontwikkeling ten opzichte van eerdere strategieën. Waar voorheen minder expliciet werd gestuurd op uitkomsten, biedt deze aanpak ruimte voor monitoring, bijstelling en lerend vermogen. In deel I (kaders) is uitgewerkt hoe gemeente Westland de voortgang volgt en periodiek evalueert. Verder zijn de doelstellingen in bijlage 7.2 gekoppeld aan de verantwoordelijke teams, om de uitvoeringsrechtheid en het eigenaarschap te vergroten.



### 1.1 Gemeente Westland zorgt ervoor dat Westland leefbaar en veilig blijft.

Gemeente Westland werkt in de komende beleidsperiode actief aan het waarborgen van de leefbaarheid en veiligheid binnen de samenleving. Door veranderingen zoals bevolkingsgroei, verdichting en maatschappelijke verharding, komen bijvoorbeeld (jeugd)overlastsituaties (zoals bij feestweken) mogelijk vaker voor. Ook de kwaliteit van de gemeentelijke dienstverlening en de leefomgeving komen onder meer druk te staan.

Gemeente Westland zorgt ervoor dat de basis op orde is, door taken zorgvuldig, zichtbaar en toegankelijk uit te voeren. Daarbij wordt samengewerkt tussen de domeinen waar dat bijdraagt aan effectiviteit en begrip bij inwoners. Hiermee wordt door middel van integraliteit ingezet op passend antwoord op complexe maatschappelijke problemen.

### Subdoelstellingen

#### **Domein Ruimte**

- Alle complexe bouwaanvragen (type A en B) worden minimaal één keer fysiek gecontroleerd. Ambitie: De fysieke controle vindt ook plaats op alle cruciale onderdelen, verspreid over meerdere fasen wanneer nodig, volgens de toezichtmatrix.
- Alle bouw- of sloopmeldingen- of aanvragen (type A tot en met E) in het ruimtelijk domein worden, gebaseerd op risicoanalyse, tenminste jaarlijks beoordeeld volgens de vastgestelde matrix en beleid.
- Alle seizoensgebonden vergunningen fysiek gecontroleerd tijdens de vergunde periode. Ambitie: Ook alle tijdelijke vergunningen worden tijdens de vergunde periode fysiek gecontroleerd.

- In 2026 (nulmeting) wordt verder inzichtelijk gemaakt welke toezicht en handhavingstaken gemeente Westland binnen het ruimtelijk domein uitvoert.
- Vanaf 2027 is bij 100% van de toezichttaken binnen het ruimtelijk domein inzichtelijk welke actie is ondernomen en met een jaarlijkse kwantitatieve rapportage.
- In 2027 wordt verder inzichtelijk gemaakt binnen welke termijn meldingen en verzoeken in het ruimtelijk domein worden afgedaan. Daarbij is de vraag; welke termijn is wenselijk en realistisch voor het inhoudelijk behandelen van meldingen en verzoeken?
- Alle meldingen en verzoeken ontvangen binnen 5 dagen een reactie.  
Ambitie: Op alle meldingen wordt binnen 5 dagen inhoudelijk gereageerd  
Ambitie: Een passende termijn voor inhoudelijke reactie bij verzoeken implementeren.

#### **Domein Veiligheid**

- Alle horecaondernemingen worden tenminste één keer per drie jaar fysiek gecontroleerd op het bezit van de juiste vergunningen en het naleven van de bijbehorende voorschriften.  
Ambitie: Na controle handelt de vergunninghouder van een horecaonderneming in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving. Tegenstrijdige signalen krijgen binnen twee werkdagen reactie.
- Alle horecaondernemingen die zijn gecontroleerd, voldoen na eventuele herstelmaatregelen aan de relevante wet- en regelgeving.  
Ambitie: In 90% van de gevallen is naleving geborgd binnen drie maanden na controle.
- Alle middelgrote en grote evenementenvergunningen in relatie tot feestweken, worden integraal en fysiek gecontroleerd op naleving van vergunningsvoorwaarden.  
Ambitie: Alle middelgrote en grote evenementenvergunningen worden integraal, fysiek gecontroleerd.
- In 2027 is een werkwijze geborgd wanneer en hoe ouders en- of voogden bij jeugd dossiers onder de 18 jaar worden betrokken.  
Ambitie: Het streven is om ouders en voogden in alle dossiers te betrekken.
- Vanaf 2028 wordt van alle signalen over jongeren, die twee keer of vaker in aanraking zijn gekomen met de politie, beoordeeld of er sprake is van een zorgelijke situatie. Deze situaties gaat binnen 10 werkdagen formeel in behandeling.
- In 2027 is de doorontwikkeling van de leefbaarheidskringen afgerond en is deze werkwijze geïmplementeerd binnen het veiligheidsdomein en waar nodig ook domeinoverstijgend geborgd.
- Elk jaar wordt door de Boa's vijf keer projectmatig toezicht (surveillance) uitgevoerd op overlast door dieren, in samenwerking met politie waar noodzakelijk.
- Alle meldingen en verzoeken krijgen binnen 5 dagen reactie.  
Ambitie: Alle meldingen en verzoeken krijgen binnen 5 dagen reactie.  
Ambitie: Een passende termijn voor inhoudelijke reactie bij verzoeken implementeren.

#### **Domein Sociaal Maatschappelijk**

- In 2026 is de impact van de nieuwe Participatiewet op gemeentelijke uitvoeringstaken, en directe samenwerkingspartners, in beeld gebracht en besproken met relevante teams.  
Ambitie: Dit vormt de basis voor de herziening van processen, werkinstructies en samenwerking.
- In 2026 is een jongerenaanpak 16-27 jaar ontwikkeld.
- In 2026 is het oneigenlijk gebruik van gemeentelijke- en zorgvoorzieningen per wettelijk kader gedefinieerd.  
Ambitie: In 2027 is hierop integraal toezicht ingericht en vanaf 2028 is er een jaarlijkse evaluatie rondom het toezicht.
- In 2027 zijn de gevolgen van de nieuwe Participatiewet volledig verwerkt in werkinstructies, werkprocessen en afstemmingsafspraken met partners.  
Ambitie: Alle betrokken teams werken in 2028 volgens de aangepaste werkwijze.
- In 2027 zijn alle gemeentelijke toezicht- en handhavingstaken binnen het sociaal maatschappelijk domein in kaart gebracht en geprioriteerd.  
Ambitie: Deze prioritering wordt om het jaar herijkt op basis van (maatschappelijke) signalen.
- Vanaf 2028 is er jaarlijks een representatief aantal fysieke of administratieve controles op het (oneigenlijk) gebruik van gemeentelijke- of zorgvoorzieningen (zoals Wmo en Pgb). Dit is in samenwerking met verantwoordelijke partners  
Ambitie: Bij afwijkingen volgt binnen vier weken de start van een passende interventie.
- In 2028 zijn de gemeentelijke toezicht- en handhavingstaken binnen het sociaal maatschappelijk domein zoveel mogelijk geharmoniseerd in definities, dossiervorming en werkprocessen  
Ambitie: Minimaal 80% van de taken voldoet aan het vastgestelde kader en sluit aan bij het integrale werkwijze toezicht- en handhaving van gemeente Westland.

#### **Domeinoverstijgend**

- Vanaf 2026 beoordelen de betrokken instanties alle meldingen met betrekking tot (mogelijk) overbewoning of onveilige woonsituaties binnen vijf werkdagen.

- Ambitie: Waar nodig volgt (in afstemming met WTC) zo snel mogelijk fysiek toezicht.
- Elk jaar voert gemeente Westland jaarlijks minimaal 100 integrale toezichtacties uit gericht op het tegengaan van illegale (over)bewoning.  
Ambitie: Deze toezichtacties worden projectmatig vormgegeven en waar nodig ondersteund met data en signalering.
  - In 2028 heeft gemeente Westland onderzocht of er behoefte is aan een (domeinoverstijgend) centraal meldingssysteem. Dit is voor overlastsituaties en is toegankelijk voor inwoners. Toewijzing van de melding aan het juiste team gebeurt automatisch  
Ambitie: In 2029 start het project om dit systeem te implementeren.
  - In 2027 heeft gemeente Westland een beschreven aanpak voor overlast gevende “her/veel-over-treders”. Deze is integraal afgestemd en geborgd.
  - Vanaf 2028 wordt deze aanpak consequent toegepast bij incidenten met overlast gevende “her/veel-overtreders”. Overtredingen kunnen per domein verschillen. Bij veiligheid gaat het bijvoorbeeld om overlast tijdens evenementen en andere grootschalige gelegenheden met risico's voor de openbare orde.

### **Resultaat en meting**

Gemeente Westland geeft invulling aan deze doelstelling door zichtbaarheid op de juiste plekken te vergroten, prioritair te werken en projectmatig toezicht te houden waar nodig en logisch. Dit betekent dat alle toezicht- en handhavingstaken – *in ieder geval voor het einde van de beleidsperiode* – inzichtelijk zijn gemaakt, zijn geprioriteerd en dat de relevante werk- en procesbeschrijvingen voor de uitvoering aanwezig en up-to-date zijn.

Niet elk effect is direct meetbaar. Daarom wordt de meting op uitkomst ondersteund door bijvoorbeeld monitoring van inspanningen en tussenresultaten (output).

Meting kan plaatsvinden via:

- Jaarlijkse voortgangsrapportages op toezicht en handhaving per domein (kwantitatieve en kwalitatieve data)
- Analyse van meldingsdata, waaronder herkomst, type, doorlooptijd en afhandelstatus
- Inwonerspeilingen over ervaren leefbaarheid, veiligheid en peiling van overlast
- Kwalitatieve evaluatie toezichtacties, zoals controles op evenementen, overbewoning of misbruik van voorzieningen. Jaarlijkse voortgangsrapportages toezicht
- Kwantitatieve registraties van overtredingen en recidive

### **1.2 Gemeente Westland is transparant en betrouwbaar in haar dienstverlening.**

Gemeente Westland zorgt ervoor dat inwoners, ondernemers en partners kunnen rekenen op tijdige, duidelijke en uitlegbare communicatie over bijvoorbeeld voorzieningen, besluiten, maar ook procedures. Door consistent te handelen binnen vastgestelde (beleids-)kaders, maar ook ruimte te houden voor de mens, wil gemeente Westland het vertrouwen in haar dienstverlening behouden en versterken.

### **Subdoelstellingen**

#### **Domein Ruimte**

- Alle positieve adviezen vanuit de OTW die leiden tot een aanvraag, verleent gemeente Westland binnen de wettelijke termijn.
- Gemeente Westland verleent alle passende, ontvankelijke vergunningen.
- Behandeling van de vergunningaanvragen met betrekking tot woningbouw gaat in behandeling vanuit de “Ja, mits”-gedachte.
- In alle gevallen waarin participatie vereist is, controleert gemeente Westland op de inspanningsverplichting.  
Ambitie: Vanaf 2028 verduidelijkt gemeente Westland waar mogelijk de verplichting richting initiatiefnemers en betrokkenen, zodat naleving verbetert.
- In 2026 is er een nieuwe toezichtmatrix voor het ruimtelijk domein opgesteld en in gebruik genomen.
- In 2026 geeft 70% of meer van de initiatiefnemers, die gebruikmaken van het vooroverleg, aan tevreden te zijn over het proces en de dienstverlening.  
Ambitie: Gemeente Westland streeft ernaar het percentage tevreden initiatiefnemers stapsgewijs te verhogen (in 2027 naar 80%, in 2028 naar 90%, met inachtneming van negatief advies).
- In 2027 is de benodigde capaciteit voor de OTW, zowel intern als extern, inzichtelijk gemaakt.
- In 2029 kunnen initiatiefnemers online de status van hun vergunningsaanvraag volgen via een gebruiksvriendelijk portaal.
- Alle meldingen over de openbare ruimte worden binnen drie werkdagen in behandeling genomen.  
Ambitie: Het streven is om meldingen binnen 3 dagen inhoudelijk af te handelen, tenzij de aard van de melding om uitstel vraagt.

#### **Domein Veiligheid**

- Gemeente Westland verstrekt alle beschikkingen binnen het veiligheidsdomein binnen de wettelijke termijn.  
Ambitie: Gemeente Westland streeft naar zo vroeg mogelijke besluitvorming, om betrokkenen tijdig duidelijkheid te bieden.
- Verstrekking van de beschikkingen voor evenementen worden, als de aanvraag ontvankelijk is, gebeurt ten minste twee weken vóór aanvang van het evenement.  
Ambitie: Gemeente Westland wil initiatiefnemers zo vroeg mogelijk duidelijkheid geven en de rechtsbescherming van zowel initiatiefnemers als andere belanghebbende borgen, bij voorkeur eerder dan twee weken vooraf.  
Ambitie: Alle vergunningaanvragen met betrekking tot evenementen worden behandeld vanuit de "Ja, mits"-gedachte. Binnen de mogelijkheden wordt daarom dus actief meegedacht in oplossingen om evenementen mogelijk te maken.
- Afhandeling van alle meldingen van demonstraties of betogingen vindt plaats binnen 4 dagen (4x24 uur, conform APV).

#### **Domein Sociaal Maatschappelijk**

- Alle aanvragen binnen het sociaal maatschappelijk domein krijgen, waar relevant, ook een beoordeling op doelmatigheid.
- Alle scholen hebben minimaal één keer per jaar overleg met leerplicht.
- Vanaf 2026 volgen rapportages over hoe vaak de doorbraakmethode wordt toegepast.  
Ambitie: Jaarlijkse evaluatie leidt tot een afweging over verdere implementatie en structurele toepassing binnen de uitvoering.  
In 2027 vinden alle noodzakelijke intakes fysiek plaats, tenzij de aard van de intake vraagt om een andere vorm, zoals telefonisch of digitaal.  
Ambitie: Fysiek contact is zoveel mogelijk de norm bij complexe dossiers en risico op multiproblematiek.
- Vanaf 2028 wordt bij alle relevante aanvragen standaard beoordeeld welke vormen van zelfredzaamheid mogelijk of beschikbaar zijn.  
Ambitie: In 2027 is het begrip voor elk relevant proces beschreven. In 2029 is deze benadering structureel geborgd in werkprocessen en systemen.
- In 2028 is preventie binnen toezicht en handhaving een gedefinieerd en toepasbaar begrip, voorzien van een uniforme werkwijze die binnen het sociaal maatschappelijk domein wordt toegepast waar nodig.
- In 2029 is er voor initiatiefnemers een gebruiksvriendelijk online portaal beschikbaar. Hierin staat de status van lopende vergunningaanvragen weergegeven.

#### **Domeinoverstijgend**

- Alle bestuurlijk gevoelige dossiers staan vanaf 2026 intern geregistreerd in het daarvoor bedoelde zaakstelsel.  
Ambitie: Het streven is om met deze data jaarlijks te evalueren en vanaf 2027 voor een betere borging van hiervoor nodige middelen te zorgen.
- Gemeente Westland voldoet aan de bereikbaarheidsnormen.
- Gemeente Westland voldoet aan de normen voor terugbelnotities.
- In 2026 is er een breed gedragen en domeinoverstijgende aanpak vastgesteld voor de behandeling van bestuurlijk gevoelige dossiers.  
Ambitie: Deze aanpak is in 2028 volledig geïmplementeerd binnen relevante onderdelen van de organisatie.
- In 2028 heeft gemeente Westland onderzocht in hoeverre de "één loket-gedachte" domeinoverstijgend toepasbaar is binnen toezicht en handhaving.  
Ambitie: Op basis van dit onderzoek worden vervolgstappen geformuleerd richting 2030.
- In 2026 beschikt gemeente Westland over een geactualiseerde sanctiematrix voor het ruimtelijk domein, het veiligheidsdomein en – waar mogelijk – het sociaal maatschappelijk domein.  
Ambitie: In 2027 zijn deze matrices waar mogelijk geïntegreerd in één overzichtelijk afwegingskader.
- In 2029 is er een heldere en domeinspecifiek afgestemde mandateringsstructuur vastgesteld voor toezicht en handhaving binnen het sociaal maatschappelijk domein.

#### **Resultaat en meting**

Westland streeft naar voorspelbare processen en tevreden aanvragers. Meting kan via:

- Percentage vergunde woningbouwprojecten
- Analyse van klantcontactgegevens, zoals doorlooptijd, volledigheid en begrijpelijkheid van besluiten
- Doorlooptijden in het zaakstelsel
- Klanttevredenheidsonderzoek bij aanvragers

#### **1.3 Gemeente Westland zet haar middelen in, daar waar die het meest nodig zijn**

Gemeente Westland zet capaciteit en middelen in waar deze de meeste impact hebben. Dit vraagt om heldere keuzes. Daarom wordt, waar mogelijk, gewerkt op basis van vooraf bepaalde prioriteiten. Door

slim te organiseren ontstaat ruimte om in te spelen op spoedeisende situaties, maatschappelijke opgaven en bestuurlijke accenten.

Gemeente Westland wil daarbij niet alleen zorgen voor een goede uitvoering, maar ook inzicht verkrijgen in de effecten van haar inzet. Door toezicht en handhaving beter meetbaar te maken, is inzichtelijk wat werkt, waar bijgestuurd kan worden en hoe beschikbare middelen het meeste resultaat opleveren.

Niet al het werk leent zich in voor prioritering en meting. De komende beleidsperiode onderzoekt gemeente Westland daarom in welke mate en op welke wijze prioritering toepasbaar is binnen het veiligheids- en sociaal maatschappelijk domein, en hoe inzet het beste zichtbaar en meetbaar gemaakt kan worden.

### **Subdoelstellingen**

#### **Domein Ruimte**

- Alle (door het Rijk aangedragen) thema's voor projectmatig bouwtoezicht, zoals controles op zwembaden en parkeergarages, vinden jaarlijks plaats en staan in de relevante jaarlijkse rapportages.
- In 2027 wordt de samenwerking tussen wijkmanagers en handhaving opnieuw ingericht. Ambitie: In 2028 rapporteert gemeente Westland de eerste meetbare resultaten van deze samenwerking.
- In 2027 start het registeren van al het bouwtoezicht (reguliere, projectmatige én surveillance) aantoonbaar en conform beleid.
- In 2028 registreren betrokken teams alle handavingsdossiers conform beleid geregistreerd.
- In 2028 heeft gemeente Westland de impact van de Wkb (en eventuele wijzigingen rondom private kwaliteitsborging) op de uitvoering van toezicht en handhaving volledig in kaart gebracht. Ambitie: In 2029 is deze impact in alle relevante documenten verwerkt.
- In 2029 is een vast aanspreekpunt aangewezen voor toezicht en handhaving op bedrijventerreinen.
- In 2029 heeft gemeente Westland vastgesteld wat onder 'effectief toezichthouden en handhaven' wordt verstaan. De definitie wordt breed gedragen en vormt een belangrijke basis voor de strategie 2030-2034.

#### **Domein Veiligheid**

- Tien keer per jaar voert het Westlands Controleteam projectmatig (en risicogestuurd) integraal toezicht uit. Bijvoorbeeld op vormen van ondermijnende criminaliteit, zoals arbeidsuitbuiting, misstanden op bedrijventerreinen of bij opslagboxen.
- Vijf keer per jaar is er op hotspots projectmatig (en risicogestuurd) toezicht op parkeeroverlast, voertuigwrakken en andere verkeersovertredingen binnen de gemeentelijke bevoegdheid.
- In 2027 voeren Boa's al het toezicht (en eventuele handhaving) in de openbare ruimte, uitgevoerd, aantoonbaar en conform beleid geregistreerd. Ambitie: In 2028 is de capaciteit, beschikbaar voor surveillance door Boa's, geëvalueerd en (waar nodig) herverdeeld.
- In 2028 worden alle handavingsdossiers conform beleid geregistreerd.

#### **Domein Sociaal Maatschappelijk**

- In 2026 heeft de gemeente Westland een visiedocument waarin doelgroepen voor gemeentelijke ondersteuning in kaart zijn gebracht. Deze visie bevat doelstellingen en resultaten.
- In 2026 is onderzocht hoe ondersteuning in het kader van bestaanszekerheid op een integralen manier kan worden aangeboden.
- In 2026 is de aanpak jeugdwerkloosheid doorontwikkeld. Jongeren die zijn vastgelopen op het gebied van opleiding, werk, inkomen, wonen en- of welzijn zijn hierin meegenomen.
- In 2027 heeft de gemeente Westland de rol van de regio (of regionale partners/verbanden) per taakveld in kaart gebracht.
- In 2028 zijn de gevolgen van de rol van de regio voor toezicht en handhaving per taakveld bekend.
- In 2029 wordt er volgens deze rolverdeling gewerkt en is deze algemeen bekend bij medewerkers.

#### **Domeinoverstijgend**

- Vanaf 2026 is er voor elk nieuw dossiertype standaard een prioriteit vastgesteld, waarna opname in beleid en relevante zaaksystemen plaatsvindt.
- In 2027 zijn per domein de typen toezicht- en handavingsdossiers inzichtelijk gemaakt. Ambitie: Ook alle (voor deze strategie van belang zijnde) meldingen, beschikkingen, voorzieningen en vergunningen zijn per 2027 inzichtelijk gemaakt.
- In 2028 is per domein beschreven hoe gewerkt wordt op basis van prioriteit: welke aanpak hoort bij welk risiconiveau. Ambitie: Deze werkwijzen worden in 2029 verwerkt in de werkprocessen en zijn geborgd in de organisatie.

- De prioritering van toezicht- en handavingsdossiers wordt vanaf 2027 jaarlijks geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd.
- In 2028 beschrijft en registreert gemeente Westland alle projectmatige controles (waaronder thematisch en- of integraal toezicht en handhaving), en maakt deze digitaal inzichtelijk via een dashboard.  
Ambitie: Het dashboard geeft ook zicht op doelmatigheid, resultaten en relevante samenwerkingen.
- In 2029 maakt gemeente Westland via een softwaretool (zoals PowerBI) alle doorlooptijden van relevante dossiertypen inzichtelijk en bruikbaar voor analyse en bijsturing.  
Ambitie: Op basis van deze inzichten worden in 2030 nieuwe ambities gesteld met het oog op doorlooptijden.

#### **Resultaat en meting**

Westland wil de effectiviteit van haar inzet inzichtelijk maken en waar nodig bijsturen. Meting kan via:

- KPI-dashboards per taakveld (voorbeelden: bouwtoezicht, jeugdzorg).
- Resultaatmetingen op preventieve (projectmatige) acties (afname bij herhaling (effect)).
- Rapportages over terugval of herhaling (afname bij jongeren, horeca).

#### **1.4 Gemeente Westland werkt waar nodig altijd integraal en verbetert de integrale aanpak van (maatschappelijke) uitdagingen**

Uitdagingen rondom leefomgeving, zorg, veiligheid en ruimte hangen steeds vaker samen. Ontwikkelingen zoals maatschappelijke verharding, toename van complexe zorgvragen, overlast en wisselende prioriteiten vragen daarmee ook vaker om een gezamenlijke benadering. Gemeente Westland wil signalen vroegtijdig herkennen en opvolgen, en daarbij als één overheid handelen. Dat vraagt om een gedeelde werkwijze, vaste aanspreekpunten, goede samenwerking met ketenpartners en de mogelijkheid om (domein)grenzen te overstijgen wanneer dat nodig is.

Door domeinoverstijgend te organiseren (van signalering tot uitvoering) worden bijvoorbeeld overlast, misbruik en vertraging teruggedrongen en is er meer aandacht voor het individu.

#### **Subdoelstellingen (domeinoverstijgend)**

- In 2026 heeft gemeente Westland een werkwijze 'Integraal Toezicht en Handhaving'. Deze werkwijze is opgebouwd rondom typen dossiers en is maatgevend voor signalering en opvolging bij multiproblematiek.
- In 2026 is het begrip 'multiproblematiek' gedefinieerd, afgestemd met betrokken teams en wordt de definitie (intern) breed gedragen.
- Vanaf 2026 houden beleidsmakers rekening met dit (paraplu)beleid bij de totstandkoming van nieuw beleid dat impact heeft op toezicht en handhaving.
- In 2027 worden alle casussen met multiproblematiek opgepakt volgens de werkwijze Integraal Toezicht en Handhaving.  
Ambitie: Vanaf 2027 wordt elke geregistreerde melding of aanvraag gecontroleerd op signalen van multiproblematiek.
- Vanaf 2027 wordt bij constatering van signalen buiten het eigen domein (bijvoorbeeld tijdens bouw- of ondermijningscontroles) in alle gevallen een signaal afgegeven aan de relevante- of liever bevoegde collega.
- In 2028 zijn met alle relevante partners nieuwe samenwerkingsafspraken gemaakt over borging van de integrale werkwijze.
- In 2029 is gestart met een pilot voor integrale intake bij aanvragen, verzoeken en serieuze meldingen met (mogelijke) multiproblematiek. De pilot wordt geëvalueerd voor bredere toepassing.
- In 2029 is per domein een vast aanspreekpunt aangewezen voor integrale casussen; inwoners, bedrijven en professionals weten wie verantwoordelijk is.
- In 2029 is een domeinoverstijgende aanpak beschreven voor het structureel samenwerken met bedrijven (zoals in de glastuinbouw) bij het terugdringen van ervaren overlast.

#### **Resultaat en meting**

Gemeente Westland wil maatschappelijke signalen effectief, en dus waar nodig integraal, opvolgen. Dat betekent vroeg signaleren, duidelijke afspraken maken en samenwerken volgens vaste structuren. Een integrale benadering is daarbij hét middel. Meting kan via:

- Aantal casussen waarin domeinoverstijgend toezicht en handhaving is ingezet.
- Analyse van doorlooptijd van signalering tot eerste actie bij multiproblematiek.
- Evaluaties van signaleringsoverleggen, inclusief verslaglegging van uitkomsten en vervolgacties.
- Jaarlijkse rapportage over de toepassing van, en de ervaring met de integrale werkwijze.

## 2. Risico's en prioritering

In dit hoofdstuk is toegelicht hoe gemeente Westland haar toezicht- en handavingsinzet concreet vormgeeft. In deel I (kaders) is een uitleg te vinden over de integrale benadering van risico's, waarin de noodzaak van een samenhangende, domeinoverstijgende risicoprioritering wordt benadrukt. Dit deel bevat de praktische uitwerking hiervan.

Om te komen tot deze integrale risicoprioritering is gestart met een ambtelijke risicoanalyse als fundament. Deze analyse heeft op systematische wijze in kaart gebracht waar de grootste risico's liggen. Daarnaast is nadrukkelijk gezocht naar inbreng van inwoners, bedrijven, de gemeenteraad en het bestuur. Zo is een breed gedragen beeld ontstaan over waar de grootste potentiële impact ligt wanneer niet wordt ingezet op de overtreding of het signaal.

Naast de vastgestelde prioritering wordt er ook ruimte vrijgehouden om in te spelen op maatschappelijke of bestuurlijke urgenties, ook wanneer de risico's objectief gezien beperkter zijn. Zo ontstaat een evenwichtige inzet die zowel risico gestuurd als responsief is. Deze werkwijze maakt het mogelijk om de beschikbare middelen zo effectief en doelgericht mogelijk in te zetten.

### 2.1 Scope van de prioritering

In deze uitvoerings- en handavingsstrategie ligt de focus van de risico's op toezicht en handhaving. Hoewel de risico's op het gebied van vergunningverlening ook in kaart zijn gebracht, is hier minder ruimte om te sturen op prioriteiten. Alle aanvragen moeten namelijk binnen de wettelijke termijnen worden behandeld en op alle relevante aspecten worden getoetst. In de vergunningenstrategie (hoofdstuk 4) volgt per domein een verdere toelichting over de implicaties van een risico gerichte werkwijze op het gebied van vergunningverlening.

De prioritering uit dit hoofdstuk is dus primair bedoeld voor de inzet van toezicht en handhaving. Het vormgeven van toezicht en handhaving en sturing daarop is noodzakelijk, vanwege de beperkte capaciteit én beginselplicht tot handhaving. Om een volledig beeld te vormen van de ervaren risico's, zijn verschillende partijen betrokken. De inrichting van de taken binne toezicht en handhaving is tot stand gekomen op basis van een ambtelijke risicoanalyse, participatietraject, werksessie met de gemeenteraad en bestuurlijke afstemming.

### 2.2 Risicoanalyse

Een risicoanalyse is onderdeel van de wijze waarop de uitvoering van toezicht en handhaving wordt vormgegeven. De risicoanalyse van gemeente Westland is per "dossier-type" uitgevoerd. Een dossier-type is een bepaalde werkzaamheid. Denk hierbij aan het verlenen van een bepaald type bouwvergunning of het toezicht houden bij een evenement. Waar mogelijk is aangesloten op de dossiertypen zoals die in het zaakstelsel zijn (of worden) ingericht. Dit zorgt voor herkenbaarheid in de uitvoering en maakt het eenvoudiger om de vertaalslag van beleid naar praktijk te maken. De risicoanalyse is uitgevoerd in ambtelijke werkgroepen, waarbij verschillende managementlagen en uitvoerende medewerkers betrokken zijn. Een goed onderbouwde en breed gedragen risicoanalyse maakt het mogelijk om op verantwoorde wijze keuzes te maken over de capaciteit en inzet van middelen.

De risicoanalyse is niet statisch, maar wordt jaarlijks herijkt op basis van signalen uit de uitvoering, nieuwe beleidsontwikkelingen en maatschappelijke trends. Daarnaast is er gedurende het jaar ruimte om knelpunten en verschuivingen in risico's vroegtijdig te signaleren en bespreekbaar te maken. Ook blijft er buiten de jaarlijkse herijking altijd ruimte voor acute situaties die een directe aanpassing behoeven. Zo blijft de risicoanalyse actueel, effectief en maatschappelijk relevant.

#### 2.2.1 Risico-indicatoren

Om de risico's per dossiertype op een uniforme manier te beoordelen, is een analyse uitgevoerd aan de hand van zes risico-indicatoren. Deze indicatoren zijn vastgesteld tijdens ambtelijke werksessies en vormen de basis voor een gestructureerde en herleidbare risico-inschatting. Vijf van de indicatoren zijn domeinoverstijgend. Ze zijn daarmee toepasbaar binnen elk taakveld, al verschilt wel de wijze waarop de indicatoren in de praktijk worden ingevuld. Elke indicator is daarom bewust breed geformuleerd, zodat deze binnen de verschillende domeinen op een passende manier kan worden geïnterpreteerd en toegepast. Het hanteren van domeinoverstijgende indicatoren maakt onderlinge samenhang in de risicoafwegingen mogelijk en bevordert een eenduidige beoordeling.

Daarnaast is per domein één aanvullende indicator toegevoegd die specifiek aansluit op de aard van die taakvelden. Een totaaloverzicht van de taakvelden is terug te vinden in bijlage 7.2.1.1. Hieronder worden de risico-indicatoren nader toegelicht.

#### Domeinoverstijgende indicatoren

### **Veiligheid**

Deze indicator richt zich op de risico's die de fysieke en/of sociale veiligheid van personen direct kunnen raken. Dit omvat de brandveiligheid, constructieve risico's, verkeersveiligheid, risico's voor kwetsbare groepen en het sociaal netwerk waar mensen op kunnen terugvallen. Verder vallen criminaliteit en ondermijning ook onder deze indicator.

### **Kwaliteit leefomgeving & Volksgezondheid**

Deze indicator beoordeelt in hoeverre een situatie negatieve invloed heeft op de directe woon- en leefomgeving van inwoners. Dit betreft overlast, verloedering, aantasting van de beeldkwaliteit en de algemene ervaren leefbaarheid. De kwaliteit van de leefomgeving staat voor gemeente Westland in directe relatie tot de volksgezondheid: een schone en aangename omgeving draagt bij aan het fysieke en mentale welzijn. Daarom worden ook risico's voor de volksgezondheid hierin meegenomen, waaronder geur- en geluidsoverlast, onhygiënische situaties of andere omstandigheden die de fysieke of mentale gezondheid van mensen kunnen beïnvloeden.

### **Gemeentelijk imago**

Deze indicator betreft risico's die het vertrouwen in gemeente Westland als bestuursorgaan kunnen aantasten. Dit omvat situaties waarbij sprake is van willekeur, onvoldoende optreden of het zichtbaar negeren van signalen uit de samenleving. Ook publieke verontwaardiging en negatieve mediabelangstelling vallen hieronder.

### **Bestuurlijk en/of politiek afbreukrisico**

Deze indicator richt zich op situaties waarbij bestuurlijke verantwoordelijkheid rechtstreeks in het geding komt te staan. Het gaat om dossiers die kunnen leiden tot politieke vragen, druk op een bestuurder of het onderlinge vertrouwen tussen college, raad en ambtelijke organisatie aantasten. In tegenstelling tot imagoschade draait dit risico om de bestuurlijke consequenties en legitimiteit.

### **Financiën**

Deze indicator gaat over de financiële risico's voor gemeente Westland. Het betreft directe gevolgen, zoals mogelijke schadeclaims of herstelkosten, maar ook indirecte effecten. Bijvoorbeeld door precedentwerking of situaties waarin handelen of juist niet handelen tot (grote) financiële consequenties kan leiden. Naast de gemeentelijke begroting wordt ook de bredere Westlandse economie hierin meegenomen, aangezien economische ontwikkelingen vaak direct of indirect van invloed zijn op de financiële positie van gemeente Westland.

### Domeinspecifieke indicatoren

#### **Natuur en klimaat (Ruimte)**

Deze indicator is specifiek voor het ruimtelijk domein. Het beoordeelt in hoeverre een situatie negatieve impact heeft op natuurwaarden, biodiversiteit, klimaatdoelstellingen of het milieu. Dit omvat bijvoorbeeld illegale kap, verstoring van ecologische zones of handelingen die strijdig zijn met duurzaam ruimtegebruik.

#### **Openbare orde (Veiligheid)**

De risico-indicator openbare orde is direct verbonden met de openbare orde bevoegdheden van de burgemeester, zoals vastgelegd in onder andere de Gemeentewet en de Wet openbare manifestaties. Het gaat hierbij specifiek om situaties die de inzet van bestuursrechtelijke maatregelen kunnen vereisen, zoals het tijdelijk sluiten van panden ter voorkoming van wanorde of ernstige overlast.

#### **Oneigenlijk gebruik maatschappelijke voorzieningen (Sociaal maatschappelijk)**

Deze indicator is specifiek voor het sociaal maatschappelijk domein. Het richt zich op het onterecht gebruik van gemeentelijke regelingen en/of voorzieningen. Dit omvat situaties waarin (financiële) voorzieningen bewust of onbewust niet volgens de eigenlijke bedoeling worden gebruikt, wat leidt tot oneerlijke toegang, onrechtmatige bevoordeling of uitputting van publieke middelen.

### **2.2.2 Methodiek**

Voor elk taakveld is de risicoanalyse uitgevoerd aan de hand van de eerder beschreven risico-indicatoren. Deze indicatoren vormen de meetlat waarmee per dossiertype systematisch is vastgesteld of en in welke mate sprake is van verhoogde risico's. De analyse is opgebouwd rondom de volgende formule:

$$Risico = Effect \times Kans$$

Om deze formule te vertalen naar de praktijk, is gewerkt met twee centrale vragen die per risico-indicator zijn beantwoord. Deze vragen maken inzichtelijk hoe groot de potentiële risico's zijn. Hierbij geldt voor beide een mogelijke score van 0 - 3.

### Effect (impact)

Als de risico-indicator optreedt, hoe groot is de ernst van dit (negatieve) effect gemiddeld genomen?

Mogelijke scores zijn:

- 0 = geen
- 1 = beperkt
- 2 = duidelijk aanwezig
- 3 = groot

Voor de effectvraag geldt dat de ernst van het gevolg de score bepaalt. Dit betekent dat wanneer er één onderdeel van de indicator zeer ernstig wordt geraakt, dit voldoende is om een hoge effectscore te rechtvaardigen. Dit voorkomt dat zwaarwegende risico's worden afgezwakt doordat ze slechts één deelgebied raken. Zo leiden bijvoorbeeld ernstige potentiële risico's voor de brandveiligheid in een gebouw tot een hoge score op de indicator veiligheid, ook wanneer andere aspecten zoals de constructieve veiligheid en verkeersveiligheid niet geraakt worden. Tegelijkertijd kan een combinatie van meerdere deelaspecten met een gemiddeld risico, zoals matige brandveiligheids-, constructieve veiligheids- en verkeersveiligheidsrisico's, ook gezamenlijk tot een hoge score leiden.

### Kans (frequentie)

Hoe vaak komt dit effect bij een overtreding gemiddeld genomen voor?

Mogelijke scores zijn:

- 0 = nooit
- 1 = soms
- 2 = regelmatig
- 3 = vaak tot altijd

De kansvraag gaat over de frequentie waarmee het beoogde negatieve effect zich voordoet bij overtredingen binnen het betreffende dossiertype. Anders gezegd, hoe vaak ziet men in de praktijk dat deze risico-indicator daadwerkelijk wordt geraakt? Hiermee wordt er onderscheid gemaakt tussen structurele risico's en de meer uitzonderlijke, maar potentieel ernstige situaties.

Voorbeelden zijn grote evenementen, waar de kans op een ernstige overtreding met impact op de veiligheid relatief klein is – het overgrote deel verloopt ordelijk of het zijn kleine afwijkingen. Toch is het risico aanwezig dat, als het echt misgaat ondanks alle preventieve maatregelen, de gevolgen aanzienlijk zijn. In zo'n geval scoort de kans alsnog laag. De kansscore zegt dus niets over de ernst, maar alleen over de mate van voorkomen bij overtredingen.

## 2.3 Prioritering

Per dossiertype is op basis van de uitgevoerde risicoanalyse een totale risicoscore bepaald, waarmee de prioriteit is vastgesteld. Voor elk dossiertype is hiervoor bij alle relevante risico-indicatoren het effect en de kans beoordeeld. Deze zijn vermenigvuldigd (effect × kans), wat per indicator een score tussen de 0 en 9 oplevert. Door de scores van alle indicatoren bij elkaar op te tellen, ontstaat per dossiertype een totale risicoscore. Deze totaalscore bepaalt de prioriteringscategorie, volgens onderstaande indeling:

- **Laag (0-12):** Deze dossiers kennen relatief beperkte risico's. De inzet op dit type dossiers is beperkt en vindt in principe alleen reactief plaats op basis van signalen, meldingen of concrete klachten. Daarnaast kan er thematische of projectmatige inzet plaatsvinden.
- **Gemiddeld (13-24):** Deze dossiers brengen merkbare risico's met zich mee. Hierbij wordt er zowel reactief als actief ingezet, afhankelijk van de casus. Periodiek toezicht of thematische controles maken doorgaans onderdeel uit van de aanpak.
- **Hoog (25+):** Deze dossiers vormen een aanzienlijk risico en vereisen een actieve, structurele en intensieve inzet. Dit betekent dat toezicht frequent plaatsvindt en altijd met volle intensiteit wordt uitgevoerd. Verder maken ze deel uit van vaste projectmatige controles, inclusief hercontroles en actieve opvolging.

De verdere uitwerking van de werkwijze per prioriteit en de vertaalslag van de risicoanalyse naar de daadwerkelijke inzet van middelen wordt uitgewerkt in de integrale werkwijze toezicht en handhaving.

### Flexibele schil

Hoewel de prioritering de basis vormt voor een programmatische inzet, is het van belang om ruimte te houden voor actuele ontwikkelingen en maatschappelijke signalen. Daarom wordt gewerkt met een zogenoemde 'flexibele schil'. Gemeente Westland streeft naar een ambtelijke en bestuurlijke praktijk waarin circa 80% beleidsgestuurde inzet betreft (via vaste kaders) en 20% casusgestuurde bijsturing. Op deze manier is het vastgestelde beleid leidend, terwijl er ook ruimte blijft om snel en doelgericht te reageren op urgente situaties, signalen of meldingen – bijvoorbeeld bij incidenten die leiden tot publieke

onrust, of dossiers die bestuurlijke zichtbaarheid vragen. Dit vraagt onder andere om heldere rolafspraken.

Voor bepaalde teams, zoals de handhavers openbare ruimte, is flexibiliteit bovendien een vast onderdeel van het dagelijkse werk. Zij opereren minder strikt op basis van de prioritering en spelen juist een belangrijke rol bij het oppakken van signalen, inspelen op lokale ontwikkelingen en reageren bij acute problemen.

De flexibele schil vervult daarnaast een bredere rol in het versterken van de legitimiteit van gemeente Westland als dienstbare overheid. Door ruimte te houden voor signalen van inwoners, bestuurlijke prioriteiten of thema's die via participatie naar voren komen, ontstaat een responsieve uitvoeringspraktijk die vertrouwen en geloofwaardigheid versterkt. Tot slot maakt de flexibele schil het mogelijk om doelstellingen uit hoofdstuk 1 goed op te pakken.

### 2.3.1 Uitkomst prioritering

In onderstaande tabel staat een overzicht van de prioriteiten per taakveld op basis van de risicoanalyse. Dit geeft inzicht in de thema's waar de grootste risico's liggen. Elk taakveld is opgebouwd uit een aantal verschillende dossiertypen. De volledige overzichtstabellen, met daarin de scores per dossiertype onder elk taakveld, plus de onderliggende scores per risico-indicator is opgenomen in bijlage 7.3.

Onder het onderstaande schema zijn de uitkomsten van het participatietraject, werksessie gemeenteraad en bestuurlijke afstemming toegelicht. Daar waar dit (significant) afwijkt van de uitkomst van de risicoanalyse, wordt onderbouwd hoe dit in de uitvoering landt, evenals de rechtvaardiging daarvan. Het volledige overzicht van deze werkgroepen en enquêtes is opgenomen in bijlage 7.3.1.

#### Risicoanalyse

Ruimtelijk domein		Veiligheidsdomein		Sociaal Maatschappelijk domein	
Dossier typen	Prioritering	Dossier typen	Prioritering	Dossier typen	Prioritering
Toezicht omgevingsvergunningen en meldingen	Gemiddeld	APV - Vergunningen/ontheffingen/meldingen	Gemiddeld	Onderwijs en werk (leerplicht)	Laag
Afwijkingen en/of bouwen zonder omgevingsvergunningen	Gemiddeld	Bijzondere Wetten - Vergunningen/ontheffingen/meldingen	Gemiddeld	Inkomen (naleving Participatiewet)	Hoog
Afwijkingen sloopmelding	Laag	THOR - Ondernijning	Laag	Kinderopvang	Laag
Strijdig gebruik	Hoog	THOR - Verkeer	Gemiddeld	Jeugdhulp	Hoog
Veiligheid en technische gebreken	Gemiddeld	THOR - Markten en standplaatsen	Gemiddeld	Wmo	Hoog
Erfgoed / Monumenten	Laag	THOR - Jeugd	Gemiddeld	Wet BRP	Hoog
Ketenpartners	Gemiddeld	THOR - Horeca	Gemiddeld	Inburgering	Laag
		THOR - Evenementen	Hoog	Wonen	Laag
		THOR - Leefbaarheid	Laag	Schuldhelpverlening	Laag
		THOR - Jaarwisseling	Gemiddeld		
		THOR - Criminaliteit en veiligheid	Hoog		
		THOR - Bedrijvigheid	Laag		
		THOR - Afval en groen	Gemiddeld		
		Leefbaarheid - Jeugdoverlast	Gemiddeld		
		Leefbaarheid - Volwassenoverlast	Gemiddeld		
		Leefbaarheid - overlast personen	Gemiddeld		
		Leefbaarheid - openbare ruimte	Laag		
		Zorg en veiligheid	Hoog		
		Jeugdkamer	Gemiddeld		
		Ondernijning - WCT	Gemiddeld		
		Ondernijning - LSO	Hoog		
		Ondernijning - partners	Hoog		
		Openbare orde	Hoog		

#### Participatietraject

Via een enquête zijn ruim 400 reacties opgehaald over welke thema's inwoners belangrijk vinden binnen toezicht en handhaving. De vijf meest genoemde thema's zijn weergegeven in onderstaand overzicht, samen met de wegging binnen de ambtelijke risicoanalyse en een korte duiding van eventuele verschillen. De volledige uitkomst van de enquête is te vinden in bijlage 7.3.1.

Thema	Top 5 Enquête	Risico-inschatting ambtelijke analyse	Duiding en vervolgacties
Jeugdcriminaliteit	1	Hoog/ Gemiddeld	Komt grotendeels overeen. Actieve inzet via jeugdkamer en zorg- en veiligheid.
Overlast gevende jongeren	2	Gemiddeld	Planmatige aanpak. Boa's spelen hier een belangrijke rol in de leefbaarheidsteams.

<b>Verkoop van drugs</b>	3	Hoog	Volledige match. Vaste inzet binnen aanpak ondermijning en Damoclesbeleid.
<b>Afvaldumping</b>	4	Laag	Significant verschil met risicoanalyse. Projectmatige aanpak, o.a. via flexibele inzet Boa's op hotspots.
<b>Productie van drugs</b>	5	Hoog	Volledige match. Structurele inzet binnen ondermijningsaanpak en integrale controles.

De uitkomst van de enquête geeft waardevolle inzichten in maatschappelijke zorgen en aandachtspunten. Hierboven is de top vijf weergegeven. Het is echter belangrijk te benadrukken dat deze ranglijst geen harde grens vormt. Ook thema's die net buiten de top vijf vallen – zoals bewust misbruik van financiële middelen of hulp, mensenhandel en mensen met verward gedrag – zijn vaak genoemd en gaan mee in de verdere uitwerking van het jaarlijkse uitvoeringsprogramma.

Via extra projectmatige inzet richt gemeente Westland zich op thema's die inwoners als belangrijk ervaren. Daarbij volgt jaarlijks een afweging tussen de beschikbare capaciteit en de impact van extra inzet op deze thema's op het bredere werkpakket.

### Werk sessie gemeenteraad

Tijdens een werksessie met de gemeenteraad is op interactieve wijze input opgehaald over de prioritering van toezicht- en handhavingsthema's. Raadsleden konden per thema aangeven hoe belangrijk zij dit vonden. De top vijf belangrijkste thema's is verwerkt in de onderstaande tabel. Omdat het hier om een kleinere groep deelnemers gaat (14 raadsleden), is op meerdere posities sprake van een gelijk aantal stemmen. Dit leidt ertoe dat er meer thema's binnen de top vijf vallen.

Thema	Top 5 Enquête	Risico-inschatting ambtelijke analyse
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Afvaldumping</li> <li>• Bewust misbruik hulp (Wmo etc.)</li> <li>• Autowrakken</li> </ul>	1	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Laag</li> <li>• Hoog</li> <li>• Hoog/ Gemiddeld</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Zwerfvuil</li> <li>• Groepen jongeren die problemen geven</li> </ul>	2	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gemiddeld</li> <li>• Gemiddeld</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Maken van drugs</li> <li>• Bewust misbruik van financiële middelen</li> <li>• Jeugdcriminaliteit</li> </ul>	3	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoog</li> <li>• Hoog</li> <li>• Hoog</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Verkoop van drugs</li> <li>• Overtreden regels bij kinderopvang</li> <li>• Overlast door jongeren</li> </ul>	4	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Hoog</li> <li>• Laag</li> <li>• Gemiddeld</li> </ul>
<ul style="list-style-type: none"> <li>• Veiligheid bij bouwen</li> <li>• Niet voldoen aan inburgeringsplichten</li> <li>• Achtergelaten auto's</li> <li>• Mensen met verward gedrag</li> </ul>	5	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Gemiddeld</li> <li>• Gemiddeld</li> <li>• Laag</li> <li>• Gemiddeld</li> </ul>

Opvallend is dat de prioriteiten vanuit de gemeenteraad grotendeels overeenkomen met de uitkomsten van het inwoner participatietraject. Daarmee ontstaat een breed gedragen beeld van wat er in gemeente Westland speelt en waar extra inzet gewenst is. Om ook de maatschappelijke prioriteiten onderdeel te laten zijn van toezicht en handhaving zet de gemeente Westland zich via themagerichte inzet in op thema's die als belangrijk worden ervaren. Hiervoor wordt de eerder genoemde 20% gebruikt. Daarbij vindt jaarlijks een afweging plaats tussen beschikbare capaciteit en de verwachte impact van extra inzet op het totale werkpakket.

## 3. Communicatie en rechtsbescherming

### 3.1 Communicatie

Communicatie vervult een essentiële rol bij het realiseren van de doelstellingen binnen de strategie vergunningen, toezicht en handhaving. Volledige en transparante communicatie draagt bij aan verbinding, duidelijkheid en wederzijds vertrouwen tussen gemeente Westland en haar inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners (zie bijlage 7.1) en het bestuur. Door helder, tijdig en doelgroepgericht te communiceren kan gemeente Westland verwachtingen effectief managen, het vertrouwen in het gemeentelijk optreden versterken en bijdragen aan rechtszekerheid (en het gevoel daarvan).

Communicatie staat echter niet op zichzelf. Zonder een uitvoering die aansluit bij de boodschap, verliest communicatie haar impact. Bijvoorbeeld: wanneer handhaving ontbreekt of niet zichtbaar is, ervaren inwoners de boodschap anders, wat het vertrouwen en de effectiviteit ondermijnt. Gemeente Westland kiest daarom voor proactieve en heldere communicatie, waarin integraliteit, transparantie en eenduidigheid centraal staan. In dit hoofdstuk wordt uiteengezet hoe deze aanpak wordt vormgegeven en welke uitgangspunten daarbij leidend zijn.

### 3.1.1 Uitgangspunten van communicatie

Gemeente Westland hanteert in de context van deze strategie een aantal uitgangspunten ten aanzien van communicatie. Deze uitgangspunten dragen bij aan het beeld van een betrouwbare en navolgbare overheid, waarin doelgroepen weten wat zij van gemeente Westland mogen verwachten. Gemeente Westland wil immers een toegankelijke en actieve gemeente zijn die gericht is op verbinding en samenwerking.<sup>13</sup> De uitgangspunten zijn terug te vinden in het onderstaande schema.

Uitgangspunten	Toelichting
<b>Actief, helder en eerlijk</b>	Gemeente Westland communiceert proactief, tijdig en in begrijpelijke taal. Waar mogelijk wordt ingezet op volledigheid. Als er ruimte is voor verbetering, is de gemeente Westland daar open over.
<b>Toegankelijk en benaderbaar</b>	Gemeente Westland is voor alle doelgroepen toegankelijk en benaderbaar. Informatie en meldingsmogelijkheden zijn gemakkelijk te vinden en gebruiken voor alle doelgroepen.
<b>Doel(groep)gericht</b>	Communicatie is afgestemd op de informatiebehoefte en het kennisniveau van specifieke doelgroepen. Informatie wordt gedeeld op het meest logische moment.
<b>Integraal</b>	Communicatie is domeinoverstijgend en vindt plaats in nauwe samenwerking binnen de organisatie en met samenwerkingspartners.
<b>Consistent</b>	Gemeente Westland hanteert uniforme boodschappen via diverse communicatiekanalen.

### 3.1.2 Doelgroepen en communicatiedoelen

Binnen deze strategie zijn verschillende doelgroepen te onderscheiden. In een communicatieplan komt per doelgroep het communicatiedoel met bijbehorende communicatieaanpak en middelen. Zie hieronder een verkorte schematische weergave hiervan, waarin ter illustratie de communicatieaanpak en enkele communicatiemiddelen per doelgroep staan genoemd.

Doelgroep	Communicatiedoel	Aanpak	Middelen
<b>Bestuur</b>	Informereren en ondersteunen	Inzicht in beleidskeuzes, risico's en handavingsresultaten	Strategische beleidsrapportages, periodieke bestuurlijke overleggen
<b>Gemeenteraad</b>	Informereren en ondersteunen	Inzicht in kaders, uitvoering, afwijkingen en handavingsdruk	Raadsinformatiebrieven, beleidsstukken, kwartaalrapportages
<b>Samenwerkingspartners</b>	Informereren, betrekken en activeren	Duidelijke afstemming over taken, verantwoordelijkheden en samenwerking	Werkafspraken, convenanten, periodiek overleg, gezamenlijke handavingsacties
<b>Ambtelijke organisatie</b>	Informereren, betrekken en activeren	Eenduidige interne afstemming en uitvoering met aandacht voor taken, rollen, bevoegdheden en verbinding.	Interne werkprocessen, interne communicatiekanalen, vakgroep overleggen
<b>Inwoners</b>	Informereren, verbinden, begrip creëren en activeren	Begrijpelijke uitleg van regels, procedures en rechten	Website, Omgevingsloket Westland, publieksbrochures, sociale media, voorlichtingscampagnes, brieven

<sup>13</sup>Collegewerkprogramma

<b>Onderne- mers</b>	Informereren, verbinden, begrip creëren en acti- veren	Duidelijkheid over regels, vergunningprocedures en handhaving	Website, Omgevingsloket Westland, nieuwsbrieven, themabijeenkomsten, persoonlijke gesprekken
--------------------------	--	---	--

### 3.1.3 Formele meldingsroutes

Een goed functionerende keten richt zich op een duidelijke en gestructureerde aanpak van signalen uit de samenleving. Dit kan gaan om meldingen van overtredingen, klachten, handavingsverzoeken of signalen van samenwerkingspartners. Hierin is het correct registreren, beoordelen en opvolgen van deze informatie essentieel voor een doelmatige en rechtmatige uitvoering. De noodzaak zit in het toetsbaar maken van overheidshandelen, het bijdragen aan het vertrouwen in de overheid en het voorkomen van willekeur in de afhandeling van meldingen of signalen.

Gemeente Westland ontwikkelt daarom in de komende beleidsperiode een gemeentebrede werkwijze van signaalverwerking en opvolging. Dit gaat over het geheel van processen rondom signalering, routing, beoordeling, afhandeling en terugkoppeling. Door te sturen op het gebruik van formele routes draagt gemeente Westland bij aan een rechtvaardige behandeling van signalen, een transparante uitvoeringspraktijk, het meetbaar maken van bepaalde beleidsdoelstellingen en het voorkomen van willekeur.

Ter illustratie wordt in bijlage 7.4 een overzicht van de formele meldpunten per domein gedeeld.

### 3.1.4 Interne communicatie en samenwerking met partners

Voorliggende strategie heeft een domeinoverstijgend karakter en raakt het ruimtelijk domein, het veiligheidsdomein en het sociaal maatschappelijk domein. Dit vraagt om integrale communicatie binnen de ambtelijke organisatie en met samenwerkingspartners. Om die reden zet gemeente Westland ten aanzien van interne en externe communicatie in op het volgende:

- Nauwe samenwerking tussen de interne afdelingen en de kolommen vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Actieve afstemming met samenwerkingspartners, zoals SKT, de ODH, de politie of in de regio over bijvoorbeeld de contracten van zorgaanbieders.
- Structurele overlegmomenten, bilaterale afstemmingen en gezamenlijke klankbordgroepen, gericht op het afstemmen van boodschap, timing en communicatiemiddelen.
- Eenduidige boodschap vanuit de gemeentelijke contactpunten richting samenwerkingspartners. Bij voorkeur en daar waar mogelijk via de zogenaamde accounthouders binnen de ambtelijke organisatie.

De bovenstaande punten worden verder uitgewerkt als onderdeel van implementatie van de strategie.

### 3.1.5 Participatie

Participatie is een kernwaarde binnen de communicatieaanpak van gemeente Westland. Daarom zijn bij de totstandkoming van de strategie inwoners en ondernemers betrokken. Door middel van een participatietraject (enquête) zijn inwoners en ondernemers gevraagd naar hun ervaringen, behoeften en verwachtingen ten aanzien van toezicht en handhaving. Deze inzichten vormen een belangrijke basis voor de prioritering (zie hoofdstuk 2) en biedt daarnaast kansen voor de betrokkenheid en communicatiestrategie. Zo maken de enquêteresultaten bijvoorbeeld inzichtelijk dat een overgrote meerderheid van de geënquêteerden op de hoogte wil blijven van de ontwikkelingen ten aanzien van toezicht en handhaving.

Participatie blijft ook na vaststelling van de strategie een belangrijk uitgangspunt. Wanneer gemeente Westland belangrijke koerswijzigingen wil doorvoeren, zal zij op vergelijkbare wijze opnieuw inwoners, ondernemers en partners betrekken.

### 3.1.6 Communicatieplan

De kaders zoals beschreven in dit hoofdstuk worden verder uitgewerkt in een communicatieplan waarin per doelgroep wordt uitgewerkt:

- Welke concrete boodschappen en thema's worden gecommuniceerd.
- Via welke communicatiekanalen en middelen dit gebeurt.
- Op welke momenten en in welke frequentie communicatie (en eventueel participatie) plaatsvindt.
- Wie binnen de organisatie verantwoordelijk is voor de uitvoering van de taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.
- Hoe monitoring en evaluatie van de communicatie wordt ingericht.

Idealiter is eind 2026 het communicatieplan per doelgroep opgesteld. Het communicatieplan krijgt jaarlijks een actualisatie, afgestemd met betrokken interne afdelingen en samenwerkingspartners.

### 3.2 Rechtsbescherming

Communicatie en rechtsbescherming zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Waar communicatie bijdraagt aan duidelijkheid, toegankelijkheid en verwachtingsmanagement, zorgt rechtsbescherming voor evenwicht en rechtszekerheid. Beide instrumenten zijn essentieel om het vertrouwen van inwoners en ondernemers in overheidshandelen te versterken.

Rechtsbescherming draagt bij aan een gelijk speelveld tussen het college als bestuursorgaan, de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan en inwoners en ondernemers. Dit gelijke speelveld is cruciaal in een context waarin de overheid beschikt over bevoegdheden die diep kunnen ingrijpen in de persoonlijke of economische levenssfeer van mensen. In deze paragraaf wordt daarom inzichtelijk gemaakt – al dan niet ten overvloede – dat in alle (uitvoerings-)onderdelen van de strategie de beginselen van de Algemene wet bestuursrecht en de Gemeentewet leidend zijn. Deze wettelijke kaders vormen de ruggengraat van het overheidsoptreden en het garanderen dat inwoners hun rechten kunnen uitoefenen en de overheid rekenschap geeft van haar handelen.

#### 3.2.1 Meldingen, klachten en handhavingsverzoeken

Een essentieel onderdeel van rechtsbescherming is het beschikbaar stellen van laagdrempelige en herkenbare routes waarlangs inwoners hun signalen kunnen melden. Gemeente Westland onderscheidt drie hoofdvormen:

Soort contact	Kenmerken en juridische status
Melding	Een signaal over overlast of mogelijke overtreding in de daarvoor bedoelde zaaksystemen. Wordt geregistreerd en – indien relevant – opgepakt. Leidt niet automatisch tot een besluit.
Handhavingsverzoek	Formeel verzoek om bestuursrechtelijk op te treden. Wordt beoordeeld als besluit in de zin van de Awb, met bezwaar- en beroepsmogelijkheden.
Klacht	Signaal van ontevredenheid over de wijze waarop gemeente Westland of haar medewerkers zich gedragen. Wordt afgehandeld conform de gemeentelijke klachtenregeling.

Gemeente Westland stimuleert melders<sup>14</sup> om deze signalen via de formele kanalen in te dienen. Dit draagt bij aan een rechtmatige en navolgbare behandeling en aan heldere verwachtingen bij de melder (paragraaf 3.1.3).

#### 3.2.2 Rechtsmiddelen

Gemeente Westland vermeldt bij elk besluit de rechtsbeschermingsmogelijkheden waarover de belanghebbende beschikt. Het betreft de volgende mogelijkheden.

Rechtsmiddel	Toelichting
Zienschijf/ hoorplicht	Door de Awb is er een algemene hoorplicht voordat een bestuursorgaan een beschikking neemt die nadelig is voor de belanghebbende. Dit betekent dat gemeente Westland in beginsel de overtreder in de gelegenheid moet stellen om zijn zienschijf (schriftelijk of mondeling) naar voren te brengen.
Bezwaar	Een belanghebbende, degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit is betrokken, kan binnen 6 weken een schriftelijk bezwaar indienen tegen een genomen besluit. Dit bezwaar wordt beoordeeld door een onafhankelijke Commissie bezwaarschriften. Zij brengt hierover advies uit aan het bestuursorgaan dat het besluit genomen heeft. Het bestuursorgaan neemt naar aanleiding van het advies een besluit op het bezwaar.
Beroep	Een belanghebbende die het niet eens is met een besluit op bezwaar kan hiertegen op grond van artikel 8:1 van de Algemene wet bestuursrecht schriftelijk beroep aantekenen bij de Rechtbank Den Haag, Sector Bestuursrecht, Postbus 20302, 2500 EH Den Haag. Het beroepschrift moet zijn ingediend binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is verzonden.
Hoger beroep	Een belanghebbende die het niet eens is met de uitspraak van de rechtbank in de beroepsprocedure, kan binnen 6 weken na die uitspraak in hoger beroep gaan bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.
Voorlopige voorziening	Bij grote spoed is een voorlopige oplossing soms mogelijk. Dit kan door het aanvragen van een voorlopige voorziening. Dit kan alleen als er al bezwaar of beroep is gemaakt.

<sup>14</sup>Hiermee wordt eenieder die een melding doet bedoeld.

en er 'onverwijlde spoed' is. De rechter beslist of er een voorlopige oplossing mogelijk is totdat gemeente Westland een besluit neemt.

#### 4. Beschikking-, voorziening- en vergunningverlening

Beschikking-, voorziening- en vergunningverlening is een kerninstrument waarmee gemeente Westland publieke belangen beschermt en maatschappelijke kaders stelt. Door het beoordelen van aanvragen op basis van wet- en regelgeving, beleidsregels en lokale verordeningen geeft gemeente Westland richting aan wat er wel en niet is toegestaan in de (fysieke) leefomgeving.

De vergunningverlenende taken zijn breed en verschillen per domein. In het ruimtelijk domein gaat het vooral om omgevingsvergunningen die betrekking hebben op bouwen, slopen of gebruik van gronden. In het veiligheidsdomein richt vergunningverlening zich meer op zaken als evenementen, horeca, standplaatsen en exploitatie. In het sociaal maatschappelijk domein is daarentegen doorgaans geen sprake van formele 'vergunningen', maar van beschikkingen, voorzieningen of toewijzingen op grond van wetten zoals de Jeugdwet, Wmo of Participatiewet. Ondanks deze verschillen vragen alle drie de domeinen om een zorgvuldige beoordeling, afweging, onderbouwing en toetsing – en dus om vergelijkbare principes als rechtvaardigheid, transparantie en doelmatigheid.

Om de beschikking-, voorziening- en vergunningverlenende taken op een eenduidige en effectieve manier uit te voeren, heeft gemeente Westland domeinoverstijgende uitgangspunten opgesteld.

##### 4.1 Uitgangspunten

Op het gebied van beschikking-, voorziening- en vergunningverlening hanteert gemeente Westland de volgende domeinoverstijgende uitgangspunten. Deze uitgangspunten vormen het fundament van dit hoofdstuk strategie en geven richting aan de manier van handelen.

##### **Duidelijke en toegankelijke communicatie**

Vergunningverlening begint niet pas bij het besluit, maar start al bij het eerste contact met heldere communicatie. Het is belangrijk dat aanvragers vroegtijdig weten wat er van hen wordt verwacht, hoe het proces verloopt en wat ze van gemeente Westland kunnen verwachten. Effectieve communicatie vraagt om toegankelijke informatie, afgestemd op de doelgroep. Een grote aannemer heeft immers een andere informatiebehoefte dan een inwoner die een Wmo voorziening aanvraagt.

Toegankelijke communicatie betekent duidelijkheid, zorgvuldigheid en geen onnodige vaktaal, mits hierbij de juridische en inhoudelijke juistheid gewaarborgd blijft. Daarnaast is communicatie gedurende het proces belangrijk. Tussentijdse updates en begeleiding voorkomen onduidelijkheid, onbegrip en onnodige frustratie.

Gemeente Westland handelt professioneel, integer en benaderbaar. Tegelijkertijd wordt ook van aanvragers verwacht dat zij respectvol, correct en eerlijk zijn in de communicatie. Goede beschikking-, voorziening- en vergunningverlening is een wederzijds proces, waarin beide partijen verantwoordelijkheid dragen voor een constructieve samenwerking.

##### **Rechtszekerheid en een voorspelbaar proces**

Gemeente Westland behandelt aanvragen op basis van duidelijke beleidskaders, een zorgvuldige werkwijze en transparante procedures. Hierbij wordt gewerkt volgens intern vastgelegde werkprocessen. Dit bevordert rechtszekerheid, gelijke behandeling en transparantie. Gelijke gevallen worden op dezelfde manier beoordeeld, ongeacht de behandelend ambtenaar. Het vergunningproces is hierdoor betrouwbaar en controleerbaar, ook voor de buitenwereld.

Inwoners en ondernemers weten dankzij deze vaste werkwijze en toetsingskaders, evenals de transparante communicatie over het proces, vanaf het begin wat zij kunnen verwachten. Hierbij geldt dat hoe duidelijker de voorschriften zijn, hoe duidelijker in de toekomst kan worden bepaald of iets een overtreding is of niet. Deze duidelijkheid versterkt het vertrouwen in gemeente Westland en voorkomt de kans op willekeur. Tegelijkertijd past gemeente Westland haar werkwijze en processen waar nodig aan op maatschappelijke en juridische ontwikkelingen, zonder af te doen aan de betrouwbaarheid.

##### **Begrip voor context binnen heldere kaders**

Naast rechtszekerheid vraagt beschikking-, voorziening- en vergunningverlening ook om oog voor de context. De werkelijkheid past namelijk niet altijd in standaardregels. Daarom kijkt gemeente Westland binnen de geldende wet- en regelgeving wat er mogelijk is. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging, evenals een verantwoorde en onderbouwde beoordeling. Soms leidt dit tot extra mogelijkheden, terwijl het soms ook kan leiden tot een duidelijke en goed gemotiveerde 'nee'. Dienstverlening in gemeente

Westland betekent niet dat alles kan, maar wel dat alle opties op een serieuze en zorgvuldige manier zijn overwogen.

Hoe de context wordt meegewogen verschilt per domein. In het sociaal maatschappelijk domein draait het veelal om de individuele omstandigheden. Hierin spelen doelmatigheid en de menselijke maat een grote rol. In het ruimtelijk domein ligt de nadruk vooral op de technische, juridische en ruimtelijke kaders, maar ook hier wordt binnen de bestaande kaders onderzoek gedaan naar een werkbare oplossing. In het veiligheidsdomein speelt bijvoorbeeld de betrouwbaarheid en integriteit van de aanvrager een belangrijke rol. In alle gevallen geldt dat gemeente Westland binnen de wettelijke kaders onderzoekt wat er wél mogelijk is.

### **Rolzuiverheid**

Zorgvuldige beschikking-, voorziening- en vergunningverlening begint bij heldere verhoudingen: wie doet wat en wie is waarvoor verantwoordelijk? Of het nu gaat om de aanvrager, de gemeentelijke organisatie of samenwerkingspartners – duidelijke afspraken voorkomen misverstanden en dragen bij aan een betrouwbaar en voorspelbaar proces. Gemeente Westland maakt daarom expliciet waar haar verantwoordelijkheden beginnen én eindigen.

Dit vraagt om bewuste keuzes en heldere communicatie hierover. Gemeente Westland is aanspreekbaar op haar eigen rol, maar draagt niet de verantwoordelijkheid van andere partijen. Daarnaast wordt van aanvragers verwacht dat ze hun eigen verantwoordelijkheid kennen en nemen, waarin gemeente Westland natuurlijk wel informeert en ondersteunt. Denk bijvoorbeeld aan het inschakelen van een kwaliteitsborger onder de Wkb in het ruimtelijk domein of bij het stimuleren van zelfredzaamheid gedurende de begeleiding in het sociaal maatschappelijk domein. Duidelijkheid over de rollen en verwachtingen voorkomt dat verantwoordelijkheden schuiven op een manier dat het proces of het vertrouwen afzwakt.

### **4.2 Werkwijze binnen het Ruimtelijk domein**

Binnen het ruimtelijk domein richt de vergunningenstrategie van gemeente Westland zich op aanvragen en meldingen die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving, waaronder bouwen, slopen, wijzigen van gebruik en andere activiteiten die van invloed zijn op de ruimtelijke ordening. Gemeente Westland heeft hierin een toetsende rol, waarin aanvragen worden beoordeeld op basis van objectieve criteria. Deze criteria zijn vastgelegd in wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet en het Bbl. Verder wordt dit aangevuld met gemeentelijke kaders zoals het omgevingsplan, lokale beleidsregels, beleidsnota's en verordeningen. In bijlage 7.5 staat een overzicht van de geldende beleidskaders.

De behandeling verloopt via gestandaardiseerde werkprocessen die zijn vastgelegd in het zaakstelsel, wat zorgt voor een efficiënte, eenduidige en transparante werkwijze. Deze processen zijn afgestemd op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO), de centrale toegangsrouten voor het indienen van aanvragen en meldingen.

#### **4.2.1 Informatieverstrekking, vooroverleg en OTW**

Het vergunningentraject begint vaak al vóór de formele aanvraag. Gemeente Westland biedt initiatiefnemers via de klantadviseurs een laagdrempelig eerste aanspreekpunt voor het beantwoorden van vragen, verstrekken van informatie en het uitvoeren van een eerste toets op haalbaarheid. De klantadviseurs zijn gemeentelijke medewerkers die verantwoordelijk zijn voor de begeleiding in het voortraject. Initiatiefnemers met onvolledige aanvragen worden waar mogelijk ook terugverwezen naar de klantadviseurs. Bij het formele vergunningentraject is door de wettelijke termijnen namelijk beperkte ruimte voor bijsturing en extra begeleiding. Een zorgvuldig voortraject voorkomt dus onnodige vertragingen en afwijzingen.

#### **Informatieverstrekking en vooroverleg**

In het voortraject ondersteunt gemeente Westland initiatiefnemers bij het passend uitwerken van hun ideeën en plannen. Dit begint met het verstrekken van heldere informatie over het aanvraagproces, de geldende regels en eventuele beleidsmatige aandachtspunten. Een belangrijk instrument in het voortraject is het vooroverleg (met een klantadviseur). Dit biedt initiatiefnemers de kans om plannen in een vroeg stadium te toetsen op haalbaarheid binnen het omgevingsplan en andere relevante kaders. Hierin hebben de klantadviseurs een sturende rol, met als doel om de kans op een succesvolle aanvraag te vergroten.

#### **Omgevingstafel Westland**

De Omgevingstafel Westland (OTW) is er voor de complexe initiatieven. Het is een multidisciplinair overleg met diverse experts, waarin gemeente Westland een integrale beoordeling maakt van het initiatief, gefocust op de haalbaarheid en/of wenselijkheid. De OTW helpt bij het vroegtijdig signaleren van

knelpunten, het afwegen van belangen en het formuleren van een gezamenlijk advies. Zo draagt dit instrument bij aan zorgvuldige besluitvorming en duidelijkheid voor de initiatiefnemer.

#### **4.2.2 Omgevingsvergunningen**

Na ontvangst van de formele aanvraag voor een omgevingsvergunning volgt gemeente Westland een vaste werkwijze, die afhankelijk van het type aanvraag kan variëren. De processtappen zijn vastgelegd in het zaakstelsel, waarin ook het verloop van de afhandeling wordt bijgehouden. Tijdens het vergunningstraject wordt de aanvraag getoetst aan geldende wet- en regelgeving, zoals opgenomen in bijlage 7.5. Afhankelijk van het type aanvraag vindt een beoordeling plaats op de bouwtechnische aspecten, planologische kaders (zoals het omgevingsplan) en de welstandscriteria.

Gemeente Westland hanteert eenduidige toetsingskaders, ongeacht de complexiteit van de aanvraag. Waar nodig wordt advies gevraagd aan interne specialisten of externe partners, zoals op het gebied van milieuzonering, erfgoed of water. De welstandstoets verloopt via de Commissie Omgevingskwaliteit.

De reguliere procedure van een omgevingsvergunning aanvraag duurt 8 weken, met eventueel een eenmalige verlenging van 6 weken. Bij complexe aanvragen of bijzondere situaties geldt de uitgebreide procedure.

#### **4.2.3 Meldingen**

Naast omgevingsvergunningen kent het ruimtelijk domein ook diverse meldingen, zoals de bouwmelding, gereedmelding, sloopmelding en gebruiksmelding (voor brandveilig gebruik). Gemeente Westland toetst meldingen alleen op de volledigheid. Wanneer een melding niet volledig is, wordt de melder geïnformeerd over de ontbrekende informatie en kan de melding buiten behandeling worden gesteld. De verantwoordelijkheid voor de afhandeling van de meldingen ligt deels bij de bouwtoezichthouders. Daarnaast is een deel belegd bij de Omgevingsdienst Haaglanden en Veiligheidsregio Haaglanden.

#### **4.3 Werkwijze binnen het Veiligheidsdomein**

Binnen het veiligheidsdomein behandelt gemeente Westland aanvragen, ontheffingen en meldingen die verband houden met publiekgerichte activiteiten, zoals evenementen, standplaatsen, alcoholvergunningen en voorwerpen in de openbare ruimte. De aanvragen worden getoetst aan objectieve criteria uit landelijke wetgeving zoals de Alcoholwet en Wet op de kansspelen, evenals lokale regelgeving zoals de APV en marktverordening. Zie bijlage 7.5 een overzicht van de geldende beleidskaders.

De behandeling verloopt via gestandaardiseerde werkprocessen. Ondanks de diversiteit aan activiteiten zorgen vaste kaders en formulieren voor duidelijkheid, gelijke behandeling en transparantie, met oog voor het publieke belang.

##### **4.3.1 Informatieverstrekking, vooroverleg en commissies**

Vanwege de tijdelijke, publiekgerichte en soms risicovolle aard van activiteiten binnen het veiligheidsdomein is een zorgvuldig voortraject van groot belang. Door initiatiefnemers vroegtijdig te begeleiden, verbetert de kwaliteit van aanvragen en kunnen risico's en knelpunten vroeg worden signaleerd.

##### **Omgevingsloket Westland**

Gemeente Westland stimuleert initiatiefnemers om in een vroeg stadium contact op te nemen met het Omgevingsloket. Klantadviseurs zijn hier het eerste aanspreekpunt en bieden laagdrempelige ondersteuning bij veelvoorkomende vergunningen zoals kleine evenementen, terrassen en alcoholverstrekking. De klantadviseurs beantwoorden vragen, geven procesinformatie en helpen bij de aanvraagvereisten, wat de kans op een succesvolle en tijdige behandeling vergroot.

##### **Vooroverleg en commissies**

Bij complexe en risicovolle activiteiten, zoals grote evenementen, vindt een vooroverleg plaats waarin het initiatief wordt besproken. Indien van toepassing sluiten externe partners zoals de Veiligheidsregio Haaglanden of politie aan (zie bijlage 7.1 voor een totaaloverzicht) om vroegtijdig de veiligheidsrisico's, praktische uitvoering en beleidskaders af te stemmen. Het vooroverleg is een belangrijk instrument om knelpunten in het formele vergunningstraject te voorkomen.

Verder bestaan voor specifieke typen aanvragen vaste overlegstructuren, zoals de commissie marktvergunningen. Deze commissies beoordelen aanvragen integraal op de beleidsregels, veiligheidseisen en beschikbare ruimte. Door aanvragen hier vroegtijdig te bespreken, wordt consistentie geborgd en ontstaat er duidelijkheid voor zowel de aanvrager als gemeente Westland.

##### **4.3.2 Vergunningen en ontheffingen**

Binnen het veiligheidsdomein behandelt gemeente Westland vergunningen en ontheffingen voornamelijk op basis van de APV en Bijzondere Wetten. Het gaat hierbij onder meer over evenementen, alcoholver-

strekking, standplaatsen en kansspelautomaten. De focus ligt op het waarborgen van de veiligheid, leefbaarheid en openbare orde.

Gemeente Westland werkt met vaste toetsingskaders (bijlage 7.5) en beoordeelt aanvragen – afhankelijk van de aard en omvang – op aspecten zoals openbare orde, geluid, verkeer, brandveiligheid, alcoholgebruik en afval. Aanvullend hanteert gemeente Westland een risicogestuurde benadering. Bij aanvragen met een verhoogd risico worden aanvullende onderzoeken uitgevoerd, zoals op grond van de Wet Bibob. Ook vindt er waar nodig overleg plaats met politie en Veiligheidsregio Haaglanden om te bepalen of extra voorwaarden nodig zijn voor een veilige uitvoering.

#### **4.3.3 Meldingen en signalen**

Naast vergunningen en ontheffingen worden in het veiligheidsdomein ook diverse meldingen afgehandeld, zoals voor een klein evenement of klein kansspel. Deze meldingen worden alleen getoetst op de volledigheid, net als bij het ruimtelijk domein. Hierbij geldt dat wanneer een melding niet volledig is, de melder worden geïnformeerd over de ontbrekende informatie en de melding buiten behandeling gesteld kan worden.

Daarnaast vervult het veiligheidsdomein een belangrijke signalerende rol, vooral op het gebied van leefbaarheid, jeugd en ondermijning. Signalen van misstanden of criminele beïnvloeding komen via meldpunten of partners binnen. Deze signalen worden beoordeeld en waar nodig doorgezet. De afstemming en opvolging verlopen onder meer via het LSO en WCT.

#### **4.4 Werkwijze binnen het Sociaal Maatschappelijk domein**

In het sociaal maatschappelijk domein worden geen klassieke ‘vergunningen’, maar gaat in gemeente Westland om het verlenen van maatwerkvoorzieningen voor jeugdigen (Jeugdhulp) en volwassenen (Wmo), evenals het verstrekken van uitkeringen en bijzondere bijstand in het kader van de Participatiewet. In bijlage 7.5 staat een overzicht van de geldende beleidskaders.

De beoordeling van een aanvraag gebeurt vaak in combinatie met een persoonlijk gesprek of onderzoek. Deze werkwijze is erop gericht om maatwerk te leveren binnen de objectieve kaders, met aandacht voor de doelmatigheid, effectiviteit en het versterken van de zelfredzaamheid. Door de intake, monitoring en evaluatie te standaardiseren blijft deze mensgerichte aanpak gestructureerd, waardoor uniformiteit en gelijke kansen kan worden geborgd zonder het individu uit het oog te verliezen.

##### **4.4.1 Persoonlijk contact en voorlichting**

Een voortraject met persoonlijk contact is onlosmakelijk verbonden met het bredere proces van de toekenning van voorzieningen of ondersteuning. Anders dan bij de ruimtelijk en veiligheidsdomeinen gaat het hier niet om vergunningen, maar om beschikkingen en voorzieningen op basis van individuele situaties. Dit vraagt om een persoonlijke benadering.

##### **Persoonlijk contact**

Het voortraject bestaat grotendeels uit direct contact met inwoners, vaak via intake- of keukentafelgesprekken. Hierbij kijkt gemeente Westland samen met de inwoner naar de hulpvraag, persoonlijke situatie en beschikbare voorzieningen. Deze gesprekken vormen de basis voor een passende beoordeling en ondersteuning. Gemeente Westland hanteert hierin een brede toegang, wat inhoudt dat niet alleen naar de aanvraag wordt gekeken, maar naar de volledige leefomgeving van de inwoner. Dit vraagt om een integrale, domeinoverstijgende aanpak.

##### **Voorlichtingen**

Gemeente Westland zet zich ook in op het gebied van voorlichtingen. Via onder meer samenwerkingspartners zoals het SKT en Vitis (zie bijlage 7.1 voor een totaaloverzicht) worden inwoners geïnformeerd over hun mogelijkheden en doorverwezen naar de juiste instanties. Ook woningcorporaties, zorgaanbieders en welzijnsorganisaties spelen een belangrijke rol in het informeren en signaleren. Een goede samenwerking is hierbij cruciaal om inwoners tijdig en effectief te kunnen ondersteunen.

##### **4.4.2 Beschikkingen en voorzieningen**

Na de aanmelding en een onderzoek wordt eerst bekeken of de hulpvraag kan worden opgelost met vrij toegankelijke voorzieningen (Jeugdhulp), algemene voorzieningen (Wmo) of een doorverwijzing naar de Wet langdurige zorg (Wlz). Deze zogeheten voorliggende voorzieningen zijn het eerste hulpaanbod. Wanneer wordt beoordeeld dat deze voorliggende voorzieningen niet passend zijn, volgt een formele aanvraag. Hierbij wordt getoetst of de inwoner voldoet aan de wettelijke voorwaarden (zie bijlage 7.5).

De beoordeling wordt gebaseerd op het integrale beeld dat tijdens het voortraject is opgebouwd. Dit integrale beeld bestaat onder andere uit de sociale context, zelfredzaamheid, behoefte voor ondersteu-

ning en mogelijkheden binnen het eigen netwerk. Indien nodig wordt aanvullende informatie opgevraagd of advies ingewonnen bij interne of externe partners.

Na de beoordeling wordt een beschikking opgesteld waarin de aard, duur en omvang van de ondersteuning worden vastgelegd. Gemeente Westland houdt hierbij rekening met de menselijke maat en specifieke context van de inwoner.

#### **4.4.3 Signalen**

Binnen het sociaal maatschappelijk domein spelen signalen een belangrijke rol in het tijdig herkennen van hulpvragen of kwetsbare situaties. Deze signalen kunnen afkomstig zijn van inwoners zelf en interne collega's, maar ook van samenwerkingspartners zoals zorgaanbieders, woningcorporaties, scholen of wijkteams. Gemeente Westland beoordeelt de binnengekomen signalen en zet deze door naar de juiste interne collega's of externe partners. Afhankelijk van de aard van het signaal kan dit leiden tot een proactief contactmoment met de inwoner of een verwijzing naar passende ondersteuning.

#### **4.5 Integraliteit**

Hoewel beschikking-, voorziening- en vergunningverlening per domein is georganiseerd (Ruimte, Veiligheid en Sociaal Maatschappelijk), vraagt een effectieve uitvoering steeds vaker om een integrale benadering. Bij complexe gevallen is het van belang dat de domeinen met elkaar in verbinding staan om kennis uit te wisselen en casuïstiek te delen. Zo kan een horecaverunning bijvoorbeeld niet los worden gezien van planologische kaders, geluidseisen, verkeersveiligheid en mogelijk sociale effecten in de wijk.

Gemeente Westland streeft daarom naar een bredere blik op de fysieke en sociale leefomgeving, door de interne samenwerking te versterken en waar nodig vaste overlegstructuren te implementeren. Zo kan gemeente Westland op basis van een vollediger beeld per situatie een beter gemotiveerde beslissing nemen.

### **5. Toezicht**

Toezicht is de tweede kerntaak van gemeente Westland en richt zich met name op het waarborgen van de naleving van regels. Het doel van toezicht houden is om signalen van niet-naleving (het liefst vroegtijdig) te herkennen, te herstellen en zo escalatie te voorkomen.

Gemeente Westland houdt toezicht op uiteenlopende regels, met betrekking tot onder andere bouwen, de openbare ruimte, sociale voorzieningen, jeugdzorg en ondermijning. Toezicht vervult hierin geen op zichzelf staande handeling, maar is onderdeel van de bredere gemeentelijke kerntaak om de leefomgeving te beschermen. Effectief toezicht begint met duidelijke regels, goede voorlichting en heldere wederzijdse verwachtingen. Inwoners en bedrijven hebben hun eigen verantwoordelijkheden, maar kunnen vanuit gemeente Westland rekenen op hulp, uitleg en ondersteuning. Toezichthouders opereren daarom zichtbaar, professioneel en toegankelijk, waarbij ze hun keuzes duidelijk uitleggen. De interventies zijn evenwichtig en onderbouwd, met oog voor het doel, de context en de menselijke maat. Toezichthouders zijn hiermee geen verlengstuk van de sancties die zij kunnen opleggen, maar vertegenwoordigers van het algemene of publieke belang.

Het werk van de toezichthouders verschilt per domein. Maar om de toezichthoudende taken op een eenduidige en effectieve manier uit te voeren, heeft gemeente Westland hieronder domeinoverstijgende uitgangspunten geformuleerd.

#### **5.1 Uitgangspunten**

##### **Duidelijke verwachtingen en uitlegbaar toezicht**

Toezicht begint met duidelijke regels en heldere communicatie. Inwoners, ondernemers en partners moeten weten welke normen en regels gelden, waarom deze er zijn en wat de gevolgen zijn bij een overtreding. Hiermee worden overtredingen door een gebrek aan kennis over de regels zoveel mogelijk voorkomen. Aanvullend wordt verwacht dat zij hun eigen verantwoordelijkheden kennen, waaronder tijdige communicatie en het naleven van de regels.

Toezichthouders van gemeente Westland maken de manier van werken en de gemaakte keuzes zoveel mogelijk inzichtelijk. Hiermee ontstaat duidelijkheid over waarom een inspectie, waarschuwing of sanctie wordt ingezet. Bij de controle geeft de toezichthouder heldere uitleg over welke regels gelden en waarom het toezicht nodig is, ongeacht waar de inspectie plaatsvindt (bijvoorbeeld de bouwplaats, een horecagelegenheid of huisbezoek). Gemeente Westland ziet toezicht niet alleen als een instrument, maar als belangrijk onderdeel in de continue dialoog met inwoners en ondernemers, waarin duidelijkheid, heldere communicatie en wederzijds begrip centraal staan.

### **Toegankelijk en professioneel**

Gemeente Westland ziet toezicht als mensenwerk, waarbij wederzijds respect en gelijkwaardigheid centraal staan. Iedereen wordt daarom professioneel en toegankelijk benaderd. De gesprekken met inwoners en ondernemers worden open en eerlijk gevoerd, inclusief een duidelijke uitleg over hun rechten en plichten.

Elke situatie is uniek en vraagt daarom niet alleen om expertise en inzicht, maar ook om een luisterend oor en oog voor de context. De toezichthouders zijn zich bewust van hun positie en gebruiken deze met zorg. Ze nemen hun verantwoordelijkheid, durven vanuit eigen bevoegdheid besluiten te nemen en zijn standvastig.

### **Evenredig en doelgericht handelen**

Toezicht houden staat bij gemeente Westland in dienst van de maatschappelijke doelen zoals het borgen van de veiligheid, leefbaarheid en een eerlijke en gelijke toegang tot voorzieningen. Benodigde interventies zijn proportioneel en afgestemd op de aard en ernst van de overtreding. Hierbij wordt de context zorgvuldig onderzocht, wat resulteert in een weloverwogen en onderbouwde beslissing. Waarschuwingen en andere preventieve maatregelen worden bij voorkeur ingezet als deze voor het gewenste effect kunnen zorgen. Tegelijkertijd is gemeente Westland bereid om stevig op te treden bij herhaalde of ernstige overtredingen, met bijvoorbeeld hogere boetes, een bouwstop of een pandsluiting. Door gericht te kijken naar de specifieke context en een combinatie van preventie, maatwerk en doeltreffende sancties in te zetten, wordt de proportionaliteit in het optreden gewaarborgd.

### **Actuele kennis, voorbereiding en samenwerking**

Kennis, voorbereiding en samenwerking zijn van groot belang voor effectief toezicht houden. De toezichthouders beschikken over actuele kennis van wet- en regelgeving, relevante context (zoals kennis van de wijk, een bedrijf of voorziening) en zijn getraind in het professioneel handelen. Toezicht wordt zorgvuldig voorbereid, waarbij de risico's in kaart worden gebracht en waar nodig wordt afgestemd met collega's en/of samenwerkingspartners. Zeker bij de meer complexe casussen is samenwerking met bijvoorbeeld de politie, omgevingsdienst Haaglanden of zorgpartners standaard. Zo komen namelijk verschillende perspectieven samen en worden overlappende werkzaamheden voorkomen, wat het toezicht efficiënter en effectiever maakt.

### **Zorgvuldige verslaglegging en lerend vermogen**

Goede verslaglegging is voor gemeente Westland van groot belang. De bevindingen worden feitelijk, navolgbaar en tijdig gedocumenteerd, ook wanneer er (nog) geen formele handhavinginstrumenten worden ingezet. Het structureel vastleggen van de uitgevoerde werkzaamheden maakt opvolging, verantwoording en bijsturing mogelijk. Bovendien zorgt dit ervoor dat gemeente Westland transparant en voorspelbaar kan handelen.

Verslaglegging vormt ook de basis voor reflectie en verbetering. Door incidenten en casussen achteraf te analyseren, kan gemeente Westland leren welke aanpak het beste werkt en waar verbeteringen nodig zijn. Deze inzichten worden meegenomen in de beleidsontwikkeling. Zo blijft het houden van toezicht een lerend systeem dat meebeweegt met de veranderende omstandigheden, wetgeving en maatschappelijke verwachtingen.

## **5.2 Werkwijze binnen het Ruimtelijk domein**

De toezichtstrategie in het ruimtelijk domein is met name gericht op het waarborgen van de kwaliteit en veiligheid van de fysieke leefomgeving. De toezichthouder handelt op basis van geldende wet- en regelgeving, zoals de Omgevingswet en Wkb, aangevuld met gemeentelijke kaders, zoals het omgevingsplan en andere beleidskaders. In bijlage 7.5 staat een overzicht van de geldende beleidskaders. Toezichthouders zijn technisch geschoold en voeren inspecties zelfstandig uit, of in samenwerking met samenwerkingspartners zoals de omgevingsdienst Haaglanden of de veiligheidsregio Haaglanden (zie bijlage 7.1 voor een totaaloverzicht).

### **5.2.1 Toezicht op vergunningen en meldingen**

Het toezicht op vergunningen en meldingen vormt een groot deel van de dagelijkse werkzaamheden binnen het ruimtelijk domein. Nadat een vergunning is verleend of melding is binnengekomen, houdt gemeente Westland toezicht op de naleving van de voorschriften. Het gaat hierbij niet alleen om meldingen uit het DSO, maar ook andere (gemeentelijke) portalen en meldroutes zoals BinnenBeter en BuitenBeter (zie bijlage 7.4 voor een volledig overzicht). Dit toezicht wordt zorgvuldig voorbereid, waarbij de beschikbare informatie uit het dossier wordt bestudeerd. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de risico-inschattingen uit hoofdstuk 2. Op basis van deze risico-inschatting en de toezichtmatrix Bbl (zie bijlage 7.6) wordt de intensiteit van het uit te voeren toezicht bepaald.

Toezicht op de verleende vergunning vindt doorgaans op meerdere momenten tijdens het bouwproces plaats. Dit kan zowel aangekondigd als onaangekondigd plaatsvinden, afhankelijk van het risico en de aard van het project. Tijdens de controles worden geconstateerde afwijkingen structureel vastgelegd. Bij acuut gevaar, met betrekking tot bijvoorbeeld de brandveiligheid of constructieve veiligheid, wordt direct ingegrepen. De bevindingen, acties en contactmomenten worden feitelijk en navolgbaar geregistreerd in het zaaksysteem (RxMission of OpPad).

Binnen deze werkwijze blijft ruimte voor maatwerk. Toezichthouders maken op basis van hun kennis en ervaring een inschatting over de ernst van de afwijking. In specifieke gevallen kan dus gemotiveerd worden afgeweken van de standaardaanpak, bijvoorbeeld extra controles uit te voeren. Indien nodig kan dit ook leiden tot het opstellen van een voornemen tot handhaving.

### **5.2.2 Projectmatig toezicht**

Projectmatig toezicht richt zich met name op clusters van vergelijkbare signalen, specifieke situaties of actualiteiten, bijvoorbeeld als gevolg van politieke of maatschappelijke aandacht. Denk aan toezicht op strandtenten, recreatieparken, bedrijventerreinen nieuwbouwwijken, of prioriteiten vanuit de rijksoverheid.

Voorafgaand aan projectmatig toezicht wordt op basis van signalen, meldingen en de risicoanalyse uit hoofdstuk 2 een afgebakende selectie gemaakt van objecten of locaties. Vervolgens worden in een projectopzet de doelen, betrokken partijen, toezichtvormen en registratieafspraken vastgelegd. Samenwerking met partners zoals de politie of omgevingsdienst Haaglanden is hierbij gebruikelijk.

Tijdens de uitvoering van projectmatig toezicht worden inspecties systematisch uitgevoerd. Resultaten worden gebundeld vastgelegd, terwijl bij overtredingen wordt waar nodig direct handhavend wordt opgetreden. De projecten worden jaarlijks opgenomen in het uitvoeringsprogramma (of iets vergelijkbaars).

### **5.2.3 Surveillance en constatering**

Naast en tijdens het toezicht op informatie vanuit het DSO (vergunningen en meldingen), overige systemen en projecten wordt ook structureel toezicht gehouden op basis van algemene regels, zoals het omgevingsplan. Dit richt zich bijvoorbeeld op het gebruik van gronden en gebouwen, zoals illegale bijgebouwen of strijdig gebruik van bedrijfspanden. Het toezicht is deels signaalgestuurd (via BinnenBeter en BuitenBeter), maar kent ook een preventief karakter. Aanwezigheid en zichtbaarheid van de toezichthouders bevordert de naleving van regels en het vroegtijdig signaleren van ongewenste ontwikkelingen.

Toezichthouders constateren tijdens de reguliere werkzaamheden of specifieke surveillance rondes of de regels worden nageleefd. Deze vorm van toezicht vindt zowel gepland (bijvoorbeeld in risicogebieden) als spontaan plaats, of op basis van meldingen van collega's of partners. Vaak betreft dit overtredingen die niet vaak voorkomen, een lage prioriteit hebben of overtredingen met effect op de fysieke leefomgeving die niet direct onder één product vallen, zoals bootwrakken of weesboten.

Vervolgacties zijn afhankelijk van de aard en ernst van de overtreding. In eerste instantie wordt geprobeerd om in gesprek te komen en naleving te stimuleren. Als dit niet het gewenste effect heeft, dan kan een formeel handhavingstraject volgen. Alle constatering en eventuele vervolgstappen worden verwerkt in het zaaksysteem (RxMission of OpPad).

## **5.3 Werkwijze binnen het Veiligheidsdomein**

Toezicht binnen het veiligheidsdomein richt zich op het naleven van regels die bijdragen aan een veilige, ordelijke en leefbare samenleving. Het gaat hierbij om naleving van de APV en bijzondere wetten zoals de Alcoholwet en Wet op de kansspelen. Gemeente Westland zet hiervoor de toezichthouders openbare ruimte (Boa's) in, evenals specialistische toezichthouders waar nodig. Zo controleren bouwtoezichthouders bijvoorbeeld de constructieve veiligheid bij evenementen en zijn er themaspecialisten bij de Boa's.

### **5.3.1 Toezicht op vergunningen, ontheffingen en meldingen**

Het toezicht op vergunningen, ontheffingen en meldingen vindt in het veiligheidsdomein plaats bij de producten op basis van de APV en bijzondere wetten. De aanleiding voor de controle is hierbij dus een verleende vergunning of ontheffing, of een binnengekomen melding. Daarnaast kunnen signalen over niet-naleving of eventuele risico's op thema's zoals ondermijning ook de reden zijn om een controle uit te voeren.

Voorafgaand aan het toezicht wordt beoordeeld welke potentiële risico's er bestaan met betrekking tot openbare ordeverstoringen, overlast of onveilige situaties. De toezichthouder bestudeert de beschikbare

informatie, stemt intern af en betreft waar nodig samenwerkingspartners zoals de politie of Veiligheidsregio Haaglanden (zie bijlage 7.1 voor een totaaloverzicht).

Het toezicht wordt doorgaans uitgevoerd door de Boa's en kan zowel voorafgaand aan, als tijdens of na afloop van de activiteit plaatsvinden. Overtredingen worden waar mogelijk ter plaatse besproken en opgelost, echter vragen overtredingen met risico's voor de openbare orde of veiligheid (zoals brandgevaar of geweld) om direct handhavend optreden. In dergelijke gevallen is er minder ruimte voor overleg.

De toezichtacties worden geregistreerd in het gemeentelijk zaaksysteem of via een coördinator Boa in het zaaksysteem dat in beheer is bij de politie (Citrix). Bij meldingen wordt de melder geïnformeerd over de afhandeling. Het bestuur en de burgemeester worden op de hoogte gehouden van de belangrijke dossiers. Ook ontvangen zij jaarlijks een rapportage met de resultaten en uitgevoerde werkzaamheden.

### **5.3.2 Projectmatig en signaalgestuurd toezicht**

Toezicht binnen het veiligheidsdomein vindt ook plaats op basis van klachten en signalen uit de samenleving, via portalen (BinnenBeter en BuitenBeter), e-mail, telefoon of gesprekken met inwoners. Deze worden beoordeeld op prioriteit (zie hoofdstuk 2) en context. De Boa's en/of toezichthouders treden vervolgens zelfstandig of in kleine teams op, vaak in een (dorps)kern of bij een specifieke locatie. Dit type toezicht is reactief en varieert van eenmalige controles tot herhaalde bezoeken bij aanhoudende overlast.

Daarnaast is er een categorie signalen die een zwaarder karakter heeft. Informatie uit leefbaarheidskringen en overlegstructuren zoals het LSO wijst vaak op ernstige problematiek. Het gaat om thema's zoals ondermijning, problemen met- of bij jeugd en verstoringen van de openbare orde en/of veiligheid. Deze signalen leiden vrijwel altijd tot directe inzet en kunnen gezien worden als projectmatig toezicht. Dit zijn toezichtacties die breder zijn van opzet, intensiever worden voorbereid en vaak integraal worden uitgevoerd. Voorafgaand worden de risico's samen in kaart gebracht. Zo vindt er afstemming plaats met interne specialisten die verantwoordelijk zijn voor bijkomende problemen, zoals een toezichthouder bouw of BRP. Daarnaast worden de relevante samenwerkingspartners betrokken, denk aan de politie of bureau HALT. Tijdens de uitvoering werken de toezichthouders vanuit verschillende disciplines samen, ieder vanuit de eigen rol en bevoegdheden. Dit zorgt voor een volledig beeld en vergroot de effectiviteit.

Alle projectmatige en signaalgestuurde toezichtacties worden vastgelegd in de daarvoor geldende systemen. Wanneer nodig volgt een aanvullende rapportage ter ondersteuning van de juridische handhaving. De projecten worden jaarlijks opgenomen in het uitvoeringsprogramma (of iets vergelijkbaars).

### **5.3.3 Surveillance (verboden, geboden en constateringen)**

Surveillance vormt het grootste deel van de dagelijkse werkzaamheden van de Boa's. Zij zijn zichtbaar aanwezig in de openbare ruimte en houden toezicht op uiteenlopende thema's zoals verkeer, dierenoverlast, afval en het gebruik van de openbare ruimte.

De inzet van de Boa's tijdens surveillance is deels thematisch, met een specialist of senior per thema. Voor een aantal thema's, zoals verkeer, jeugd en hondenoverlast wordt op jaarbasis een vaste hoeveelheid inzet bepaald, afgestemd op de prioriteiten (hoofdstuk 2). Daarnaast kunnen signalen van inwoners, wijkteams of gemeentelijke analyses aanleiding zijn tot extra aanwezigheid.

De aard van surveillance werkzaamheden vraagt vaak om direct handelen. Hierbij worden de meeste overtredingen, zoals verkeersovertredingen, direct beboet. Bij het surveilleren richten de Boa's zich ook op het signaleren van structurele problemen. Dit wordt geregistreerd, intern gedeeld door de coördinatoren en kan leiden tot projectmatige inzet of beleidsmatige opvolging.

### **5.4 Werkwijze binnen het Sociaal Maatschappelijk domein**

Toezicht binnen het sociaal maatschappelijk domein richt zich enerzijds op het rechtmatig gebruik van voorzieningen uit de Wmo, Jeugdwet en Participatiewet. Hierbij ligt de focus bij de Wmo en Jeugdwet op zorgaanbieders, en bij de Participatiewet op uitkeringsgerechtigden. Anderzijds is er ook toezicht op de naleving van wetten zoals de Leerplichtwet, Wet gemeentelijke schuldhulpverlening, Wet goed verhuurderschap, BRP en Wet inburgering. Het doel hiervan is het waarborgen van rechten door het naleven van plichten.

Door de vaak complexe, individuele dossiers vraagt dit domein om meer onderzoek, evenals een zorgvuldige en mensgerichte aanpak. Toezicht in het sociaal maatschappelijk domein is daarom ook voor een significant deel administratief van aard. De consultants, beleidsadviseurs, contractbeheerders

en zorgregisseurs signaleren mogelijke misstanden, waarbij de formele toezichthouders deze onderzoeken indien nodig.

#### **5.4.1 Toezicht op beschikkingen, maatschappelijke voorzieningen en wettelijke plichten**

Na een formele aanvraag voor ondersteuning of een voorziening houdt gemeente Westland toezicht op de naleving van de voorwaarden uit de beschikking en het waarborgen van de rechten en plichten. In bijlage 7.5 is een totaaloverzicht te vinden van alle wettelijke kaders waarop toezicht wordt gehouden. De nadruk ligt op rechtmatigheid, waarbij vragen worden gesteld als:

- Wordt de ondersteuning correct gebruikt en is er geen sprake van misbruik van de publieke middelen?
- Worden de plichten nageleefd en de rechten gewaarborgd?

Toezicht wordt voorbereid door met een dossieranalyse, waarbij de toezichthouder relevante stukken doorneemt en signalen analyseert die kunnen wijzen op afwijkend gebruik. Indien nodig vindt overleg plaats met consultants of beleidsadviseurs over proportionaliteit, inzet en mogelijk maatregelen. Het 'toezicht' is dus zoals eerder aangegeven vooral administratief van aard, bijvoorbeeld door het controleren van declaraties, verantwoordingen en patronen. Echter vinden in het verlengde hiervan ook fysiek toezicht plaats, zoals een huisbezoek of keukentafelgesprek. Dit gebeurt aangekondigd of onaangekondigd, afhankelijk van het signaal en de context.

Bevindingen worden vastgelegd in het cliëntvolgsysteem (Suite). Bij vermoedens van misbruik of het niet nakomen van plichten volgt nader onderzoek. Waar nodig kan de beschikking worden herzien of ingetrokken, waarbij terugvordering of juridische handhaving kan volgen. Resultaten worden jaarlijks intern gerapporteerd, en soms (zoals bij PGB) ook landelijk verantwoord.

#### **5.4.2 Signaalgestuurd toezicht**

Naast het reguliere toezicht op beschikkingen en voorzieningen voert gemeente Westland ook signaalgestuurd toezicht uit. Aanleidingen zijn signalen van inwoners, consultants, zorgaanbieders, woningcorporaties, onderwijsinstellingen, overige samenwerkingspartners of eigen medewerkers. Deze signalen kunnen wijzen op mogelijk misbruik, stapeling van voorzieningen, onrechtmatige declaraties, niet-geleverde zorg, verzuim of het niet deelnemen aan trajecten zoals inburgering of schuldhulpverlening.

Voorafgaand aan het toezicht worden de signalen gewogen, waar nodig in overleg met een consultant. Hierbij wordt beoordeeld of de inzet van toezicht proportioneel en haalbaar is. Bij signalen die wijzen op structureel of ernstig misbruik, wordt een juridisch adviseur ingeschakeld voor overleg over eventuele sancties. De uitvoering van signaalgestuurd toezicht varieert van een administratieve controle tot huisbezoek, afhankelijk van aard en ernst van het signaal. Hierbij staat het herstellen van rechtmatigheid centraal, met aandacht voor de menselijke maat.

Alle bevindingen worden verwerkt in Suite (en/of de systemen van partners). In sommige gevallen wordt het signaal besproken in een integraal overleg (zoals het Overleg Rechtmatigheid), waarna wordt besloten over eventuele vervolgstappen, zoals terugvordering of een melding doen bij een externe toezichthouder of opsporingsinstantie.

#### **5.4.3 Signaleren, samenwerking en toezicht op instanties**

In verschillende gevallen ligt het mandaat om daadwerkelijk op te treden niet bij de gemeentelijke toezichthouder zelf, maar bij een andere instantie of een regionaal samenwerkingsverband. Zo ligt het toezicht op de kwaliteit van zorg (Wmo) bij de GGD Haaglanden, en het toezicht op jeugdzorgkwaliteit en calamiteiten bij de Inspectie Gezondheidszorg & Jeugd (IG&J).

Toezicht in het sociaal maatschappelijk domein richt zich daarom ook op het herkennen en doorgeven van signalen. Deze kunnen voortkomen uit gesprekken, dossieranalyses, huisbezoeken, contact met aanbieders of meldingen van partners zoals scholen, woningcorporaties of wijkverpleegkundigen. Signalen die wijzen op mogelijk misbruik, niet-geleverde zorg of onveilige situaties worden waar nodig doorgegeven aan de juiste samenwerkingspartner (zie bijlage 7.1 voor een totaaloverzicht).

Toezichthouders uit dit domein nemen ook deel aan projectmatig toezicht, zoals integrale WCT-acties, waarbij bijvoorbeeld BRP-controles worden ingezet bij vermoedens van overbewoning of andere gecombineerde toezichtacties met een sociaal of zorgcomponent.

### **5.5 Integraliteit**

Hoewel toezicht binnen gemeente Westland is georganiseerd per domein wordt het in de praktijk al vaker integraal uitgevoerd. Effectief toezicht vraagt om samenwerking tussen de verschillende gemeentelijke disciplines. Denk bijvoorbeeld aan de werkzaamheden rondom WCT of LSO, waar toezichthouders uit verschillende domeinen gezamenlijk optreden bij complexe casuïstiek.

Toezicht is daarmee niet alleen een vakinhoudelijke taak, maar ook een verbindende functie binnen het gemeentelijk handelen. Toezichthouders zijn zichtbaar in de samenleving, treden op namens gemeente Westland en vormen vaak het eerste gezicht naar inwoners en ondernemers. Juist daarom is het van belang om te werken vanuit gedeelde uitgangspunten en waar mogelijk op te trekken als één overheid, zeker bij complexe problemen.

## 6. Handhaven

Handhaving is de derde kerntaak en vaak het sluitstuk van toezicht en signalering. Het gaat om daadwerkelijk optreden bij overtredingen, door gemeente Westland zelf of in samenwerking met samenwerkingspartners zoals de politie en het OM. Zie bijlage 7.1 voor een totaaloverzicht van alle samenwerkingspartners. Wanneer een samenwerkingspartner een actieve rol heeft in toezicht, maar vooral ook bij het (strafrechtelijk) handhaven, is deze strategie op de nodige elementen met deze partners afgestemd.

Handhaving is het meest ingrijpende middel dat gemeente Westland kan inzetten om de naleving van wet- en regelgeving af te dwingen. Hierin is handhaven geen doel op zich, maar een middel om de maatschappelijke normen te beschermen. De bevoegdheden voor handhavend optreden zijn binnen gemeente Westland verdeeld over het college van burgemeester en wethouders en de burgemeester als zelfstandig bestuursorgaan. In dit hoofdstuk is te lezen hoe handhaving in gemeente Westland is vormgegeven. Hierbij wordt toegelicht welke uitgangspunten leidend zijn, welke middelen gelden en hoe keuzes worden gemaakt op het gebied van bijvoorbeeld proportionaliteit, maar ook communicatie en samenwerking.

### 6.1 Uitgangspunten

#### Rechtmatigheid, gelijkheid en betrouwbaarheid

Gemeente Westland handelt rechtmatig, op basis van geldende wet- en regelgeving (legaliteitsbeginsel) en de verplichting om op te treden bij overtredingen (beginselplicht tot handhaven). Handhaving bevestigt de geldigheid van de regels en benadrukt het gezag van wet- en regelgeving. Wordt er niet opgetreden bij overtredingen, dan tast dit niet alleen de geloofwaardigheid van de overheid aan, maar ook die van de regels zelf.

Rechtsgelijkheid is belangrijk voor zorgvuldige en eerlijke handhaving. Bij handhaving wordt in vergelijkbare situaties wordt op vergelijkbare wijze opgetreden, ongeacht wie de overtreder is (gelijkheidsbeginsel). Dit voorkomt willekeur en zorgt voor voorspelbaarheid en duidelijkheid richting inwoners en ondernemers.

Handhavers handelen vanuit een duidelijke juridische opdracht en leggen op transparante wijze uit wat wel en niet tot hun verantwoordelijkheid behoort. Dit sluit aan bij de rol van gemeente Westland en dus de rolzuiverheid. Handhaving gaat niet alleen om het naleven van de regels, maar ook om het uitstralen waar gemeente Westland voor staat: legitimiteit en normbepalend handelen.

#### Evenredig en proportioneel

Gemeente Westland volgt de algemene beginselen van behoorlijk bestuur. Dit vraagt om een zorgvuldige belangenafweging, waarbij de maatregelen in verhouding moeten staan tot de aard en ernst van de overtreding en de gevolgen voor de overtreder (evenredigheidsbeginsel). Gemeente Westland hanteert daarom een zogenoemde escalatieladder. Dit houdt in dat eerst gekeken wordt of een informele of lichte interventie effectief kan zijn, zoals een waarschuwing of hersteltermijn. Blijkt dit niet het geval, dan worden zwaardere maatregelen ingezet, zoals dwangsommen of bestuursdwang. Deze opbouw voorkomt onnodige escalatie en sluit aan bij het principe 'zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig'. Bij ernstige risico's voor bijvoorbeeld de veiligheid of gezondheid kan gemeente Westland besluiten direct in te grijpen met zwaardere handhavingsmiddelen. Ongeacht het middel blijft de inzet in ieder geval altijd uitlegbaar, goed onderbouwd en juridisch toetsbaar.

#### Maatwerk en menselijke maat

Hoewel regels voor iedereen gelden, is geen enkele situatie hetzelfde. Soms vraagt een overtreding hierdoor om een benadering die rekening houdt met persoonlijke omstandigheden of de bredere context. De menselijke maat betekent niet dat regels worden genegeerd, maar dat binnen de wettelijke kaders zorgvuldig wordt gekeken naar wat passend is. Gemeente Westland erkent dat maatwerk spanningen kan opleveren met rechtsgelijkheid. Juist daarom is het extra belangrijk om gemaakte keuzes helder en transparant te motiveren zodat willekeur voorkomen wordt.

De menselijke maat speelt vooral in het sociaal maatschappelijk domein een grote rol, omdat sanctioneren hier vaker tot ongewenste situaties kan leiden. Maar ook binnen het ruimtelijk en veiligheidsdomein kan een contextbewuste aanpak leiden tot betere resultaten en rechtvaardigere uitkomsten.

### Preventieve werking

Handhaving is niet alleen gericht op het corrigeren van overtredingen, maar ook op het voorkomen van herhaling. Preventie begint met duidelijke regels en goede voorlichting. Maar ook handhaving zelf heeft een preventieve werking: door zichtbaar en consequent op te treden, maakt gemeente Westland duidelijk wat wel en niet acceptabel is in de samenleving.

Gedragsverandering ontstaat niet alleen door te straffen. Juist het bieden van ruimte voor herstel of het aangaan van een gesprek stimuleert de bewustwording en eigen verantwoordelijkheid. Door het actief aanspreken van inwoners en ondernemers over hun eigen rol, groeit de bewustwording over de geldende wet- en regelgeving en dus het zelfregulerend vermogen.

### 6.2 Sanctiestrategie

Sancties zijn juridische middelen die worden ingezet om overtredingen aan te pakken. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen herstelsancties en bestraffende sancties. Herstelsancties zijn bedoeld om een overtreding te laten beëindigen of ongedaan te maken, zoals een last onder dwangsom of bestuursdwang. Bestraffende sancties zijn bedoeld om de overtreder te straffen en leed toe te voegen, zoals een bestuurlijke boete. Dit is een directe geldstraf waarvoor een expliciete wettelijke grondslag vereist is.

Welke sanctie wordt ingezet, hangt af van de aard en ernst van de overtreding. Bij lichte overtredingen of eerste incidenten kan een bestuursrechtelijke aanpak (herstelsancties) volstaan. Hierbij zet gemeente Westland herstelsancties of bestuurlijke boetes in om naleving te bevorderen zonder tussenkomst van de strafrechter. Ernstige of opzettelijke overtredingen kunnen aanleiding zijn om het strafrecht in te schakelen, bijvoorbeeld met een proces-verbaal. In dit geval beoordeelt het OM of strafvervolgning wordt ingesteld en welke straf passend is.

Het doel van de sanctiestrategie is om in elke situatie een passende maatregel te kiezen die zo effectief mogelijk is voor het beëindigen van de overtreding en het voorkomen van herhaling.

#### 6.2.1 Handhavingsmiddelen en interventies

Gemeente Westland beschikt over diverse handhavingsinstrumenten. Deze worden ingezet op basis van wettelijke bevoegdheden, beleidskaders en de specifieke omstandigheden. Het doel is altijd om de overtreding te beëindigen, de rechtmatige situatie te herstellen én herhaling te voorkomen.

Zoals gezegd is handhaving een uiterst middel, waarbij gemeente Westland dit instrument inzet om tot een duurzame oplossing te komen. Dit betekent dat waar mogelijk eerst wordt ingezet op alternatieve interventies om naleving te bevorderen, zonder direct formeel te sanctioneren. Denk hierbij aan een zogenaamd STOP-gesprek, het bespreekbaar maken van de strijdigheid of het aanbieden van herstel-mogelijkheden. Dergelijke interventies hebben geen formele wettelijke basis, maar kunnen in de praktijk effectief zijn om gedrag bij te sturen en escalatie te voorkomen.

Welke interventie of sanctie wordt ingezet, wordt bepaald aan de hand van het totaalbeeld van de feiten en omstandigheden. Deze keuze wordt zorgvuldig gemotiveerd op basis van objectieve criteria, zoals de ernst, opzet, kans op herhaling en context.

Hieronder volgt een overzicht van de formele handhavingsinstrumenten en alternatieve interventies. Een verdere toelichting van elk handhavingsinstrument is terug te vinden in bijlage 7.7.

Formele handhavingsinstrumenten	Alternatieve interventies
Last onder dwangsom	Waarschuwen
Last onder bestuursdwang	Mediation
Intrekken van vergunning/ontheffing	STOP-gesprek
Intrekken van sociale voorziening	Keukentafelgesprek
Sluiting van een inrichting/pand	Preventieve maatregelen (informeel contact, voorlichting)
Spoedeisende bestuursdwang	
Preventieve last onder dwangsom / bestuursdwang	
Bestuurlijke boete	
Proces-verbaal en strafrechtelijke afhandeling	
Gebiedsverbod of gebiedsgebod	

Waarschuwingsbrief	
Beëindigen van een contract van dienstverlening (Wmo of Jeugdwet)	
Terugvorderen van reeds verstrekte gelden	
Uitsluiten van aanbieders (Wmo, Jeugdwet, inburgeringsonderwijs) voor toekomstige inkoopprocedures	

### 6.2.1.1 Afwegingscriteria

Gemeente Westland handelt bij het handhavend optreden zorgvuldig, evenredig en proportioneel. Om te bepalen welk handavingsinstrument passend is, wordt een afweging gemaakt aan de hand van objectieve, inhoudelijke en contextuele criteria. Deze zorgen ervoor dat gemeente Westland rechtmatig, doelgericht en effectief optreedt.

#### Ernst en aard van de overtreding

De zwaarte van de overtreding is bepalend voor de keuze van het handavingsinstrument. Hierbij wordt onder meer gekeken naar het soort regel dat is overtreden, de opzettelijkheid, de duur van de overtreding en of er sprake is van acute risico's voor de veiligheid, gezondheid of leefbaarheid. Ernstige overtredingen, zoals brandgevaar of de lozing van gevaarlijke stoffen, vragen bijvoorbeeld om direct en krachtig in te grijpen.

#### Kans op herhaling

Indien aannemelijk is dat de overtreder de overtreding zal herhalen, of wanneer eerdere afspraken niet zijn nageleefd kan een zwaarder handavingsinstrument worden ingezet. Zo vraagt structureel of hardnekkig gedrag om maatregelen die zowel corrigerend als preventief werken tegen herhaling.

#### Impact op de omgeving

De gevolgen van de overtreding op de directe leefomgeving worden meegewogen. Zo kan eenzelfde type overtreding in het centrum van een dorpskern een andere aanpak vergen dan in het buitengebied. Zo wordt bij overtredingen met veel maatschappelijke impact eerder gekozen voor een krachtige aanpak.

#### Houding van de overtreder

Het gedrag en de houding van de overtreder telt mee. Bij overtreders die aanspreekbaar zijn, bereid zijn tot herstel en bewust zijn van hun gedrag kan een lichte(re) maatregel volstaan. Daarentegen kan onwil of ontwijkend gedrag aanleiding zijn tot een zwaardere maatregel. Zo krijgt een meewerkende overtreder vaak eerst een waarschuwing, terwijl een volhardende overtreder direct een dwangsom riskeert.

#### Specifieke beleidsdoelen

Handhaving kan strategisch worden ingezet om de bredere beleidsdoelen te ondersteunen, zoals het tegengaan van ondermijning of het beschermen van kwetsbare wijken. Dit versterkt de legitimiteit en doelgerichtheid van het optreden. Ter illustratie kan de burgemeester in een kwetsbare wijk waar mogelijk drugshandel plaatsvindt een pand sluiten niet alleen vanwege een druggerelateerde overtreding zelf, maar ook op basis van andere overtredingen ter bescherming van de leefbaarheid en ter bestrijding van ondermijning.

#### Belangen van kwetsbare doelgroepen

De aanwezigheid van kwetsbare personen – zoals kinderen, ouderen of zorgbehoevenden – vraagt om extra zorgvuldigheid in de afwegingen. Handhaving moet in dergelijke gevallen niet leiden tot verdere schade of escalatie. Tegelijkertijd vraagt de situatie juist om krachtig optreden om misbruik door derden te voorkomen en de kwetsbare groepen te beschermen. Maatwerk en morele afweging zijn hierbij cruciaal. Zo treedt gemeente Westland bij signalen van uitbuiting in een zorgwoning op tegen de exploitant, met oog voor de bescherming van kwetsbare bewoners.

### 6.2.1.2 Handhavingmatrix

Gemeente Westland maakt gebruik van een handhavingmatrix. Hierin is per type overtreding aangegeven welk instrument wordt ingezet. Dit is afhankelijk van ernst, risico en context (zie paragraaf 6.2.1.1). De matrix is een hulpmiddel voor de uitvoering en een toetsingskader voor bestuurlijke afwegingen. Na vaststelling van voorliggende strategie wordt verder gewerkt aan een actualisatie van de handhavingmatrix. Tot de vaststelling van een geactualiseerde handhavingmatrix blijft de huidige matrix (tabel Dwangsom hoogte en lengte begunstigingstermijnen uit BIJLAGE E: Handhaving Sanctiestrategie Westland 2021 en bijhorend Protocol overtredingen van de Uitvoerings- en Handhavingstrategie 2022–2025 Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH)) van kracht.

### **LHSO voor representatieve taken**

In aansluiting op landelijke ontwikkelingen heeft gemeente Westland de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO) vastgesteld voor de zogenoemde representatieve taken in de handhaving. Concreet betekent dit dat voor de handhavingstaken op het gebied van omgevingsrecht (ook namens partners) de LHSO als leidraad geldt.

#### **6.2.1.3 Gedoogstrategie**

In uitzonderlijke gevallen kan gemeente Westland besluiten (tijdelijk) niet handhavend op te treden, oftewel te gedogen. Gedoogbesluiten worden enkel genomen indien:

- er sprake is van overgangsrecht of beleidsontwikkeling in transitie;
- handhavend optreden leidt tot onevenredige schade;
- er geen onmiddellijk gevaar voor de fysieke of sociale leefomgeving bestaat;
- afstemming met betrokken instanties plaatsvindt (onder andere bij milieu, veiligheid of strafrechtelijke componenten).

Om tot een gedoogbesluit te komen zijn er een aantal randvoorwaarden:

- gedoogbeleid is nadrukkelijk geen standaardmiddel en vereist zorgvuldige motivering;
- gedoogbesluiten worden schriftelijk vastgelegd en waar nodig gecommuniceerd naar betrokken partijen;
- gedoogbesluiten zijn geen besluiten in de zin van artikel 1:3 Awb<sup>15</sup> met als gevolg dat gemeente Westland te allen tijde kan beslissen de gedoogsituatie te beëindigen

#### **6.3 Werkwijze in het ruimtelijk domein**

Veel overtredingen in het ruimtelijk domein, zoals illegale bouw, strijdig gebruik of milieuschade, hebben directe gevolgen voor de leefomgeving. Gemeente Westland heeft een beginselplicht tot handhaven, maar hanteert binnen dit kader een risicogerichte aanpak. Dit betekent dat handhavend wordt opgetreden aan de hand van de prioritering. Deze handhaving kan plaatsvinden op basis van meldingen, toezichtsignalen en inspecties.

De uitkomst van de risicoanalyse bepaalt dus de prioriteit van de inzet. Grofweg kan gesteld worden dat een hoge prioritering leidt tot directe inzet, terwijl bij lagere prioriteiten een formeel handhavingsverzoek of uitzonderlijke omstandigheden pas aanleiding zijn voor directe inzet. De prioritering per taakveld staat in hoofdstuk 2.3.1, terwijl de volledige lijst op dossierniveau in bijlage 7.3 terug te vinden is.

De invoering van de Omgevingswet en Wkb hebben gezorgd voor een veranderend speelveld van handhavend optreden. Gemeente Westland stemt daarom af met samenwerkingspartners en werkt aan nieuw beleid. Binnen dit domein ligt de focus op het inzetten van herstelsancties zoals een last onder dwangsom of bestuursdwang, met als uiterste middel het intrekken van de vergunning of strafrechtelijk optreden.

#### **6.4 Werkwijze in het veiligheidsdomein**

In het veiligheidsdomein staat het waarborgen van de openbare orde en leefbaarheid centraal. Dit domein kent een breed scala aan dossiertypen, variërend van ondermijnende criminaliteit tot parkeeroverlast. Dit betekent ook dat er diverse sanctiemiddelen ingezet kunnen worden. Handhaving binnen het veiligheidsdomein richt zich verder onder andere op evenementen, horeca, samenscholing, drugscriminaliteit en wapengeweld.

De inzet binnen dit domein is vaak integraal en gebiedsgericht. Dit betekent dat in samenwerking met de politie, toezichthouders, Boa's, aangevuld met partners zoals jongerenwerk, handhavend wordt opgetreden. Afhankelijk van de aard en urgentie van de overtreding worden een passend handhavingsmiddel ingezet, zoals een waarschuwing, exploitatievoorwaarden, bestuursdwang, sluiting van het pand, gebiedsverbod of strafrechtelijk optreden.

Een deel van de veiligheidsdossiers vragen om een thematische of projectmatige aanpak. Dit op basis van een risicoanalyse. De prioritering per categorie staat in de tabel in hoofdstuk 2.3.1, de volledige lijst in bijlage 7.3.

#### **6.5 Werkwijze in het sociaal maatschappelijk domein**

In het sociaal maatschappelijk domein is de aanpak zorgvuldig en afgestemd op de situatie van de inwoner, in nauwe samenwerking met partners zoals het Sociaal Kernteam, Vitis Welzijn en de GGD.

---

<sup>15</sup>Jurisprudentie

Wanneer sprake is van opzettelijk of herhaald misbruik of het structureel negeren van wettelijke plichten, is het optreden stevig en doortastend. Strafrechtelijke handhaving via een Boa is mogelijk bij fraude of bij structurele en opzettelijke schending van wettelijke plichten.

Gemeente Westland formuleert (of actualiseert) beleidsmatige uitgangspunten voor maatwerk, zoals het inzetten van voorlichting, gesprekken en herstelmaatregelen vóórdat boetes of terugvorderingen worden opgelegd. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een betere borging van mandatering, registratie en rapportage van toezicht en handhaving. In de beleidsperiode 2026–2029 ligt de focus op standaardisering van werkprocessen en het meetbaar maken van resultaten.

Ook het sociaal maatschappelijk domein kent een prioritering op basis van de risico's. De prioritering per taakveld is opgenomen in hoofdstuk 2.3.1, de volledige lijst staat in bijlage 7.3. Omdat een risico-gestuurde aanpak binnen het sociaal maatschappelijk domein relatief nieuw is, volgt er bij de uitvoering nauwgezette monitoring en waar nodig bijsturing.

## 6.6 Integraliteit

Handhaving is een onlosmakelijk onderdeel van de bredere keten met vergunningverlening en toezicht. Gemeente Westland kiest voor een integrale en duurzame benadering, waarin de domeinen in verbinding staan, informatie wordt gedeeld, de capaciteit wordt gebundeld en er wordt gehandeld vanuit een totaalbeeld. Zoals is toegelicht in deel I, vragen maatschappelijke opgaven om een domeinoverstijgende benadering waarin regels uit het sociaal maatschappelijk, ruimtelijk en veiligheidsdomein elkaar raken en versterken.

Een integrale werkwijze biedt:

- meer zicht op de samenhang van problemen en belangen;
- effectievere en beter onderbouwde maatregelen;
- een overheid die door inwoners en ondernemers als één geheel wordt ervaren;
- snellere bijsturing en leervermogen.

Zo draagt handhaving bij aan een veilige, leefbare en toekomstbestendige leefomgeving, waarin gemeente Westland als één overheid optreedt die integraal en samenhangend te werk gaat.

## 7. Bijlagen

### 7.1 Overzicht samenwerkingspartners

Samenwerkingspartner	Doel van de samenwerking
Ambulancezorg Haaglanden/ RAV	Samenwerking bij veiligheidsincidenten, zorgmeldingen en persoonsgerichte aanpak (via Veiligheidsregio Haaglanden of direct bij casuïstiek).
Belastingdienst/ FIOD	Samenwerking bij toezicht op woonfraude, bijstandsfraude, inkomensstoetsen en ondermijning.
Boa's van andere gemeenten of de omgevingsdienst	Integrale handhaving in regio's, zoals bij recreatiegebieden of grensoverschrijdende dossiers.
Commissie Omgevingskwaliteit	Advies bij vergunningsaanvragen op de welstand en beoordeling van bouwplannen en monumenten.
GGD/ GHOR Haaglanden	Samenwerking bij publieke gezondheid, Wmo, jeugdzorg, verslavingszorg, huisvesting en spoedhulp.
HEIT	Multidisciplinaire samenwerking in de aanpak van economische ondermijning.
Hoogheemraadschap van Delfland	Samenwerking bij waterveiligheid en ruimtelijke ontwikkelingen en aanvragen nabij watergangen.
IND/ COA	Bij casussen rondom inburgering, illegaal verblijf of opvang.
Jeugdbescherming West	Jeugdbescherming West werkt samen met gemeente Westland binnen het Sociaal Kernteam om kwetsbare kinderen en gezinnen integraal te ondersteunen en beschermen.
Jeugdbeschermingstafels Haaglanden (Raad voor de Kinderbescherming)	Jeugdbescherming en afstemming over interventies bij jongeren en gezinnen.
Lokale ondernemers	Gemeente Westland werkt samen met lokale ondernemers via het Keurmerk Veilig Ondernemen om toezicht en handhaving te verbeteren en zo de veiligheid te vergroten.

<b>Netbeheerders/ nutsbedrijven</b>	Voor controles op onrechtmatige aansluitingen en gevaarlijke situaties (bijv. hennepsteelt).
<b>Omgevingsdienst Haaglanden</b>	Verantwoordelijk voor de milieutaken in het fysieke domein, waaronder energie, geluid en bodem. Structurele samenwerking bij dergelijke casuïstiek.
<b>Onderwijsinstellingen/ Leerplicht-ambtenaren</b>	Voor leerplichtcontroles, verzuim, zorgstructuren en jongerenaanpak.
<b>Openbaar Ministerie (OM)</b>	Juridische afstemming en strafrechtelijke handhaving (bijv. de Omgevingswet, ondermijning, jeugd, zorgfraude).
<b>Patijnenburg (verbonden partij)</b>	Een sociaal gemeentelijk werkbedrijf dat zich richt op re-integratie en het bieden van ontwikkelkansen aan mensen die ondersteuning nodig hebben om hun plek in de samenleving te vinden.
<b>Politie</b>	Samenwerking bij toezicht en handhaving, opsporing, openbare orde, veiligheidsincidenten, jeugdzorg en ondermijning.
<b>Provincie Zuid-Holland</b>	Afstemming bij regionale opgaven, ruimtelijke ordening, natuurbescherming, monumentenzorg en toezicht op gemeentelijk beleid.
<b>Reclassering/ DJI</b>	Voor toezicht op ex-gedetineerden en gedragsinterventies.
<b>Regionale wooncoöperaties/ huurverenigingen</b>	Samenwerking bij aanpak woonfraude, zorgbehoevende huurders, overlast en herhuisvesting.
<b>RIEC</b>	Informatie-uitwisseling en coördinatie bij ondermijning en georganiseerde criminaliteit.
<b>Rijksinspecties (zoals SZW, NVA, ILT, IGJ, NZa)</b>	Samenwerking bij toezicht en handhaving van landelijke wetgeving op thema's zoals arbeid, voedselveiligheid, leefomgeving, zorg en vervoer.
<b>SKT (verbonden partij)</b>	Samenwerking voor het aanbieden van jeugdhulp.
<b>Sociaal wijkteam</b>	Samenwerking voor signalering, casusoverleg, Wmo en jeugdzorg.
<b>SVB</b>	Samenwerking in het sociaal maatschappelijk domein bij uitkeringen, AIO en kinderopvang.
<b>UWV</b>	Afstemming over arbeidsparticipatie, uitkeringen en controle op rechtmatigheid.
<b>Veilig Thuis Haaglanden</b>	Afstemming bij signalen van huiselijk geweld, kindermishandeling, en integrale jeugdaanpak.
<b>Veiligheidsregio Haaglanden/ Brandweer</b>	Voor crisisbeheersing, brandveiligheid, evenementenveiligheid en integrale controles.
<b>Vitis Welzijn</b>	Vitis Welzijn werkt samen met gemeente Westland door buurtinformatiepunten en vrijwillige huisbezoeken te organiseren, waarbij gemeentelijke doelgroepen vroegtijdig signaleren, ondersteunen en doorverwijzen binnen het sociaal maatschappelijk domein.
<b>Vluchtelingenwerk Westland</b>	Gemeente Westland en VluchtelingenWerk Westland werken samen door praktische ondersteuning, coördinatie en integratieprojecten te organiseren om vluchtelingen effectief te begeleiden naar zelfstandigheid.
<b>Zorgaanbieders</b>	Leveren in opdracht van gemeente Westland ondersteuning en zorg aan inwoners die via de Wmo hulp nodig hebben in het dagelijks leven.
<b>Overige samenwerkingspartners</b>	Flexibele of incidentele samenwerking met diverse regionale en lokale partijen, afhankelijk van het type overtreding, de doelgroep of beleidsopgave.

## 7.2 Doelstellingen gekoppeld aan gemeente Westland als organisatie

De doelstellingen uit hoofdstuk 1 staan, vanwege de uitvoeringsgerichtheid en eigenaarschap, in deze bijlage gekoppeld aan de verantwoordelijke teams. Domeinoverstijgende doelstellingen binnen de organisatie komen te liggen bij het afdelingshoofd VTH en Veiligheid (vanwege de rol- en taakverdeling). Het afdelingshoofd VTH en Veiligheid is binnen gemeente Westland verantwoordelijk voor het behalen van de doelstellingen en ambities opgenomen in voorliggende strategie. Daar waar domeinspecifieke doelstellingen terugkomen bij specifieke teams, gaat dat voor domeinoverstijgende doelstellingen niet op, waardoor dit dus landt bij de het afdelingshoofd VTH en Veiligheid als eindverantwoordelijke. In bijlage 7.2.1.2 tot en met 7.2.1.6 is terug te vinden welke plek elk team heeft binnen de organisatie.

<b>Domeinoverstijgend</b>		
<b>Afdelingen</b>	<b>Eindverantwoordelijk</b>	<b>Doelstelling</b>
VTH en Veiligheid Bestaanszekerheid Samenleving Ruimtelijk Economisch Beleid	Afdelingshoofd	Resultaat en meting ten aanzien van zichtbaarheid op de juiste plekken te vergroten, prioritair te werken en projectmatig toezicht te houden waar nodig en logisch. Dit betekent dat alle toezicht- en handhavingstaken – in ieder geval voor het einde van de beleidsperiode – inzichtelijk zijn gemaakt, zijn geprioriteerd en dat de relevante werk- en procesbeschrijvingen voor de uitvoering aanwezig en up-to-date en conform dit beleid zijn (doelstelling 1)
VTH en Veiligheid Bestaanszekerheid Samenleving Ruimtelijk Economisch Beleid	Afdelingshoofd	Westland streeft naar voorspelbare processen en tevreden aanvragers (doelstelling 2)
VTH en Veiligheid Bestaanszekerheid Samenleving Ruimtelijk Economisch Beleid	Afdelingshoofd	Westland wil de effectiviteit van haar inzet inzichtelijk maken en waar nodig bijsturen (doelstelling 3)
VTH en Veiligheid Bestaanszekerheid Samenleving Ruimtelijk Economisch Beleid	Afdelingshoofd	Gemeente Westland wil maatschappelijke signalen effectief, en dus waar nodig integraal, opvolgen. Dat betekent vroeg signaleren, duidelijke afspraken maken en samenwerken volgens vaste structuren. Een integrale benadering is daarbij hét middel (doelstelling 4)
<b>Ruimtelijk domein</b>		
<b>Teams</b>	<b>Eindverantwoordelijk</b>	<b>Doelstelling</b>
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	Alle complexe bouwaanvragen (type A en B) worden minimaal één keer fysiek gecontroleerd. Ambitie: De fysieke controle vindt ook plaats op alle cruciale onderdelen, verspreid over meerdere fasen wanneer nodig, conform de nieuwe toezichtmatrix.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	Alle seizoensgebonden vergunningen fysiek gecontroleerd tijdens de vergunde periode. Ambitie: Ook alle tijdelijke vergunningen worden tijdens de vergunde periode fysiek gecontroleerd.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	Vanaf 2027 is bij 100% van de toezichttaken binnen het ruimtelijk domein inzichtelijk welke actie is ondernomen en met een jaarlijkse kwantitatieve rapportage.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	In 2026 is er een nieuwe toezichtmatrix voor het ruimtelijk domein opgesteld en in gebruik genomen.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	In 2026 geeft 70% of meer van de initiatiefnemers, die gebruikmaken van het vooroverleg, aan tevreden te zijn over het proces en de dienstverlening. Ambitie: Gemeente Westland streeft ernaar het percentage tevreden initiatiefnemers stapsgewijs te verhogen (in 2027 naar 80%, in 2028 naar 90%, met inachtneming van negatief advies).
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	In 2027 is de benodigde capaciteit voor de OTW, zowel intern als extern, inzichtelijk gemaakt.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	In 2029 kunnen initiatiefnemers online de status van hun vergunningsaanvraag volgen via een gebruiksvriendelijk portaal.

Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	Alle (door het Rijk aangedragen) thema's voor projectmatig bouwtoezicht, zoals controles op zwembaden en parkeergarages, vinden jaarlijks plaats en staan in de relevante jaarlijkse rapportages.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	In 2027 start het registeren van al het bouwtoezicht (reguliere, projectmatige én surveillance) aantoonbaar en conform beleid.
Vergunning & Handhaving	Teammanager	Alle bouw- of sloopmeldingen- of aanvragen (type A tot en met E) in het ruimtelijk domein worden, gebaseerd op risicoanalyse, tenminste jaarlijks beoordeeld conform de vastgestelde matrix en beleid.
Vergunning & Handhaving	Teammanager	In 2027 wordt verder inzichtelijk gemaakt binnen welke termijn meldingen en verzoeken in het ruimtelijk domein worden afgedaan. Daarbij is de vraag; welke termijn is wenselijk en realistisch voor het inhoudelijk behandelen van meldingen en verzoeken?
Vergunning & Handhaving	Teammanager	Alle positieve adviezen vanuit de OTW die leiden tot een aanvraag, verleent gemeente Westland binnen de wettelijke termijn.
Vergunning & Handhaving	Teammanager	Gemeente Westland verleent alle passende, ontvankelijke vergunningen.
Vergunning & Handhaving	Teammanager	Behandeling van de vergunningaanvragen met betrekking tot woningbouw gaat in behandeling vanuit de "Ja, mits"-gedachte.
Vergunning & Handhaving	Teammanager	In alle gevallen waarin participatie vereist is, controleert gemeente Westland op de inspanningsverplichting. Ambitie: Vanaf 2028 verduidelijkt gemeente Westland waar mogelijk de verplichting richting initiatiefnemers en betrokkenen, zodat naleving verbetert.
Vergunning & Handhaving	Teammanager	Vijf keer per jaar is er op hotspots projectmatig (en risicogestuurd) toezicht op parkeeroverlast, voertuigwrakken en andere verkeersovertredingen binnen de gemeentelijke bevoegdheid.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht Vergunning & Handhaving	Teammanager	Alle meldingen en verzoeken ontvangen binnen 5 dagen een reactie. Ambitie: Op alle meldingen wordt binnen 5 dagen inhoudelijk gereageerd. Ambitie: Een passende termijn voor inhoudelijke reactie bij verzoeken implementeren.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht Vergunning & Handhaving	Teammanager	Alle meldingen over de openbare ruimte worden binnen drie werkdagen in behandeling genomen. Ambitie: Het streven is om meldingen binnen 3 dagen inhoudelijk af te handelen, tenzij de aard van de melding om uitstel vraagt.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht Vergunning & Handhaving	Teammanager	In 2028 registreren betrokken teams alle handhavingssdossiers conform beleid geregistreerd.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht Vergunning & Handhaving	Teammanager	In 2028 heeft gemeente Westland de impact van de Wkb (en eventuele wijzigingen rondom private kwaliteitsborging) op de uitvoering van toezicht en handhaving volledig in kaart gebracht. Ambitie: In 2029 is deze impact in alle relevante documenten verwerkt.
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht Vergunning &	Teammanager	In 2029 is een vast aanspreekpunt aangewezen voor toezicht en handhaving op bedrijventerreinen.

Handhaving		
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	In 2029 heeft gemeente Westland vastgesteld wat onder 'effectief toezichthouden en handhaven' wordt verstaan. De definitie wordt breed gedragen en vormt een belangrijke basis voor de strategie 2030-2034.
Vergunning & Handhaving		
Ruimtelijk Juridische Zaken & Toezicht	Teammanager	In 2027 wordt de samenwerking tussen wijkmanagers en handhaving opnieuw ingericht.
Gebiedsbeheer		Ambitie: In 2028 rapporteert gemeente Westland de eerste meetbare resultaten van deze samenwerking.
<b>Veiligheidsdomein</b>		
<b>Teams</b>	<b>Eindverantwoordelijk</b>	<b>Doelstelling</b>
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Alle horecaondernemingen worden tenminste één keer per drie jaar fysiek gecontroleerd op het bezit van de juiste vergunningen en het naleven van de bijbehorende voorschriften. Ambitie: Na controle handelt de vergunninghouder van een horecaonderneming in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving. Tegenstrijdige signalen krijgen binnen twee werkdagen reactie.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Alle horecaondernemingen die zijn gecontroleerd, voldoen na eventuele herstelmaatregelen aan de relevante wet- en regelgeving.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Alle middelgrote en grote evenementenvergunningen in relatie tot feestweken, worden integraal en fysiek gecontroleerd op naleving van vergunningsvoorwaarden. Ambitie: Alle middelgrote en grote evenementenvergunningen worden integraal, fysiek gecontroleerd.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	In 2027 is een werkwijze geborgd wanneer en hoe ouders en- of voogden bij jeugd dossiers onder de 18 jaar worden betrokken. Ambitie: Het streven is om ouders en voogden in alle dossiers te betrekken.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Vanaf 2028 wordt van alle signalen over jongeren, die twee keer of vaker in aanraking zijn gekomen met de politie, beoordeeld of er sprake is van een zorgelijke situatie. Deze situaties gaat binnen 10 werkdagen formeel in behandeling.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	In 2027 is de doorontwikkeling van de leefbaarheidskringen afgerond en is deze werkwijze geïmplementeerd binnen het veiligheidsdomein en waar nodig ook domeinoverstijgend geborgd.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Elk jaar wordt door de Boa's vijf keer projectmatig toezicht (surveillance) uitgevoerd op overlast door dieren, in samenwerking met politie waar noodzakelijk.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Alle meldingen en verzoeken krijgen binnen 5 dagen reactie. Ambitie: Alle meldingen en verzoeken krijgen binnen 5 dagen reactie. Ambitie: Een passende termijn voor inhoudelijke reactie bij verzoeken implementeren.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Gemeente Westland verstrekt alle beschikkingen binnen het veiligheidsdomein binnen de wettelijke termijn. Ambitie: Gemeente Westland streeft naar zo vroeg mogelijke besluitvorming, om betrokkenen tijdig duidelijkheid te bieden.

Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Verstrekking van de beschikkingen voor evenementen worden, indien de aanvraag ontvankelijk is, gebeurt ten minste twee weken vóór aanvang van het evenement. Ambitie: Gemeente Westland wil initiatiefnemers zo vroeg mogelijk duidelijkheid geven en de rechtsbescherming van zowel initiatiefnemers als andere belanghebbende borgen, bij voorkeur eerder dan twee weken vooraf. Ambitie: Alle vergunningaanvragen met betrekking tot evenementen worden behandeld vanuit de "Ja, mits"-gedachte. Binnen de mogelijkheden wordt daarom dus actief meegedacht in oplossingen om evenementen mogelijk te maken.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Tien keer per jaar voert het Westlands Controleteam projectmatig (en risicogestuurd) integraal toezicht uit. Bijvoorbeeld op vormen van ondermijnende criminaliteit, zoals arbeidsuitbuiting, misstanden op bedrijventerreinen of bij opslagboxen.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	Vijf keer per jaar is er op hotspots projectmatig (en risicogestuurd) toezicht op parkeeroverlast, voertuigwrakken en andere verkeersovertredingen binnen de gemeentelijke bevoegdheid.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	In 2027 voeren Boa's al het toezicht (en eventuele handhaving) in de openbare ruimte, uitgevoerd, aantoonbaar en conform beleid geregistreerd. Ambitie: In 2028 is de capaciteit, beschikbaar voor surveillance door Boa's, geëvalueerd en (waar nodig) herverdeeld.
Openbare orde en Veiligheid	Teammanager	In 2028 worden alle handavingsdossiers conform beleid geregistreerd.
<b>Sociaal maatschappelijk domein</b>		
<b>Afdelingen</b>	<b>Eindverantwoordelijk</b>	<b>Doelstelling</b>
Bestaanszekerheid	Afdelingshoofd	Vanaf 2028 wordt bij alle relevante aanvragen standaard beoordeeld welke vormen van zelfredzaamheid mogelijk of beschikbaar zijn. Ambitie: In 2027 is het begrip voor elk relevant proces beschreven. In 2029 is deze benadering structureel geborgd in werkprocessen en systemen.
Bestaanszekerheid	Afdelingshoofd	In 2026 is onderzocht hoe ondersteuning in het kader van bestaanszekerheid op een integralen manier kan worden aangeboden.
Samenleving Bestaanszekerheid	Afdelingshoofd	In 2026 is het oneigenlijk gebruik van gemeentelijke- en zorgvoorzieningen per wettelijk kader gedefinieerd. Ambitie: In 2027 is hierop integraal toezicht ingericht en vanaf 2028 is er een jaarlijkse evaluatie rondom het toezicht.
Samenleving Bestaanszekerheid	Afdelingshoofd	Vanaf 2028 is er jaarlijks een representatief aantal fysieke of administratieve controles op het (oneigenlijk) gebruik van gemeentelijke- of zorgvoorzieningen (zoals Wmo en Pgb). Dit is in samenwerking met verantwoordelijke partners. Ambitie: Bij afwijkingen volgt binnen vier weken de start van een passende interventie.
Samenleving Bestaanszekerheid	Afdelingshoofd	Alle aanvragen binnen het sociaal domein krijgen, waar relevant, ook een beoordeling op doelmatigheid.

Samenleving Bestaanszekerheid	Afdelingshoofd	In 2026 heeft gemeente Westland een visiedocument waarin doelgroepen voor gemeentelijke ondersteuning in kaart zijn gebracht. Deze visie bevat doelstellingen en resultaten.
Samenleving Bestaanszekerheid Dienstverlening	Afdelingshoofd	In 2027 zijn alle gemeentelijke toezicht- en handhavingstaken binnen het sociaal domein in kaart gebracht en geprioriteerd. Ambitie: Deze prioritering wordt om het jaar herijkt op basis van (maatschappelijke) signalen.
Samenleving Bestaanszekerheid Dienstverlening	Afdelingshoofd	In 2028 zijn de gemeentelijke toezicht- en handhavingstaken binnen het sociaal domein zoveel mogelijk geharmoniseerd in definities, dossiervorming en werkprocessen. Ambitie: Minimaal 80% van de taken voldoet aan het vastgestelde kader en sluit aan bij het integrale werkwijze toezicht- en handhaving van gemeente Westland.
Samenleving Bestaanszekerheid Dienstverlening	Afdelingshoofd	In 2028 is preventie binnen toezicht en handhaving een gedefinieerd en toepasbaar begrip, voorzien van een uniforme werkwijze die binnen het sociaal domein wordt toegepast waar nodig.
<b>Teams</b>	<b>Eindverantwoordelijk</b>	<b>Doelstelling</b>
Sterke basis	Teammanager	In 2026 is de impact van de nieuwe Participatiewet op gemeentelijke uitvoeringstaken, en directe samenwerkingspartners, in beeld gebracht en besproken met relevante teams. Ambitie: Dit vormt de basis voor de herziening van processen, werkinstructies en samenwerking.
Inkomen	Teammanager	In 2027 zijn de gevolgen van de nieuwe Participatiewet volledig verwerkt in werkinstructies, werkprocessen en afstemmingsafspraken met partners. Ambitie: Alle betrokken teams werken in 2028 conform de aangepaste werkwijze.
Onderwijs & Werk	Teammanager	Alle scholen hebben minimaal één keer per jaar overleg met leerplicht.
Onderwijs & Werk	Teammanager	In 2026 is de aanpak jeugdwerkloosheid doorontwikkeld. Jongeren die zijn vastgelopen op het gebied van opleiding, werk, inkomen, wonen en- of welzijn zijn hierin meegenomen.
Sterke Basis Samenkracht & Cultuur	Teammanager	Vanaf 2026 volgen rapportages over hoe vaak de doorbraakmethode wordt toegepast. Ambitie: Jaarlijkse evaluatie leidt tot een afweging over verdere implementatie en structurele toepassing binnen de uitvoering. In 2027 vinden alle noodzakelijke intakes fysiek plaats, tenzij de aard van de intake vraagt om een andere vorm, zoals telefonisch of digitaal. Ambitie: Fysiek contact is zoveel mogelijk de norm bij complexe dossiers en risico op multi-problematiek.
Sterke Basis Samenkracht & Cultuur Openbare Orde en Veiligheid	Teammanager	In 2026 is een jongerenaanpak 16-27 jaar ontwikkeld.

### 7.2.1 Taakvelden en organogram gemeente Westland als organisatie

In deze bijlage zijn de verschillende taakvelden verder toegelicht en is de schematische weergave van de organisatie te zien. Hiermee wordt visueel welke plek elk team heeft binnen de organisatie.

### 7.2.1.1 Taakvelden

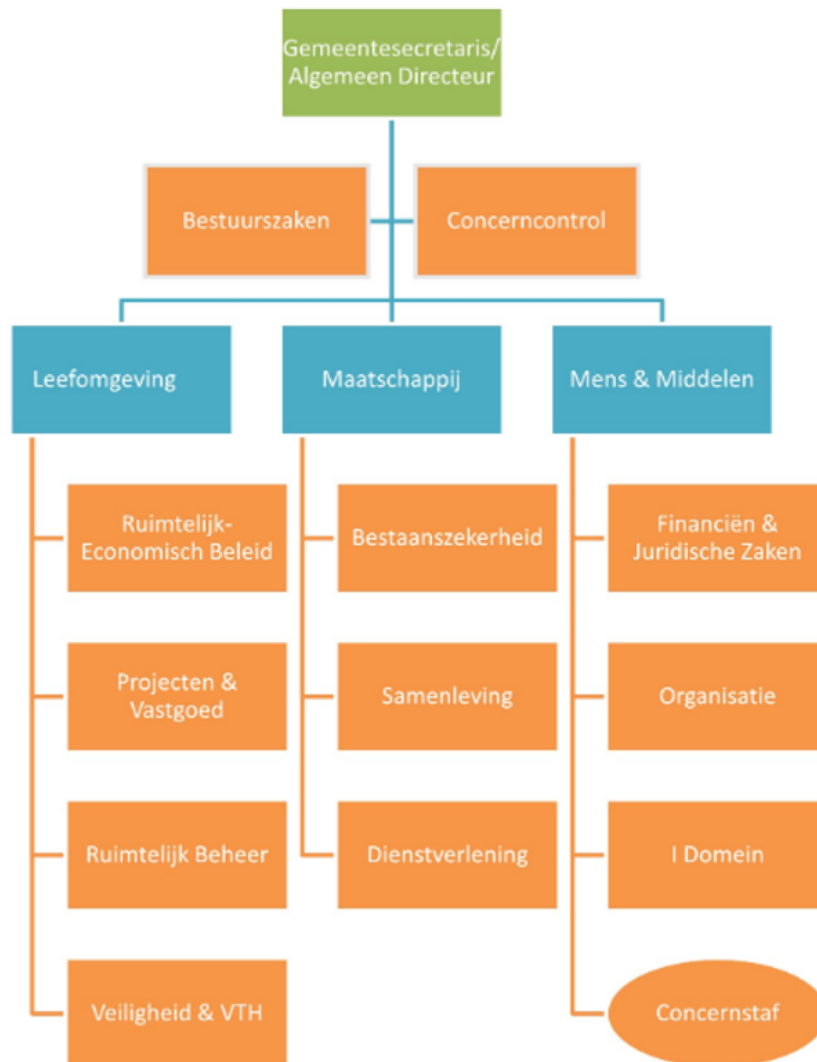
Ruimtelijk domein	
Taakveld	Toelichting
Omgevingswet	De Omgevingswet vormt het integrale kader voor ruimtelijke initiatieven in de fysieke leefomgeving, zoals bouwen, verbouwen, milieu, water en natuur. Aanvragen worden beoordeeld op basis van onder andere het omgevingsplan, het Bbl, de gemeentelijke regels en eventuele participatievereisten. Gemeente Westland zet in op een goede balans tussen het faciliteren van initiatieven en het bewaken van de omgevingskwaliteit. Toezicht en handhaving in het kader van de Omgevingswet richten zich op de naleving van vergunningsvoorwaarden, voorkomen van illegale bouw en herstel bij overtredingen.
Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)	De Wkb is een specifiek onderdeel van de Omgevingswet en wijzigt de manier waarop bouwtoezicht wordt uitgevoerd. Bij bouwwerken in gevolgklasse 1 nieuwbouw is de private kwaliteitsborger verantwoordelijk voor het technische toezicht tijdens de bouw, terwijl gemeente Westland toezicht houdt op de omgevingsplanactiviteit. Gemeente Westland blijft wel bevoegd gezag voor de handhaving. Zo kan opgetreden worden bij structurele tekortkomingen of risico's voor de leefomgeving.
Omgevingstafel Westland (OTW)	De OTW is een instrument binnen de Omgevingswet dat wordt ingezet bij complexe initiatieven die meerdere belangen en disciplines raken. Hier worden initiatiefnemers, de gemeentelijk experts en andere betrokken partijen vroegtijdig samengebracht om haalbaarheid, wenselijkheid, ruimtelijke inpassing en participatie te bespreken. Hoewel dit buiten het formele vergunningstraject valt, is het een belangrijk middel om de kwaliteit van plannen te verbeteren en procedures te versnellen. Gemeente Westland monitort of de uitkomsten van de omgevingstafel goed worden doorvertaald in de uiteindelijke aanvraag.
Strijdig gebruik (Omgevingsplan)	Strijdig gebruik betreft situaties waarin gronden of gebouwen worden gebruikt in strijd met het omgevingsplan. Denk aan illegale bewoning, kamerverhuur of bedrijfsactiviteiten. Gemeente Westland ontvangt signalen via meldingen, controles of data-analyse. Na beoordeling wordt, indien nodig, handhavend opgetreden. De focus ligt op de naleving van het planologisch kader, het herstellen van de rechtmatige situatie en het voorkomen van precedentwerking.
Slopen	Sloopactiviteiten vallen onder de Omgevingswet, maar worden hier als afzonderlijk taakveld benoemd vanwege de specifieke risico's voor de veiligheid, gezondheid en het milieu (bijvoorbeeld bij asbestverwijdering). Gemeente Westland beoordeelt meldingen en aanvragen, en ziet toe op een veilige en zorgvuldige uitvoering. Toezicht en handhaving richten zich op naleving van de sloopmeldingsplicht, inzet van gecertificeerde bedrijven en het voorkomen van risico's voor de omgeving.
Erfgoed/ Monumenten	Ook monumentale panden en beschermde stads- of dorpsgezichten vallen onder de Omgevingswet. Vergunningverlening vindt plaats op basis van een toetsing aan de erfgoedwaarden en gemeentelijk beleid. Gemeente Westland bewaakt de balans tussen ontwikkeling en behoud. Toezicht en handhaving richten zich op het voorkomen van schade aan erfgoed en het optreden bij illegale wijzigingen of sloop.
Veiligheidsdomein	
Taakveld	Toelichting
Leefbaarheid	Leefbaarheid gaat over de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Binnen dit taakveld wordt ingezet op het voorkomen en bestrijden van overlast, verloedering en spanningen in buurten. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met bewoners, woningcorporaties en zorg- en veiligheidspartners. Meldingen van bewoners zijn vaak de aanleiding voor gerichte acties of een structurele aanpak. Toezicht en handhaving worden ingezet als middel om (sociale) veiligheid en kwaliteit van de leefomgeving te bevorderen.
Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	De APV bevat lokale regels die bijdragen aan de openbare orde, veiligheid en leefbaarheid binnen gemeente Westland. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om regels rond sluitingstijden van horeca, het gebruik van de openbare ruimte of het verbod op hinderlijk gedrag. Toezicht en handhaving zijn gericht

	op het voorkomen van overlast en het waarborgen van een veilige, leefbare omgeving. Bij overtredingen kan worden opgetreden met waarschuwingen, bestuurlijke maatregelen of sancties.
Bijzondere Wetten	Onder de bijzondere wetten vallen onder andere de Alcoholwet, de Opiumwet en de Wet op de Kansspelen. Deze wetgeving richt zich op toezicht op risicovolle activiteiten of branches met verhoogde maatschappelijke impact. Gemeente Westland houdt toezicht op vergunningplichtige activiteiten zoals alcoholverkoop, evenementen en seksinrichtingen, en treedt handhavend op bij overtredingen. De inzet is gericht op naleving, preventie van risico's en het beschermen van kwetsbare groepen.
Ondermijning	Ondermijning verwijst naar georganiseerde criminaliteit dat gebruikmaakt van legale structuren – zoals bedrijven, vastgoed of vergunningen – om illegale activiteiten mogelijk te maken of te verhullen. Denk aan drugscriminaliteit, witwassen of vastgoedfraude. Gemeente Westland werkt in een integrale aanpak samen met de politie, het RIEC, de belastingdienst en andere partners om signalen van ondermijning vroegtijdig op te sporen en te duiden. Daarbij worden bestuurlijke instrumenten ingezet, zoals de Wet Bibob, het weigeren of intrekken van vergunningen en het sluiten van panden. Toezicht en handhaving richten zich op het verstoren van criminele processen, het vergroten van weerbaarheid en het herstel van het gevoel van veiligheid in de wijk.
Zorg en veiligheid	De veiligheidskamer richt zich op inwoners bij wie sprake is van complexe en meervoudige problematiek op het snijvlak van zorg en veiligheid. Denk aan verward gedrag, overlast gevend gedrag of personen met een veiligheidsrisico. In een integrale aanpak worden signalen gebundeld en wordt afgestemd tussen gemeente Westland, de politie, zorgaanbieders en andere betrokkenen. Handhaving kan hier een rol spelen in het afdwingen van zorg of het beperken van risico's voor de omgeving.
Jeugdkamer	De jeugdkamer richt zich op jeugdigen die in aanraking komen met politie of die opvallen door zorgwekkend of grensoverschrijdend gedrag. In een vroeg stadium worden signalen gedeeld tussen gemeente Westland en partners zoals de politie, jeugdgezondheidszorg en leerplicht. Doel is om met een gezamenlijke aanpak escalatie te voorkomen en passende zorg of ondersteuning te organiseren. Waar nodig kan handhaving worden ingezet om veiligheid of schoolgang af te dwingen.
Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR)	De THOR, ook wel Boa's genoemd, houden toezicht op de naleving van gemeentelijke regels in de openbare ruimte, zoals foutparkeren, afvalovertredingen en overlast. Ze zijn zichtbaar aanwezig op straat en dragen bij aan het vergroten van de veiligheidsbeleving en het verbeteren van de leefbaarheid. Boa's werken nauw samen met de politie, wijkregisseurs en andere partners en fungeren als belangrijke schakel tussen bewoners en de overheid.
<b>Sociaal Maatschappelijk domein</b>	
<b>Taakveld</b>	<b>Toelichting</b>
Wet Basisregistratie Personen (BRP)	De Wet BRP stelt duidelijke eisen aan de juistheid, actualiteit en volledigheid van persoonsgegevens in de basisregistratie. De basisregistratie personen wordt door gemeente Westland gebruikt voor diverse administratieve taken, het controleren of burgers zich correct hebben ingeschreven en dat hun adres correct is. Bij onjuistheid of onvolledigheid kan gemeente Westland maatregelen treffen. In het kader van deze strategie wordt specifiek ingezoomd op de adresonderzoeken. Overige categorieën worden buiten beschouwing gelaten, omdat dit binnen de reguliere werkzaamheden valt die altijd uitgevoerd moeten worden. Denk hierbij aan het vaststellen van echtheid van persoonsgegevens en paspoorten.
Inkomen	Het bieden van financiële ondersteuning aan inwoners die niet genoeg eigen middelen hebben om rond te komen. Dit gebeurt onder andere door bijstandsuitkeringen en speciale regelingen voor jongeren, ouderen en zelfstandigen. Naast structurele uitkeringen is er ook extra hulp voor eenmalige noodzakelijke kosten via individuele inkomensvoelers en bijzondere bijdragen. Er wordt gezorgd voor duidelijke procedures en begeleiding met aandacht voor naleving van verplichtingen en het voorkomen van misbruik.
Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)	De Wmo helpt inwoners die ondersteuning nodig hebben om zelfstandig te blijven wonen en mee te doen in de samenleving. Dit gebeurt onder andere

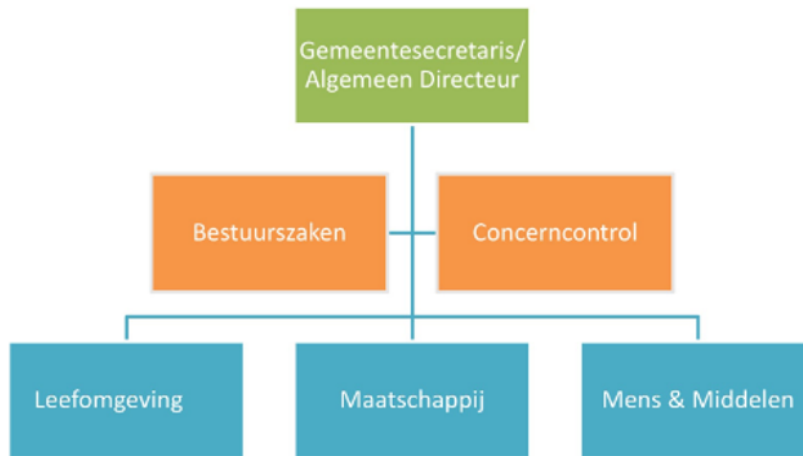
	<p>via huishoudelijke hulp, begeleiding, hulpmiddelen, vervoer en woningaanpassingen. Voor veel Wmo-voorzieningen geldt een eigen bijdrage, afhankelijk van het inkomen. Ingezet wordt op het voorkomen van misbruik of oneigenlijk gebruik van voorzieningen en om de kwaliteit van zorg en ondersteuning te waarborgen. Dit gebeurt bijvoorbeeld via rechtmatigheidsonderzoeken, controles bij aanbieders en signalering van zorgfraude. Gemeente Westland werkt hierbij samen met onder andere het Sociaal Kernteam en Vitis Welzijn.</p>
Wonen	<p>Gemeente Westland werkt vanuit de Woonvisie 2020–2030 aan voldoende, betaalbare en diverse woonruimte voor haar inwoners. Er wordt ingezet op de bouw van nieuwe woningen en ondersteuning geboden aan woningzoekenden, bijvoorbeeld via Woonnet Haaglanden of bij het aanvragen van urgentie. Er wordt ingezet op het bewaken van de kwaliteit en rechtmatigheid van woningbouw en bewoning. Dit betreft onder meer controle op vergunningen en huisvestingsverordeningen, zodat illegale bewoning en de verdeling van de woonruimtevoorraad wordt bewaakt.</p>
Onderwijs en werk	<p>Het bieden van een goede ontwikkeling van kinderen en jongeren met aandacht voor participatie, onderwijsdeelname en gelijke kansen. Jongeren die moeite hebben met het vinden van werk of een opleiding, kunnen ondersteuning krijgen via diverse trajecten. Ook vindt inzet plaats op onder andere de naleving van de Leerplichtwet. Leerplichtambtenaren en jongerenconsulenten houden toezicht op schoolverzuim en grijpen in wanneer jongeren zonder geldige reden niet naar school gaan. Hiermee draagt het toezicht bij aan de ontwikkeling van jeugd en het voorkomen van uitval.</p>
Jeugdhulp	<p>Dit gaat over ondersteuning en zorg voor kinderen, jongeren en hun ouders wanneer er problemen zijn in de ontwikkeling, opvoeding of het functioneren van het gezin. Het gaat bijvoorbeeld om hulp bij gedragsproblemen, psychische klachten, opvoedingsvragen, gezinsproblemen of een moeilijke thuissituatie. Jeugdhulp kan licht of intensief zijn en bestaat uit diverse vormen, zoals ambulante begeleiding, gezinstherapie, dagbehandeling, verblijf in een instelling of pleegzorg.</p> <p>Gemeente Westland is verantwoordelijk voor het organiseren en financieren van jeugdhulp, wat gebeurt via het Sociaal Kernteam (SKT), dat samen met gezinnen kijkt welke hulp nodig is en welke ondersteuning passend is. Jeugdhulp is meestal vrijwillig, maar kan in sommige situaties ook via de rechter worden opgelegd (bijvoorbeeld bij ondertoezichtstelling). Toezicht en handhaving spelen een rol bij het bewaken van de kwaliteit van hulpverlening, het voorkomen van wachtlijsten, het bestrijden van fraude en het naleven van jeugdbeschermingsmaatregelen. Zo draagt jeugdhulp bij aan een veilige, gezonde en kansrijke ontwikkeling van jeugdigen.</p>
Kinderopvang	<p>Het waarborgen van de kwaliteit van kinderopvang. Dit gebeurt onder andere door een registratie in het Landelijk Register Kinderopvang (LRK). Deze registratie is alleen mogelijk als voldaan wordt aan wettelijke kwaliteitseisen op het gebied van veiligheid, pedagogiek en personele inzet. Jaarlijks laat gemeente Westland inspecties uitvoeren door de GGD, die toetst op onder andere groepsgrootte, opleiding van medewerkers, pedagogisch beleid en veiligheid. Op basis van deze inspecties beoordeelt gemeente Westland of de opvang aan de voorwaarden blijft voldoen en kan handhavend opgetreden worden bij tekortkomingen.</p>
Inburgering	<p>Ondersteuning van nieuwkomers bij het inburgeren en meedoen in de Nederlandse samenleving. Inburgeraars worden begeleid via warme intakegesprekken, persoonlijke inburgeringsplannen (PIP's) en monitoring van de voortgang. Hiervoor werken consulenten, participatiecoaches en maatschappelijke begeleiders nauw samen. Onderdeel hiervan is het inburgeringsaanbod bij taalbureaus en instanties zoals Patijnenburg (B1- en Z-route), VluchtelingenWerk en de Bibliotheek Westland. Ook maatschappelijke organisaties zoals Vitis Welzijn bieden sociale deelname en ontmoeting. Daarnaast is er toezicht op de naleving van wettelijke verplichtingen. Gemeente Westland kan boetes of maatregelen opleggen bij nalatigheid, bewaakt kwaliteitseisen, voert evaluaties uit en zorgt voor administratieve afdoening van eigen bijdragen, onthefingen en verlengingen.</p>

Schuldhelp	Ondersteuning van inwoners met (dreigende) schulden via een stapsgewijze schuldhelpverlening. Ook nazorg en financiële educatie maken deel uit van die ondersteuning. Via vroegsignalering ontvangt gemeente Westland meldingen van betalingsachterstanden (bijv. huur of energie) om snel help aan te bieden. Vrijwilligersorganisaties zoals SchuldHulpMaatje en Vitis Welzijn bieden laagdrempelige ondersteuning bij administratie en geldzaken. Bij complexe situaties kan het Sociaal Kernteam (SKT) betrokken worden. Toezicht en handhaving zijn gericht op het voorkomen van misbruik van voorzieningen en het bewaken van de kwaliteit van de schuldhelpverlening. Zo wordt gewerkt aan financiële stabiliteit en duurzame participatie.
------------	--

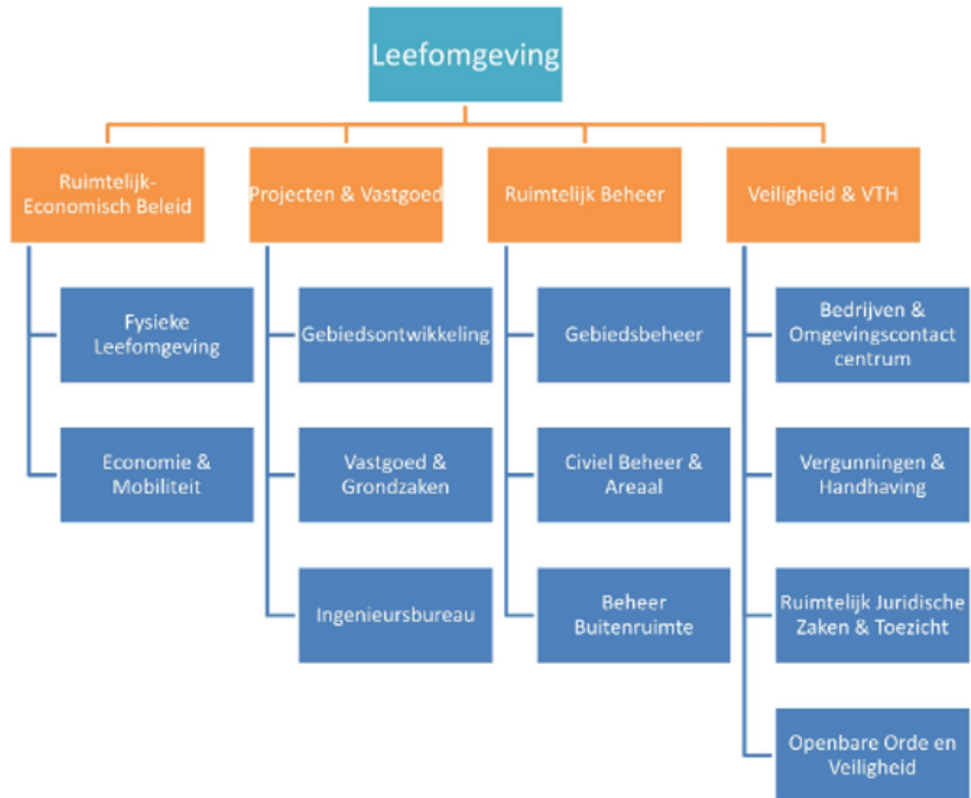
### 7.2.1.2 Hoofdstructuur



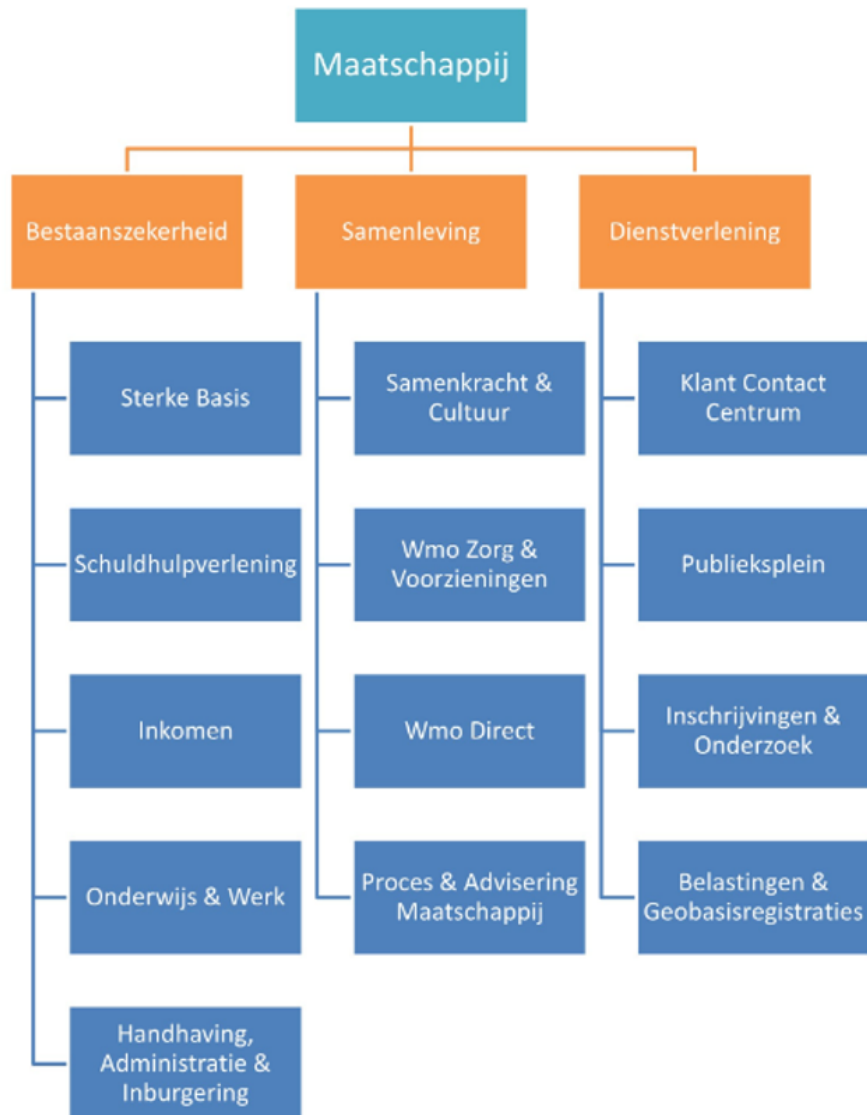
### 7.2.1.3 Gemeentesecretaris



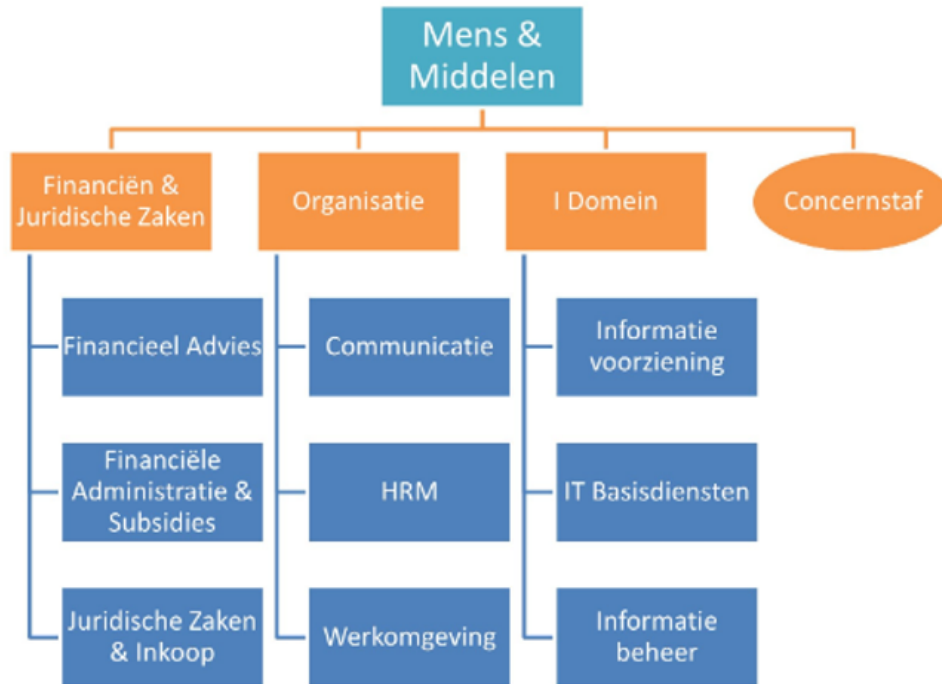
### 7.2.1.4 Leefomgeving



## 7.2.1.5 Maatschappij



### 7.2.1.6 Mens en middelen



### 7.3 Risicomatrices per domein inclusief alle dossiertypen

Ruimte	Risicomatrix domein Ruimte												Totale effectscore	Profiel o.b.v. risicoanalyse	
	Risico-indicatoren														
	Domeinoverstijgend						Domeinspecifiek								
	Veiligheid (en openbare orde)		Kwaliteit leefomgeving + volkgezondheid		Gemeentelijk imago		Bestuurlijk erf/ politiek afbreukrisico		Financieel		Natuur en klimaat				
Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect		
<b>Vooroverleg</b>															
Informatieverstrekking	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
Fervoudig / Passend	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
Afwijkend initiatief	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	2	
Afwijkend initiatief plus	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	2	
OTW Wenselijkheid	0	0	0	0	2	1	2	1	0	0	0	0	0	4	
OTW Haalbaarheid	0	0	0	0	2	1	2	1	0	0	0	0	0	4	
OTW Begeleiden	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
<b>Omgevingsvergunningen</b>															
Vergunningvrij melding	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	Laag
Zeer eenvoudig	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	Laag
Fervoudig	0	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag
Gemiddeld	0	0	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	3	Laag
Gemiddeld BOPA	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	4	Laag
Complex	1	1	2	1	2	1	2	1	1	1	0	2	1	9	Laag
Uniforme openbare voorbereidingsprocedure	1	1	2	1	2	1	2	1	1	1	0	2	1	9	Laag
Afwijkende procedure (bestuurlijke afwijking)	1	1	2	1	2	1	3	1	2	1	2	1	1	12	Laag
<b>Vergunningen wijziging woningvoorraad</b>															
Woningvorming (onttrekking, splitsing, samenvoeging)	2	1	2	1	2	1	3	1	0	0	0	0	0	9	Laag
Omzettingvergunning onzelfstandige woonruimte (huisvestingsverordening)	2	1	2	1	2	1	3	1	0	0	0	0	0	9	Laag
<b>Meldingen</b>															
Bouwmelding bouwwerk gevolgklasse 1 (nieuwbouw)	3	2	2	1	2	1	2	1	1	1	1	0	0	13	Gemiddeld
Gereedmelding bouwwerk gevolgklasse 1 (nieuwbouw)	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	4	Laag
Slopmelding	3	1	3	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	14	Gemiddeld
Gebruiksmelding (brandveilig gebruik)														0	
<b>Toezicht en Handhaving</b>															
<b>Toezicht omgevingsvergunningen en meldingen</b>															
Bouwwerkcategorie A / regulier	3	2	3	2	3	1	3	1	1	1	1	1	1	20	Gemiddeld
Bouwwerkcategorie A / bestaande bouw	3	1	3	2	3	1	2	1	1	2	1	1	1	17	Gemiddeld
Bouwwerkcategorie B / regulier	2	2	2	2	3	1	2	1	1	1	1	1	1	15	Gemiddeld
Bouwwerkcategorie B / bestaande bouw	3	2	3	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	18	Gemiddeld
Bouwwerkcategorie C / regulier	2	3	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	14	Gemiddeld
Bouwwerkcategorie C / bestaande bouw	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	Laag
Bouwwerkcategorie D / regulier	1	3	1	2	2	1	1	2	1	1	1	1	1	11	Laag
Bouwwerkcategorie D / bestaande bouw	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8	Laag
Slopcategorie E	3	1	3	1	3	2	2	1	1	1	1	1	1	16	Gemiddeld
Overtreden voorschriften van omgevingsvergunning (overige voorschriften)	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7	Laag
<b>Afwijkingen en/of bouwen zonder omgevingsvergunningen</b>															
Uitvoeren van bouwactiviteit zonder omgevingsvergunning A&B	3	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	13	Gemiddeld
Uitvoeren van bouwactiviteit zonder omgevingsvergunning C&D	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	14	Gemiddeld
Overtreden voorschriften van omgevingsvergunning	3	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	15	Gemiddeld
In stand laten bouwwerk die zonder vergunning is verbouwd	3	1	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	11	Laag
Bouwwerkcategorie A (in afwijking)	3	2	2	2	3	1	2	1	1	2	1	1	1	18	Gemiddeld
Bouwwerkcategorie B (in afwijking)	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	14	Gemiddeld
Bouwwerkcategorie C (in afwijking)	2	3	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12	Laag
Bouwwerkcategorie D (in afwijking)	1	3	1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	10	Laag
<b>Afwijkingen slopmelding</b>															
Uitvoeren van activiteit zonder slopmelding / geen asbest	2	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10	Laag
Uitvoeren van activiteit zonder slopmelding / asbest	3	1	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	14	Gemiddeld
<b>Strijdig gebruik</b>															
Strijdig gebruik (in strijd met Omgevingsplan gemeente Westland)	2	2	2	2	3	2	2	1	3	1	2	1	1	21	Gemiddeld
Illegale bewoning (ruimtelijke ordening obv Omgevingsrecht, maar ook integraal obv o.a. BRP en huisvestingsverordening)	3	2	3	2	3	2	2	2	3	1	0	0	0	25	Hoog
Strijdigheid WvB	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	7	Laag
<b>Erfgoed / Monumenten</b>															
Beschadigen, vernielen of wijzigen van een (riks)monument	2	1	2	1	3	1	2	1	2	1	1	1	1	12	Laag
<b>Ketenpartners</b>															
Handhavingdossiers - ODH	2	1	3	2	3	1	3	1	2	1	3	2	2	22	Gemiddeld
Handhavingdossiers - VRH	3	2	3	2	3	1	3	1	2	1	1	1	1	21	Gemiddeld
<b>Bestuurlijke afwijking</b>															
Afwijkende procedure (bestuurlijke afwijking)	2	2	2	2	3	2	3	2	2	2	2	1	1	26	Hoog

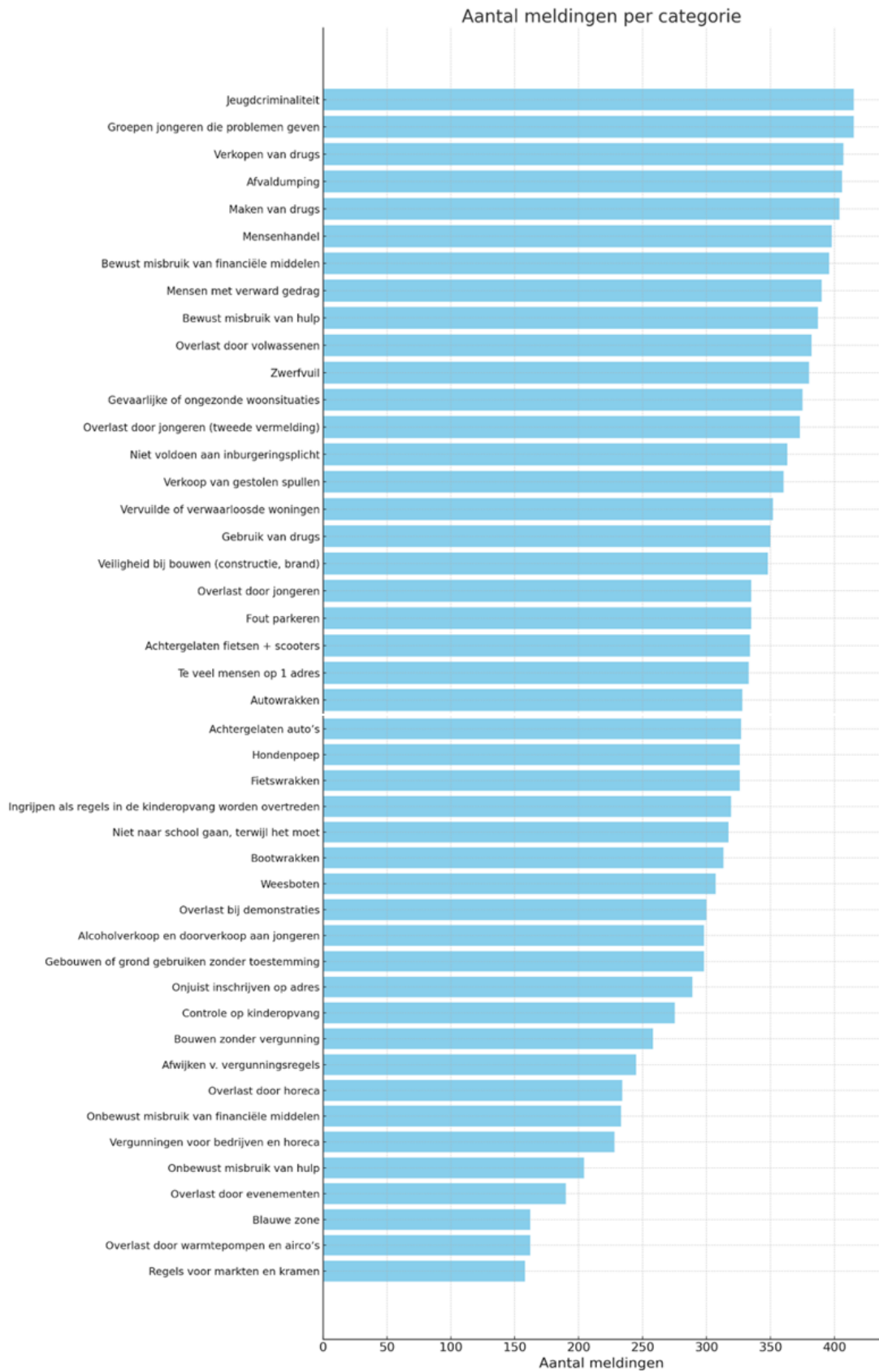
Risicomatrix Veiligheidsdomein															
Algemene Plaatselijke Verordening (APV)	Risico-indicatoren											Totale effectscore	Prioriteit o.b.v. risicoanalyse		
	Domeinoverstijgend						Domeinspecifiek								
	Veiligheid		Kwaliteit leefomgeving + volksgezondheid		Gemeentelijk imago		Bestuurlijk en/of politiek afbreukrisico		Financieel					Openbare orde	
	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect			Kans op dit effect	Groote negatieve effect
<i>Vergunningen/Ontheffingen/Meldingen (werkzaamheden vergunningverlener, toezicht en handhaving)</i>															
Melding plaatsen van voorwerpen op of aan de openbare weg	2	1	3	1	1	1	2	1	1	0	1	0	8	Laag	
Ontheffing plaatsen van voorwerpen op of aan de openbare weg	3	2	3	2	2	1	2	1	1	1	1	0	17	Gemiddeld	
Ontheffing rijden op een strandopgang/strand	3	2	2	2	2	1	2	2	2	1	2	1	20	Gemiddeld	
Ontheffing geluidshinder	2	1	2	1	2	1	1	1	1	0	1	0	7	Laag	
Collectievergunning goederen/geld	1	1	2	1	1	0	1	0	1	0	0	0	3	Laag	
Ontheffing te koop aanbieden van voertuigen	1	1	2	1	1	0	1	0	0	0	1	0	3	Laag	
Ontheffing recreatief nachtverblijf buiten kampeerterrein	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	2	Laag	
Ontheffing parkeren van voertuigen van autobedrijf	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag	
Ontheffing parkeren van kampeermiddelen	3	2	3	2	1	1	1	1	0	0	0	0	14	Gemiddeld	
Ontheffing parkeren van reclamevoertuigen	2	1	2	1	1	0	1	0	1	1	1	0	5	Laag	
Ontheffing parkeren van grote voertuigen	3	1	2	2	2	1	2	1	1	0	0	0	11	Laag	
Ontheffing verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen	1	1	2	1	1	1	1	0	1	1	1	1	6	Laag	
Ontheffing verboden plaatsen incidentele as verstrooiing	1	1	2	1	1	1	1	1	0	0	0	0	5	Laag	
Vergunning plaatsen van voorwerpen op het Noordzeestrand	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7	Laag	
Vergunning verhuur stoelen, windschermen, dan wel rij- of treklieren op Noordzeestrand	2	1	2	1	1	1	1	0	1	0	0	0	5	Laag	
Ontheffing verbod op gebruik detectieapparatuur	3	2	3	2	2	1	2	1	1	1	2	1	19	Gemiddeld	
Ontheffing carbirdschietsen	3	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2	28	Hoog	
Melding klein evenement	2	2	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	21	Gemiddeld	
Evenementenvergunning regulier	3	2	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	51	Hoog	
Evenementenvergunning groot	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	54	Hoog	
Principeverzoek evenementenkalender	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag	
Vergunning voor een snuffelmarkt	2	2	1	1	1	1	2	1	1	1	1	0	9	Laag	
Aanvraag exploitatievergunning	3	1	3	3	2	1	3	3	2	2	2	2	31	Hoog	
Aanvraag wijzigen aanhangsel leidinggevenden Exploitatievergunning	2	1	3	1	2	1	2	1	1	1	1	0	10	Laag	
Ontheffing sluitingsuur	3	1	3	3	2	1	2	2	1	1	2	2	23	Gemiddeld	
Melding exploiteren terras	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	1	0	15	Gemiddeld	
Kennisgeving incidentele festiviteit	2	2	2	2	2	1	1	2	1	1	1	1	14	Gemiddeld	
Standplaatsvergunning (vast/incidenteel)	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	12	Laag	
Standplaatsvergunning weekmarkt	2	1	2	2	2	1	1	1	2	1	1	1	12	Laag	
Vergunning voor de verkoop van consumentenvuunwerk	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	44	Hoog	
Demonstratie/betoging	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	49	Hoog	
Vergunning seksinrichting	3	2	3	2	3	2	2	1	1	1	2	1	23	Gemiddeld	
Ontheffing avondopenstelling of verkoop buiten winkel op zon- en feestdagen (Winkeltijdenwet)	1	1	3	2	2	1	2	1	1	1	2	1	14	Gemiddeld	
<b>Bijzondere wetten</b>															
<i>Vergunningen/Ontheffingen/Meldingen (werkzaamheden vergunningverlener, toezicht en handhaving)</i>															
Melding klein kansspel (Wet op de kansspelen)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	4	Laag	
Loterijvergunning (Wet op de kansspelen)	1	1	2	1	1	1	1	1	1	0	1	0	5	Laag	
Aanvraag Alcoholwetvergunning (commercieel)	2	1	3	2	3	1	2	2	2	1	2	2	21	Gemiddeld	
Aanvraag Alcoholwetvergunning (paracomm.)	2	1	2	2	3	1	2	2	2	1	2	2	19	Gemiddeld	
Aanvraag wijzigen Alcoholwetvergunning	2	1	3	2	3	1	2	2	2	1	2	2	21	Gemiddeld	
Aanvraag wijzigen aanhangsel leidinggevenden Alcoholwetvergunning	2	2	2	2	2	1	2	2	1	1	2	1	17	Gemiddeld	
Ontheffing artikel 35 Alcoholwet	2	1	3	2	3	1	3	1	2	1	2	1	18	Gemiddeld	
Aanvraag vergunning kansspelautomaat (aanwezigheidsvergunning) (Wet op de kansspelen)	2	1	3	1	2	2	2	1	1	1	1	0	12	Laag	
Verklaring geen bezwaar voor TUG-ontheffing	3	1	3	2	2	1	2	2	2	1	2	1	19	Gemiddeld	

Toezicht en Handhaving Openbare Ruimte (THOR)	Domeinoverstijgend												Domeinspecifiek		Totale effectscore	Prioriteit o.b.v. risicoanalyse
	Veiligheid		Kwaliteit leefomgeving + volksgezondheid		Gemeentelijk imago		Bestuurlijk en/of politiek afbreukrisico		Financieel		Openbare orde					
	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect	Groote negatieve effect	Kans op dit effect				
<i>Toezicht en Handhaving - Ondernijming</i>																
Artikel 2:74 - Drugshandel op straat	3	3	3	3	3	2	3	1	1	0	1	1	28	Hoog		
Digitaal Opkoop Register	1	0	1	0	1	0	1	0	2	2	0	0	4	Laag		
Digitaal Opkoop Loket	1	0	1	0	1	0	1	0	2	2	0	0	4	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Verkeer</i>																
Artikel 2:10 - Voorwerpen op of aan de weg	1	0	2	1	2	1	1	0	1	0	0	0	4	Laag		
Artikel 5:3 - Te koop aanbieden van voertuigen	1	0	3	1	2	1	1	0	1	0	0	0	5	Laag		
Artikel 5:4 - Defecte voertuigen	1	0	3	0	3	2	3	2	3	3	0	0	21	Gemiddeld		
Artikel 5:5 - Voertuigwrakken	1	0	3	0	3	2	3	2	3	3	0	0	21	Gemiddeld		
Artikel 5:6 - Kampeermiddelen en andere voertuigen	1	0	2	1	1	0	1	0	1	0	0	0	2	Laag		
Artikel 5:7 - Parkeren van reclamevoertuigen	1	0	2	1	1	0	1	0	1	0	0	0	2	Laag		
Artikel 5:8 - Parkeren van grote voertuigen	1	0	2	1	1	0	1	0	1	0	0	0	2	Laag		
Artikel 5:9 - Uitzichtbelemmerende voertuigen	2	1	2	1	2	1	2	1	1	0	1	0	8	Laag		
Artikel 5:11 - Aantasting groenvoorzieningen door voertuigen	1	0	2	2	1	0	1	0	1	1	0	0	5	Laag		
Artikel 5:61 - Overlast motorvoertuigen, (brom)fietsen, rijdieren en vaartuigen	3	2	3	3	2	1	2	1	2	2	0	0	23	Gemiddeld		
Foutparkeren/verkeersovertredeningen	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	0	0	40	Hoog		
Wet aansprakelijkheid motorrijtuigen	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Markten en standplaatsen</i>																
Artikel 5:18 - Standplaatsvergunning	0	0	1	0	1	0	0	0	2	1	0	0	2	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Jeugd</i>																
Als minderjarige alcohol hebben	2	1	3	3	2	2	2	2	1	0	2	2	23	Gemiddeld		
<i>Toezicht en Handhaving - Horeca</i>																
Artikel 2:28 - Exploitatie openbare inrichting	2	1	2	1	2	1	2	1	1	0	2	1	10	Laag		
Artikel 2:29 - Sluitingsijden	1	0	2	1	2	1	2	1	0	0	1	0	6	Laag		
Artikel 2:31 - Verboden gedragingen (horeca)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	2	Laag		
Kansspelautomaten (2-40)	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	Laag		
Wet op de kansspelen	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	Laag		
Alcoholwet (Artikel 3, 7, 30, 35)	2	1	2	1	2	1	2	1	2	0	2	1	10	Laag		
Alcohol verstrekken aan een minderjarige	2	1	3	3	2	2	2	2	1	0	2	2	23	Gemiddeld		
<i>Toezicht en Handhaving - Evenementen</i>																
Artikel 2:25 - Evenementvergunning	2	1	2	1	2	1	2	1	1	0	2	1	10	Laag		
Artikel 4:3 - Melding incidentele festiviteit	2	1	2	1	1	0	1	0	1	0	1	0	4	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Leefbaarheid</i>																
Artikel 2:15 - Hinderlijke beplanting of gevaarlijk voorwerp	2	1	1	0	1	0	1	0	0	0	0	0	2	Laag		
Artikel 2:47 - Plakken en kladden	1	0	1	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	Laag		
Artikel 2:48 - Hinderlijk gedrag op openbare plaatsen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24	Gemiddeld		
Artikel 2:48 - Verboden drankgebruik	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	3	2	19	Gemiddeld		
Artikel 2:49 - Verboden gedrag bij of in gebouwen	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24	Gemiddeld		
Artikel 2:50 - Hinderlijk gedrag in voor het publiek toegankelijke ruimten	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24	Gemiddeld		
Artikel 2:50c - Slapen op of aan de weg	3	2	3	2	3	2	3	2	2	1	3	2	31	Hoog		
Artikel 2:53 - Bespieden van personen	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	Laag		
Artikel 2:57 - Loslopende honden	1	0	1	1	2	1	2	1	0	0	0	0	5	Laag		
Artikel 2:58 - Verontreiniging door dieren	0	0	2	3	2	1	1	1	0	0	0	0	9	Laag		
Artikel 2:60 - Houden of voeren van hinderlijke of schadelijke dieren	3	2	2	2	2	2	2	2	1	0	1	0	18	Gemiddeld		
Artikel 2:62 - Loslopend vee	2	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2	Laag		
Artikel 2:65 - Bedelarij	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	Laag		
Artikel 2:74a - Openlijk drugsgebruik	3	3	3	3	3	2	3	1	1	0	1	1	28	Hoog		
Artikel 2:79 - Woonoverlast als bedoeld in artikel 151d Gemeentewet	2	2	2	2	2	1	2	1	1	1	2	2	17	Gemiddeld		
Artikel 4:5 - Onversterkte muziek	1	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	Laag		
Artikel 4:6 - Overige geluidhinder	1	0	2	2	1	0	1	0	1	0	1	1	5	Laag		
Artikel 4:8 - Natuurlijke behoeften doen	1	0	2	1	1	0	1	0	0	0	0	0	2	Laag		
Artikel 4:13 - Opslag van voertuigen, vaartuigen, mest, afvalstoffen en dergelijke (stankverspreidend)	1	0	2	1	1	0	1	0	1	0	0	0	2	Laag		
Artikel 4:18 - Recreatief nachterverblijf buiten kampeerreinen	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	Laag		
Artikel 5:10 - Parkeren van voertuigen met stankverspreidende stoffen	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		
Artikel 5:24 - Voorwerpen op, in of boven openbaar water	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		
Artikel 5:25 - Ligplaats vaartuigen	1	0	2	2	2	2	2	2	2	2	0	0	16	Gemiddeld		
Artikel 5:31a - Overlast op vaarwegen (versterkte muziek)	1	0	2	1	1	0	1	0	0	0	1	1	3	Laag		
Artikel 5:32 - Crossterreinen	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	Laag		
Artikel 5:60 - Naakt op of bij het strand	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		
Artikel 5:64 - Honden (op het strand)	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		
Artikel 5:68 - Strandpaviljoens en -posten	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		
Baldadigheid	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2	12	Laag		
Openbare dronkenschap	2	2	2	2	1	0	1	0	0	0	2	1	10	Laag		
Verboden toegang	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	2	2	12	Laag		
Visserijwet	0	0	2	2	1	0	1	0	1	0	0	0	4	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Jaarwisseling</i>																
Artikel 2:73 - Bezigen van consumentenvuurwerk	1	0	1	0	1	1	1	1	3	3	1	0	11	Laag		
Artikel 2:73a - Carbidschieten	1	0	1	0	1	1	1	1	3	3	1	0	11	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Criminaliteit en veiligheid</i>																
Artikel 2:1 - Samenscholing en onregeligheden	3	2	2	3	3	2	3	2	0	0	2	3	30	Hoog		
Artikel 2:44 - Vervoer inbrekerswerktuigen, en middelen voor winkeldiefstal	2	1	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	Laag		
Artikel 2:47a - Messen en andere voorwerpen als wapen (steekwapens)	3	3	2	1	2	2	2	2	1	1	3	3	29	Hoog		
Artikel 2:50a - Verstoring van de openbare orde	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	3	3	49	Hoog		
Artikel 2:59 - Gevaarlijke honden: aanlijn- en muikarjgebod	3	2	2	2	2	2	2	2	1	0	1	0	18	Gemiddeld		
Wet op de identificatie	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Bedrijvigheid</i>																
Artikel 4:15 - Verbod hinderlijke of gevaarlijke reclame	3	2	3	1	1	0	1	0	1	0	0	0	9	Laag		
Artikel 5:2 - Voertuigen van autobedrijf en dergelijke	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	Laag		
Artikel 5:15 - Ventverbod	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	Laag		
<i>Toezicht en Handhaving - Afval en groen</i>																
Artikel 4:20 - Verbod oplaten ballonnen	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		
Artikel 5:34 - Verbod afvalstoffen te verbranden buiten inrichtingen of anderszins vuur te stoken	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag		

Toezicht & Handhaving (OOV)	Domeinoverstijgend												Domeinspecifiek		Totale effectscore	Prioriteit o.b.v. risicoanalyse
	Veiligheid		Kwaliteit leefomgeving + volksgezondheid		Gemeentelijk imago		Bestuurlijk en/of politiek afbreukrisico		Financieel		Openbare orde					
	Grooste negatieve effect	Kans op dit effect	Grooste negatieve effect	Kans op dit effect	Grooste negatieve effect	Kans op dit effect	Grooste negatieve effect	Kans op dit effect	Grooste negatieve effect	Kans op dit effect	Grooste negatieve effect	Kans op dit effect				
Alval verspreiden of doorzoeken	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	Laag
Dumping vuil (afvalstoffenverordening)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	Gemiddeld
Bijplaatsing vuil (afvalstoffenverordening)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20	Gemiddeld
<b>Leefbaarheid (werkzaamheden uitvoerend beleidsmedewerkers en overige toezichthouders veiligheidsdomein)</b>																
Buitenaanpak (project, meerdere dossiers)	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag
<b>Jeugdoverlast</b>																
Rockloos rijgedrag: fatbikes, scooters, (elektrische) fietsen	3	1	3	2	1	1	1	1	0	0	0	0	0	11	Laag	
Vuurwerk	3	2	3	3	1	1	2	2	3	3	3	3	2	35	Hoog	
Hangjongeren	2	2	2	2	1	1	2	1	0	0	1	1	1	17	Laag	
Intimidatie	3	2	3	2	1	1	2	1	0	0	2	1	1	18	Gemiddeld	
Overlast rondom scholen	3	3	2	2	1	1	2	1	0	0	1	1	1	17	Gemiddeld	
Drugs/alcohol	3	3	3	3	3	1	3	1	2	1	2	1	2	28	Hoog	
<b>Volwassenenoverlast</b>																
Openbare dronkenschap	3	2	3	2	2	2	1	1	1	1	2	1	2	20	Gemiddeld	
Geluidsoverlast	1	1	3	3	2	1	1	1	0	0	0	0	0	13	Gemiddeld	
Drugs/ Alcohol	3	3	3	3	3	1	3	1	2	1	2	1	2	28	Hoog	
Daklozen	1	1	2	1	3	1	2	1	1	1	0	0	0	9	Laag	
<b>Overlast personen</b>																
Onbegrepen gedrag	1	1	3	3	2	2	1	1	1	1	1	1	1	17	Gemiddeld	
Buren Ruzie	2	1	3	3	1	1	1	1	1	1	0	0	0	14	Gemiddeld	
Overlast door burens	1	1	3	3	1	1	1	1	0	0	0	0	0	12	Laag	
Vervuiling (hoarding)	3	1	3	3	1	1	1	1	2	2	0	0	0	18	Gemiddeld	
Overlastgevende personen jaarwisseling en evenementenseizoen	2	3	3	3	2	2	2	1	1	1	3	3	3	31	Hoog	
<b>Openbare ruimte</b>																
Weesboten	0	0	2	2	1	2	1	1	0	0	0	0	0	7	Laag	
Weesfietsen	0	0	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	3	Laag	
Bootwrakken	1	1	2	2	2	2	2	1	0	0	0	0	0	11	Laag	
Kledingcontainers op gemeente grond	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	Laag	
Alvaldumpingen	2	1	3	2	1	1	1	0	1	1	0	0	0	10	Laag	
Hondenpoep	0	0	2	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	Laag	
<b>Zorg en veiligheid</b>																
Veiligheidskamer: Regie (keten) overstijgende problematiek gericht op overlast, zorg en veiligheid	3	3	3	3	3	1	3	1	1	1	2	1	2	27	Hoog	
Advisering portaal (keten) overstijgende problematiek gericht op overlast, zorg en veiligheid	3	3	3	3	2	1	2	1	1	1	2	1	2	25	Hoog	
Veiligheidskamer: Onbegrepen gedrag	3	3	3	3	2	2	1	1	1	1	2	1	2	26	Hoog	
Casusstiek Zorg en Veiligheidshuis Den Haag	3	3	3	3	2	2	1	1	1	1	2	1	2	26	Hoog	
Monitoring: Advies (Ex) gedetineerden	2	1	0	0	1	1	1	1	0	0	1	1	5	Laag		
Huisverboden (toekomst: Veiligheidskamer)	3	3	2	1	1	1	1	1	0	0	2	1	15	Gemiddeld		
Bijmeldingen (Ex) gedetineerden	3	1	3	1	3	1	3	1	0	0	2	1	14	Gemiddeld		
Veiligheidskamer: Stalking casussen	3	3	3	3	1	1	2	1	0	0	1	1	22	Gemiddeld		
Veiligheidskamer: Polariteit	3	2	3	1	3	2	3	1	1	1	3	1	22	Gemiddeld		
Veiligheidskamer: Radicalisering / Extremisme	3	2	3	2	3	1	3	1	3	1	3	2	27	Hoog		
<b>Jeugdkamer</b>																
Integrale groeps aanpak	3	1	3	2	1	1	1	2	0	0	1	1	13	Gemiddeld		
Jeugdkamer													0	Laag		
Persoongerichte preventieve aanpak	2	1	3	2	1	1	1	1	0	0	1	0	10	Laag		
Dealbreakers													0	Laag		
<b>Ondermijning (Werkzaamheden uitvoerend beleidsmedewerker en overige toezichthouders veiligheidsdomein)</b>																
HEIT	2	3	2	3	2	3	1	1	1	1	2	0	20	Gemiddeld		
TFOC													0	Laag		
RIFC	3	3	2	3	1	1	2	1	1	1	2	1	21	Gemiddeld		
BIBOB	3	1	3	1	3	1	3	1	3	1	2	1	17	Gemiddeld		
<b>WCT / WCT+ (inclusief ketenpartners)</b>																
Bedrijventerreinen	2	2	2	3	3	2	2	1	2	1	1	1	21	Gemiddeld		
Buitengebied	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	16	Gemiddeld		
<b>LSO</b>																
Arbeldsuitbuiting	3	2	3	3	3	3	3	1	3	2	1	1	34	Hoog		
Belastingfraude	2	1	2	1	1	1	1	2	1	0	0	0	8	Laag		
Illegaal vuurwerk/explosieven	3	2	3	2	2	1	2	1	1	0	1	1	17	Gemiddeld		
Illegale huisvesting	3	2	3	3	3	3	2	2	1	1	1	1	30	Hoog		
Malafide bedrijvigheid	3	2	2	3	3	2	2	1	3	2	1	1	27	Hoog		
Mensenhandel	3	2	3	3	3	1	3	1	2	1	1	1	24	Gemiddeld		
Motorclubs	3	2	3	3	3	3	2	1	0	0	3	2	32	Hoog		
Prostitutie	3	1	3	3	3	3	2	1	0	0	1	1	24	Gemiddeld		
Vastgoedcriminaliteit	3	1	1	1	2	1	1	0	0	0	0	0	7	Laag		
Zorgfraude	3	2	2	3	2	1	2	1	3	3	1	1	26	Hoog		
Overig/Ondermijning algemeen	3	3	3	3	3	3	2	1	1	1	2	2	34	Hoog		
<b>Meldingen doorgezet naar de partners</b>																
Drugshandel	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	3	3	40	Hoog		
Drugstransport	3	3	3	3	3	3	3	1	1	1	1	1	32	Hoog		
Hennepteelt en drugslaboratoria	3	3	3	3	3	3	3	2	3	1	3	2	42	Hoog		
Uitkeringsfraude	3	2	1	1	2	2	1	1	2	3	0	0	18	Gemiddeld		
Witwassen	3	2	2	1	2	1	1	1	1	1	1	1	13	Gemiddeld		
<b>Algemeen taakveld</b>																
Afwijkingendossiers													0	Laag		
Camera-toezicht gemeentewet	3	3	3	3	2	1	2	1	2	2	3	2	32	Hoog		
Handhaving openbare orde obv gemeentewet (noodbevoegdheden)	3	3	3	3	3	2	3	2	2	2	3	3	43	Hoog		
Wet openbare manifestatie	3	2	2	1	2	2	3	3	1	1	3	3	31	Hoog		
Vuurwerkbesluit (illegaal vuurwerk)													0	Laag		
Opiumwet / Damoclesbeleid													0	Laag		
Jaarwisseling	3	3	3	3	2	2	3	1	3	3	3	3	43	Hoog		

Risicomatrix Sociaal / Maatschappelijk domein														
Beschikkingen en voorzieningen	Risiko-indicatoren												Totale effectscore	Prioriteit o.b.v. risicoanalyse
	Domeinoverstijgend										Domeinspecifiek			
	Veiligheid		Kwaliteit leefomgeving + volksgezondheid		Gemeentelijk imago		Bestuurlijk en/of politiek afbreukrisico		Financieel		Oneigenlijk gebruik maatschappelijke voorzieningen			
	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect		
<b>Inkomen (participatie)</b>														
Aanvraag reguliere bijstandsuitkering	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	0	0	10	Laag
Aanvraag bijzondere bijstand (Participatiewet)	1	1	2	1	1	0	1	1	1	1	0	0	5	Laag
Aanvraag bijzondere bijstand (Minimabeleid)	1	1	2	1	1	0	1	1	1	1	0	0	5	Laag
<b>Onderwijs en werk (leerplicht) / jeugd</b>														
Aanvraag leerwerkcheque													0	Laag
<b>Jeugdhulp</b>														
Beschikking PGB	3	1	0	0	2	1	3	1	1	1	1	2	11	Laag
Beschikking 2de lijns jeugdhulp / ZIN (Zorg in natura)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag
Toewijzingsbesluit 2de lijns jeugdhulp / ZIN	3	1	0	0	3	1	3	1	3	2	3	2	21	Gemiddeld
<b>Wmo</b>														
Aanvraag WMO hulpmiddelen (woonvoorzieningen, vervoersvoorzieningen, rolstoelvoorzieningen, diensten (PGB/ZIN))	1	1	1	1	3	3	3	3	2	2	0	0	24	Gemiddeld
Aanvraag beschermd wonen (ligt nu bij Delft regionaal, maar gaat lokaal georganiseerd worden per 2026)	3	2	3	2	2	1	2	1	3	1	0	0	19	Gemiddeld
Aanvraag leerlingvervoer													0	Laag
<b>Wonen (Wet goed verhuurderschap en Huisvestingsverordening)</b>														
Leegstandsvergunning	1	1	1	1	1	0	1	0	0	0	0	0	2	Laag
Huisvestingsvergunning	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Laag
<b>Inburgering (inburgeringsdossiers)</b>														
Participatietraject													0	Laag
MAP													0	Laag
Brede intake en beschikking PIP													0	Laag
<b>Schuldhelpverlening</b>														
Vroegsignalering													0	Laag
Buigzaamheidsbeheer	1	1	2	2	1	1	0	1	0	0	0	0	6	Laag
Minimale traject	1	1	2	2	1	1	1	1	0	0	0	0	7	Laag
Wettelijk schuldhulptraject	1	1	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	5	Laag
Brede ondersteuning toeslagenaffaire	1	1	2	2	2	3	2	3	0	0	1	1	18	Gemiddeld
<b>Toezicht &amp; Handhaving</b>														
Toezicht & Handhaving	Domeinoverstijgend										Domeinspecifiek		Totale effectscore	Prioriteit o.b.v. risicoanalyse
	Veiligheid (en openbare orde)		Kwaliteit leefomgeving + volksgezondheid		Gemeentelijk imago		Bestuurlijk en/of politiek afbreukrisico		Financieel		Oneigenlijk gebruik maatschappelijke middelen			
	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect		
	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect	Grootte negatieve effect	Kans op dit effect		
<b>Inkomen (Naleving van de Participatiewet)</b>														
Schending informatie- en inlichtingenplicht	0	0	1	1	3	3	2	2	3	3	3	3	22	Hoog
WCT													0	Laag
Rechtmatigheid van een uitkering	0	0	1	1	3	3	2	3	3	3	3	3	34	Hoog
Doelmatigheid van een uitkering	0	0	2	2	3	3	2	3	2	2	2	2	27	Hoog
<b>Onderwijs en werk (leerplicht) / jeugd</b>														
Overige verzuim of signaalverzuim													0	Laag
Startgesprekken													0	Laag
Vrijstellingen													0	Laag
Ongeoorloofd verzuim (DUO melding, 60+ uur verzuim en andere maatregelen geen resultaat)	2	2	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	6	Laag
Negatieve afhandeling Halt interventie	1	1	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	2	Laag
Luxe verzuim (kind zonder vrijstelling buiten schoolvakanties op vakantie)	1	1	0	0	2	2	1	1	0	0	0	0	6	Laag
Absoluut verzuim (kind niet ingeschreven bij school)	3	2	3	2	2	1	2	1	2	1	0	0	18	Gemiddeld
<b>Jeugdhulp</b>														
Toezicht en handhaving jeugdhulpaanbieders (PGB en ZIN)	2	2	0	0	2	1	2	2	3	3	3	3	28	Hoog
Toezicht en handhaving formeel PGB	3	1	0	0	2	1	2	1	1	2	3	3	18	Gemiddeld
<b>Wmo</b>														
Calamiteit bij zorgaanbieder	3	3	2	2	3	3	3	3	2	1	0	0	33	Hoog
Toezicht en handhaving zorgaanbieders (PGB en ZIN)	2	2	1	3	3	3	3	3	2	3	3	3	40	Hoog
Toezicht en handhaving formeel PGB	3	1	1	3	2	1	2	1	1	2	3	3	21	Gemiddeld
<b>Wonen (Wet goed verhuurderschap en Huisvestingsverordening)</b>														
Huisvestingsvergunning	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	Laag
Melding Wet goed verhuurderschap (meldpunt slechte verhuurders)	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	3	Laag
Handhavingsverzoek huurprijzen	0	0	1	1	2	1	2	1	0	0	0	0	5	Laag
<b>BRP: Juiste registratie adresgegevens (categorie 8)</b>														
Leegstand	3	1	3	1	3	1	3	1	2	1	2	2	18	Gemiddeld
Risicoadressen overbewing, samenwoning, etc. (LAA vanuit Binnenlandse zaken)	3	2	3	2	3	2	3	2	1	2	2	2	30	Hoog
Westlands controleteam (WCT)	3	3	3	3	1	1	1	1	2	2	2	2	28	Hoog
Signaalgestuurd (obv meldingen intern)	3	3	3	3	0	0	0	0	0	0	2	3	24	Gemiddeld
Signaalgestuurd (obv meldingen burger)	3	1	3	1	3	2	3	2	0	0	2	2	22	Gemiddeld
Signaalgestuurd (obv meldingen extern ketenpartners)	3	3	3	3	1	1	1	1	0	0	2	3	26	Hoog
<b>Inburgering</b>														
Niet verschijnen bij brede intake (WI)	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	0	0	7	Laag
Niet meewerken aan brede intake (WI)	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	0	0	7	Laag
Onvoldoende meewerken aan de begeleiding binnen het PIP (Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie) (WI)	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	0	0	7	Laag
Niet houden aan de vastgestelde intensiteit van het PVT (Participatieverklaring) (WI)	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	0	0	11	Laag
Niet verschijnen op het eindgesprek van het PVT (WI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag
Niet houden aan de vastgestelde intensiteit van de MAP (Module Arbeidsmarkt en Participatie) (WI,PW)	1	1	1	1	2	2	2	2	1	1	0	0	11	Laag
Niet verschijnen op het eindgesprek van de MAP (WI)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag
Niet houden aan de vastgestelde intensiteit van de leerroute (Z-route of B1-route) (WI,PW)	2	2	2	2	1	1	3	1	1	1	0	0	13	Gemiddeld
Niet verschijnen op het eindgesprek van de Z-route (WI)	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	0	0	7	Laag
Niet tijdig afronden van het PVT (WI)	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	0	0	7	Laag
Niet tijdig afronden van de MAP (WI)	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	0	0	7	Laag
Niet tijdig afronden van de leerroute (WI)	1	1	1	1	2	1	2	1	1	1	0	0	7	Laag
Niet meewerken aan financieel ontzorgen (PW)	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	0	0	3	Laag
<b>Kinderopvang</b>														
Handhaven op het niet nakomen van de eisen mbt pedagogisch klimaat	3	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	Laag
Handhaven op het niet nakomen van de eisen mbt personeel en groepen	3	2	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	12	Laag
Handhaven op het niet nakomen van de eisen mbt veiligheid en gezondheid	3	1	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	6	Laag
Handhaven op het niet nakomen van de eisen mbt accommodatie	1	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	0	6	Laag
Handhaven op ouderrecht	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Laag

### 7.3.1 Uitkomst participatietraject



## 7.4 Overzicht formele loketten vergunningen, toezicht en handhaving

<b>Formele loketten vergunningen, toezicht en handhaving</b>	
<i>Ruimte (Fysieke leefomgeving)</i>	
KCC	T: 14 0174
Omgevingsloket Westland (BOCC)	E: <a href="mailto:omgevingsloket@gemeentewestland.nl">omgevingsloket@gemeentewestland.nl</a>
BuitenBeter app	<a href="#">BuitenBeter – Snel en makkelijk melden met je Smartphone. Werkt in heel Nederland!</a>
Meldpunt gemeentelijke website	<a href="#">Melding Openbare Ruimte   Gemeente Westland</a>
<i>Veiligheid</i>	
<b>Zorg en veiligheid</b>	
KCC	T: 14 0174
Melden bij SKT	T: 14 0174
Meldpunt zorgwekkend gedrag	T: 0800 1205
<b>Jeugd en veiligheid</b>	
Crisisinterventie team CIT (dreigende situatie waar kinderen bij zijn betrokken)	T: 070 345 05 06
Politie	T: 0900-8844
<b>Ondermijning</b>	
Meldpunt gemeentelijke website	<a href="#">Ondermijning   Gemeente Westland</a>
Politie	T: 0900-8844
Meldmisdaad anoniem	T: 0800-7000
Nederlandse arbeidsinspectie	<a href="#">Oneerlijk, onveilig, ongezond werk of arbeidsuitbuiting melden   Melden   Nederlandse Arbeidsinspectie</a>
<b>Leefbaarheid</b>	
BuitenBeter app	<a href="#">BuitenBeter – Snel en makkelijk melden met je Smartphone. Werkt in heel Nederland!</a>
Meldpunt gemeentelijke website	<a href="#">Melding Openbare Ruimte   Gemeente Westland</a>
<b>APV/Vergunningen</b>	
BuitenBeter app (overlast evenementen, horeca & markten/standplaatsen)	<a href="#">BuitenBeter – Snel en makkelijk melden met je Smartphone. Werkt in heel Nederland!</a>
Omgevingsdienst Haaglanden (geluid/milieu overlast evenementen en horeca)	<a href="#">Overlast - Omgevingsdienst Haaglanden - Melden</a>
Politie (overlast evenementen en horeca)	T: 0900-8844
NVWA (meldpunt controle kermis- en attractietoestellen; meldpunt toezicht tabak; meldpunt voedselveiligheid)	<a href="#">Melding doen   NVWA</a>
<i>Sociaal maatschappelijk</i>	
KCC	T: 14 0174
Algemene mailbox	E: <a href="mailto:Info@gemeentewestland.nl">Info@gemeentewestland.nl</a>
Per brief	<i>Gemeente Westland Team Bedrijfsvoering/Cluster Dienstverlening Postbus 150 2670 AD Naaldwijk t.a.v. Toezichthouder WMO/ Toezichthouder inkom- men/ leerplicht/ etc.</i>
E-mailbox oneigenlijk gebruik zorg	E: <a href="mailto:toezichthouderzorg@gemeentewestland.nl">toezichthouderzorg@gemeentewestland.nl</a>
NZa (Nederlandse Zorgautoriteit)	E: <a href="https://www.nza.nl/contact/meldpunt">https://www.nza.nl/contact/meldpunt</a>
Veilig thuis Haaglanden	T: 070 346 97 17

SKT	T: 14 0174
Crisisinterventie team CIT (dreigende situatie waar kinderen bij zijn betrokken)	T: 070 345 05 06
Vertrouwenspersoon JeugdStem	T: 088 555 1000
Meldpunt zorgwekkend gedrag	T: 0800 1205
Meld misdaad anoniem (oneigenlijk gebruik van financiën of hulp)	T: 0800-7000
Aanvraag adresonderzoek	Adresonderzoek   Gemeente Westland
Algemene mailbox gemeente Westland kinderopvang	E: <a href="mailto:kinderko@gemeentewestland.nl">kinderko@gemeentewestland.nl</a>
Klachtenloket kinderopvang	Contact - Klachtenloket Kinderopvang
Toezicht kinderopvang GGD	E: <a href="mailto:toezichtkinderopvang@ggdzhh.nl">toezichtkinderopvang@ggdzhh.nl</a>
Meldpunt ongewenst verhuurgedrag	Meldpunt slechte verhuurders   Gemeente Westland
Aanvraag schuldhulpverlening	Hulp bij schulden   Gemeente Westland

### 7.5 Overzicht wettelijke kaders

Overkoepelend	Ruimte
Algemene wet bestuursrecht (Awb)	Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)
Gemeentewet	Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)
Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)	Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl)
	Omgevingswet
Wet politiegegevens (Wpg)	Omgevingsbesluit
Wet open overheid (Woo)	Omgevingsregeling
Wet publieke gezondheid	Invoeringsbesluit (met daarin de bruidsschat)
Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Bibob)	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)
Beleidsregel Wet Bibob 2019	Omgevingsvisie
	Omgevingsplan (van rechtswege)
	Gemeentelijke beleidsregels en verordeningen in het fysieke domein (zoals Welstandsnota 2016 en Erfgoedverordening 2017)
Veiligheid	Sociaal Maatschappelijk
Algemene plaatselijke verordening 2019	Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)
Westlands Veiligheidsbeleid 2023-2026	Huisvestingswet
Uitvoeringsplan Westlands Veiligheidsbeleid	Jeugdwet
Alcoholwet + Alcoholbesluit + Alcoholregeling	Leerplichtwet
Wet op de kansspelen + Speelautomatenbesluit 2000	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs)
Opiumwet + Damoclesbeleid	Participatiewet (in balans)
Wegenverkeerswet	Wet basisregistratie personen (BRP)
Winkeltijdenwet	Wet kinderopvang
Zondagswet	Wet inburgering 2021
Omgevingsplan (van rechtswege)	Wet verplichte GGZ
Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening openbare plaatsen (BGBOP)	Wet op de lijkbezorging
Wet openbare manifestatie	Strategisch beleidskader sociaal domein
Wet wapens en munitie	Gemeentelijke beleidsregels en verordeningen in het sociaal maatschappelijk domein (zoals huisvestingsverordening)
Wet veiligheidsregio's	
Wet aanpak woonoverlast (+beleidsregels)	

Wet tijdelijk huisverbod	
Politiewet 2012	
Regionaal beleidsplan eenheid Den Haag	
Actieprogramma mensenhandel	
Handhavingsarrangement Horeca	
Beleids- en tolerantiegrenzen feestweken	
Gemeentelijke beleidsregels en verordeningen in het veiligheidsdomein (zoals Evenementennota 2020, Standplaatsenbeleid 2024, Marktverordening 2025 en Beleidsregels heling voor handelaren in ongeregelde en gebruikte goederen)	

### 7.6 Toezichtmatrix bouwtoezicht

De toezichtmatrix heeft betrekking op de voorschriften uit het Bbl (Bouwbesluit 2012) en is een hulpmiddel om te komen tot en het uitvoeren van integraal, kwalitatief, meetbaar en efficiënt toezicht op naleving van de Omgevingswet. De matrix krijgt een actualisatie.

TOEZICHTMATRIX		Nieuwbouw + verbouw																© Gemeente Westland														
LEGENDA :		BOUWFASEN:		aanloop				onderbouw				bovenbouw				gevel / dak				afbouw												
Tijdstip:		zie werkcontractie:		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	
A Vooroverlegpunt		omschrijving toetsmoment:																														
B Uitvoeringspunt		oriënteringsgesprek																														
C Wachtpunt		uitzetten bouw																														
D Achterafpunt		uitgraven bouwput																														
Diepgang:		fundering op staal																														
S Steekproef		fundering op palen																														
1 Visuele controle (Quick Scan)		funderingsconstructie																														
2 Beoordeling van hoofdlijnen en hoofdaspecten		rolering																														
3 Beoordeling hoofdlijnen en kenmerkende details		begane grond																														
4 Integrale controle van alle onderdelen		wanden / kolommen																														
		stempels / steigers																														
		vloeren + balken																														
		constructie overige verdiepingen																														
		dak constructies																														
		dak afwerking																														
		buitenblad gevel																														
		gevelopeningen																														
		Nuts voorzieningen																														
		hoogteverschil + vloerbescherming																														
		ventilatie + spuicapaciteit																														
		brandveiligheid																														
		vluchtmogelijkheden																														
		brandveiligheidsinstallaties																														
		bescherming geluid																														
		bescherming geluid van installaties																														
		wering van vuil																														
		verbrandingsgucht / rook																														
		EP-gerelateerde installaties																														
		EINDCONTROLE																														
		Basisoniveau >																														
Categorie A		A3	A2	B3	B2	C2	C2	B1	B2	B2	B2	B2	B2	B2	D1	B2	D2	D1	D2	D2	D2	D2	B2	B2	D1	D3	D3	D3	D3	D3	D3	
Toetsmomenten		1	2			3	4			5	7	6	9	8					10			11	12	13							14	
Categorie B						C3	C3			B3	B3	B3	B3	B3	D2				D3			D3	B4	B3	D2				D3		D3	
Toetsmomenten		1	2			3	4	5	7	6	8				D2				9			10	11								12	
Categorie C						C3	C3									D2						D3	B4	B3	D2				D3		D3	
Toetsmomenten			1			2	3									D2						4	5	6							7	
Categorie D					B3	C3	C3									D2						D3	B4	B3	D2				D3		D2	
Toetsmomenten			1		2	3	4																									5
		Afdelingsnr(s) Bouwbesluit / (Bouwverordening )																														
		(6.1-4.13 BHO § 1,2,5 (6.1.49) 21 21 21, 4.13 30,39 21,22,51 21,22,35 21,22 (4.9) 21,22 21,22 21,22 21,30,39,51 31,36,37,51 23,24,224,225,31,36,311,326,51 21,29,318,318,412 23,26 310,311,312 211-218,222,229 217-220 22,217,218,219 31,33-35 32 30,37 310,314 410,417,53 224,225,424,4 (6.12.11,6.12,51,9)																														
Datum : 04-03-2008																																
Categorie A		kantoorgebouw / school / verzorgingsgebouw / appartementgebouw																														
Categorie B		woning(bouwcomplexen) / bedrijfsgebouw / renovatie / in pandige verbouwing																														
Categorie C		uitbouw / bijgebouw / dakopbouw / dakkapel / bedrijfsruimte tuinbouw																														
Categorie D		reclame / WOT / WKK / Kethuis / hekwerken / watersilo / warehouse / overig groot / overig klein																														

Diepgang	Omschrijving	Voorbeelden
S Steekproef	Afhankelijk van een vermoeden van niet voldoen aan de voorschriften kan op bepaalde aspecten een steekproef worden gehouden (ca. 1 op de 5)	De funderingsbalken van een klein bedrijfsgebouw worden bij enige twijfel bij de aannemer gecontroleerd, in andere gevallen helemaal niet
1 Visuele controle (Quick scan)	Beoordeling op basis van kennis en inzicht van de bouwinspecteur. Hierbij wordt in principe niet nagemeten, gecontroleerd op materiaalniveau of op vereiste waarden.	Vanaf de weg kan worden gezien of een dakkapel is geplaatst conform de tekening. Gekeken wordt of hier de afmetingen ruwweg overeenkomen en of de indeling en gebruikte materialen en kleuren in overeenstemming zijn met de verleende vergunning.
2 Beoordeling van hoofdlijnen	Beoordeling op hoofdlijnen, op het oog en met eenvoudige hulpmiddelen worden controles uitgevoerd. Er worden alleen overzichtstekeningen geraadpleegd. Bij twijfel vind raadpleging van detailtekeningen plaats.	Op algemeen constructief inzicht wordt de aangebrachte wapening gecontroleerd. Daarnaast wordt er globaal gekeken naar afmetingen, isolatie e.d.
3 Beoordeling hoofdlijnen en kenmerkende details	Beoordeling zoals bij diepgang 2 met daarbij meer oog voor maatvoering, materiaal kwaliteit, verankering, oplegging e.d. detailtekeningen worden geraadpleegd voor specifieke kwetsbare elementen	De wapening wordt over het geheel op hoofdlijnen gecontroleerd. Lokaal wordt bij uitkragen, sparringen of ravelingen in detail gecontroleerd.
4 Algehele controle van alle onderdelen	Beoordeling op alle onderdelen van detailniveau. Op het oog en met de benodigde hulpmiddelen worden controles tot op detailniveau uitgevoerd. Alle tekeningen en detailtekeningen worden geraadpleegd.	Ieder constructieonderdeel wordt gedetailleerd gecontroleerd.

## 7.7 Formele handhavinginstrumenten

**Last onder dwangsom (herstelsanctie):** De overtreder ontvangt een aanschrijving om de overtreding binnen een gestelde termijn te beëindigen. Als dit niet tijdig gebeurt, moet een geldsom worden betaald. Dit instrument wordt relatief vaak toegepast, omdat het de overtreder prikkelt om zelf de regels na te leven. De hoogte van de dwangsom wordt namelijk zo bepaald dat beëindiging van de overtreding financieel voordeliger is dan betalen.

**Last onder bestuursdwang (herstelsanctie):** Als de overtreder een overtreding niet tijdig beëindigt, kan de overheid zelf ingrijpen om de overtreding te beëindigen. De kosten worden doorgaans verhaald op de overtreder. Bestuursdwang wordt ingezet wanneer directe actie nodig is of als de overtreder zelf niet kan of wil ingrijpen.

**Intrekken van vergunning/ontheffing:** Een vergunning of ontheffing kan worden ingetrokken bij ernstig of herhaald onrechtmatig gedrag, zoals het niet naleven van de vergunningsvoorschriften of het geven van onjuiste informatie. Het intrekken van de vergunning beëindigt toestemming voor de vergunde activiteit en kan gecombineerd worden met andere handhavingsmaatregelen om herhaling te voorkomen.

**Intrekken van een sociale voorziening:** Een sociale voorziening, zoals een uitkering of maatwerkvoorziening, kan worden ingetrokken wanneer deze ten onrechte is toegekend of in strijd met de voorwaarden wordt gebruikt. Dit betreft een wijziging of intrekking van het begunstigend besluit, geen bestuurlijke sanctie. Het is aan het bevoegd gezag om na vaststelling van onrechtmatigheden te bepalen of en in welke mate intrekking en terugvordering proportioneel zijn.

**Sluiting van een inrichting/pand:** De burgemeester kan een inrichting of pand (tijdelijk) sluiten bij verstoring van de openbare orde, bijvoorbeeld druggerelateerde overtredingen (Damoclesbeleid) of ernstige ordeverstoringen. Een sluiting is een uiterst handhavingsmiddel dat alleen wordt ingezet als andere maatregelen onvoldoende zijn.

**Spoedeisende bestuursdwang:** Een versnelde vorm van bestuursdwang voor acute of gevaarlijke situaties. Hierbij geldt een zeer korte of geen begunstigingstermijn. In noodgevallen kan de bestuursdwang mondeling worden aangezegd en direct worden uitgevoerd, waarna de schriftelijke bevestiging pas volgt. Spoedeisende bestuursdwang wordt ingezet bij levensbedreigende situaties, zoals instortingsgevaar, acuut brandgevaar of illegale asbestverwijdering.

**Preventieve last onder dwangsom/bestuursdwang:** Dit instrument kan worden ingezet als er een duidelijk risico bestaat dat een overtreding op zeer korte termijn zal plaatsvinden. Vooruitlopend op de overtreding kan in deze gevallen een last opgelegd worden, om te voorkomen dat de overtreding plaatsvindt. Hierbij moet de dreiging voldoende concreet en juridisch onderbouwd zijn.

**Bestuurlijke boete (*bestraffende sanctie*):** Een geldboete die het bestuursorgaan zonder tussenkomst van de strafrechter kan worden opgelegd. Dit wordt toegepast bij ernstige overtredingen waarbij directe bestraffing wenselijk is, binnen de mogelijkheden van de wettelijke kaders. Deze geldboete verhoogt de nalevingsdruk van de overtreder. Een bestuurlijke boete kan naast een herstelsanctie worden opgelegd, zoals een last onder dwangsom.

**Proces-verbaal en strafrechtelijke afhandeling (*bestraffende sanctie*):** Wordt ingezet bij ernstige of strafwaardige overtredingen, bijvoorbeeld bij overtredingen op het gebied van openbare orde, milieu of drugs. De strafrechtelijke route wordt met name toegepast wanneer de bestuursrechtelijke middelen niet voldoende of passend zijn, of bij structurele en opzettelijke overtredingen. Hierbij maakt een Boa of politieagent een proces-verbaal op, dat ter beoordeling wordt voorgelegd aan het Openbaar Ministerie (OM). Het OM is verantwoordelijk voor de verdere afhandeling, bijvoorbeeld via een strafbeschikking, schikking of zitting bij de strafrechter. Deze werkwijze staat beschreven in het "Uitvoeringsplan Westland Veiligheidsbeleid". Indien passend kan de strafrechtelijke aanpak gecombineerd worden met bestuursrechtelijke maatregelen, zoals een pandsluiting of het intrekken van een vergunning. Verder werkt gemeente Westland voor de strafrechtelijke route samen met de politie en OM door middel van een handhavingsarrangement voor de Boas, dat in de komende beleidsperiode wordt geactualiseerd.

**Gebiedsverbod of gebiedsgebod:** Een gebiedsverbod en gebiedsgebod zijn bestuurlijke maatregelen waarbij iemand tijdelijk wordt verboden een gebied te betreden (verbod) of wordt verplicht om zich op een bepaalde plek te melden of bevinden (gebod). Deze maatregel wordt ingezet ter bescherming van de openbare orde, veiligheid of leefbaarheid, meestal op basis van de specifieke bevoegdheden van de burgemeester (bijv. art. 172a of 151c Gemeentewet). Het wordt ingezet bij ernstige of structurele overlast, veiligheidsdreigingen of verstoringen van de openbare orde, zoals drugsoverlast, intimidatie of criminele groepsvorming. Deze maatregel kan in combinatie met andere handhavingsmiddelen worden ingezet, zoals een pandsluiting, strafrechtelijke vervolging of bestuurlijke sancties. Een gebiedsverbod of gebiedsgebod is tijdelijk, proportioneel en moet gebaseerd zijn op concrete gedragingen en een belangenafweging. Tegen deze maatregel kan bezwaar en beroep worden aangetekend.

**Waarschuwingbrief:** Geen sanctie, maar een handhavingsinstrument. Bij lichte overtredingen en een overtreder die te goeder trouw is, kan een mondelinge of schriftelijke waarschuwing volstaan om naleving te stimuleren. Dit geldt alleen als de overtreding klein is en direct wordt gestopt. De toezichthouder bepaalt of een waarschuwing genoeg is of dat een sanctie nodig is.

**Beëindigen van een contract van dienstverlening (Wmo of Jeugdwet):** Dit handhavingsmiddel houdt in dat de overeenkomst met een zorgaanbieder wordt stopgezet wanneer deze zich niet houdt aan de gestelde voorwaarden of geldende wet- en regelgeving. Denk hierbij aan het misbruik van zorggeld,

ondeugdelijke zorgverlening of het schenden van de kwaliteitseisen. Het doel is van dit instrument is om onrechtmatige of onveilige zorg te stoppen en cliënten te beschermen.

**Terugvorderen van reeds verstrekte gelden:** Als blijkt dat de verstrekte gelden onterecht zijn ontvangen – bijvoorbeeld door het verstrekken van onjuiste informatie, misbruik of het niet naleven van de voorwaarden – kan worden besloten om de betalingen te stoppen en het bedrag (gedeeltelijk) terug te vorderen. Dit handhavingsmiddel waarborgt dat publieke middelen rechtmatig worden besteed en stimuleert de naleving van regels.

**Uitsluiten van aanbieders (Wmo, Jeugdwet, inburgeringsonderwijs) voor toekomstige inkoopprocedures:** Als een aanbieder structureel tekortschiet in kwaliteit, afspraken niet nakomt of verwijtbaar handelt, kan worden besloten deze aanbieder uit te sluiten van deelname aan toekomstige inkoopprocedures. Dit handhavingsinstrument bevordert integriteit, kwaliteit en betrouwbaarheid binnen het zorglandschap.

*Aldus besloten door de raad in zijn openbare vergadering van 28 oktober 2025,*

*de griffier,  
P. van Oosten*

*de voorzitter,  
B.R. Arends*